

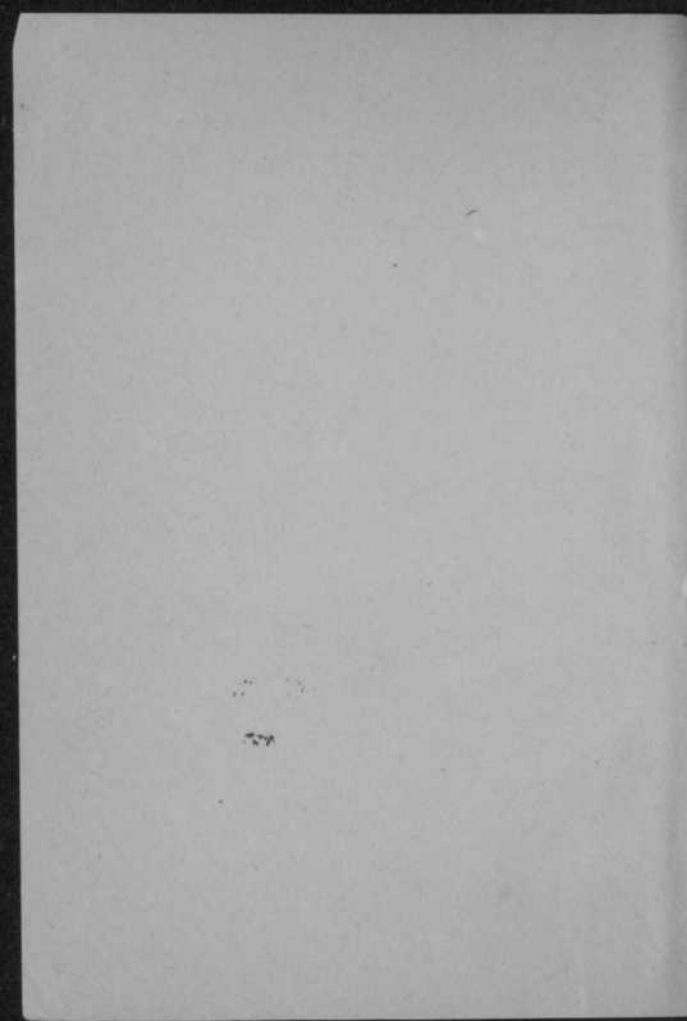
KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

1232 1698

R. K. Openbare Leeszaal
Mariahoek 1^A, Utrecht¹

AFGESCHREVEN DOOR DE
UTRECHTSE OPENBARE
BIBLIOTHEEK

D. V. Openbare Leeszaal

ONZE MUSICI

L. 250

87
m.

ONZE MUSICI

PORTRETTEEN EN BIOGRAFIEËN

DERDE, GEHEEL, HERNIEUWDE DRUK

NIJGH & VAN DITMAR'S UITGEVERS-MIJ

783.2 (HK)

VOORBERICHT

Hiermede ziet eene geheel nieuw bewerkte uitgave van het werkje „Onze Musici” het licht. Deze bevat portretten van de voornaamste Nederlanders, die zich op muziekgebied bewegen en hunne biografieën bewerkt naar de meest recente gegevens.

DE UITGEVERS

WILLEM ANDRIESSEN werd 25 October 1887 te Haarlem geboren, en ontving het eerste muzikale onderricht van zijn vader. Hij zette zijn studiën voort aan het Amsterdamsche Conservatorium, waar J. B. de Pauw (piano) en Bernard Zweers (compositie) zijn leermeesters waren. In 1906 deed hij eindexamen en in 1908 behaalde hij den prijs van uitnemendheid voor piano. Vanaf 1908 deed hij zich als pianist in tal van steden in binnen- en buitenland hooren. Hij componeerde een klavierconcert, liederen, orkestwerken.

1 Maart 1910 werd hij benoemd tot leeraar voor klavierspel aan het Kon. Conservatorium in Den Haag, welke functie hij bekleedde tot 1 Jan. 1918, vanaf welken datum hij optrad als leider der hoogere pianoklassen aan de Muziekschool der Maatschappij ter Bevordering der Toonkunst te Rotterdam. Andriessen is woonachtig in Den Haag.

WILLEM ANDRIESSEN

PETER VAN ANROOY, de componist der bekende „Piet Hein“-Rhapsodie, is 13 October 1879 te Zalt-Bommel geboren. Zijn opleiding kreeg hij te Utrecht van Johan Wagenaar en G. Veerman, terwijl hij later te Moskou bij Willem Kes studeerde.

Nadat zijn studiejaren achter den rug waren, werd de 1ste violist-plaats in het Tonhalle-orkest te Zürich door hem ingenomen, daarvoor was hij werkzaam te Glasgow.

Weder in Holland teruggekeerd benoemde men hem nu achtereenvolgens als directeur van het Stud. Muziekgez. „Sweelinck“ te Amsterdam, tot 2den dirigent van het Lyrisch Tooneel en in 1905, na proef-dirigeeren, tot directeur van het Harmonie-Orkest te Groningen.

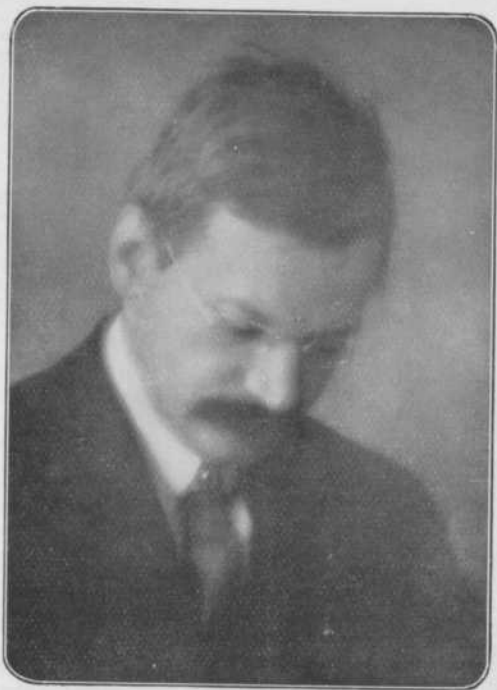
Als gast-dirigent trad hij op te Eastbourne (Engeland) en te Lausanne.

In 1910 werd hij directeur van de Arnhemse Orkest-Vereeniging en van de Afdeling Toonkunst te Arnhem. In 1917 volgde zijn benoeming tot directeur van het Residentie-Orkest te 's-Gravenhage.

Als gast-dirigent trad hij op te Berlijn en Stockholm.

In 1914 werd hij benoemd tot doctor honoris causa van de Groningsche Universiteit, en in 1921 tot officier in de orde van Oranje-Nassau.

Zijn voornaamste werken zijn: „Piet Hein“, Hollandsche rhapsodie voor orkest, die te Berlijn en in verschillende Duitsche steden, alsook te Basel, Zürich en Kopenhagen uitgevoerd werd; „das Kalte Herz“, orkest-fragmenten; Ballade, voor viool met orkest-begeleiding; een kwintet voor piano en strijkinstrumenten, twee kindercantates.

PETER VAN ANROOY

ANTOON AVERKAMP, geboren te Willige Langerak (Utrecht) 18 Februari 1861. Zijne ouders vestigden zich in 1863 te Amsterdam en hij genoot zijne muzikale opleiding van Daniël de Lange aldaar, later van Friedrich Kiel te Berlijn en Joseph Rheinberger te München.

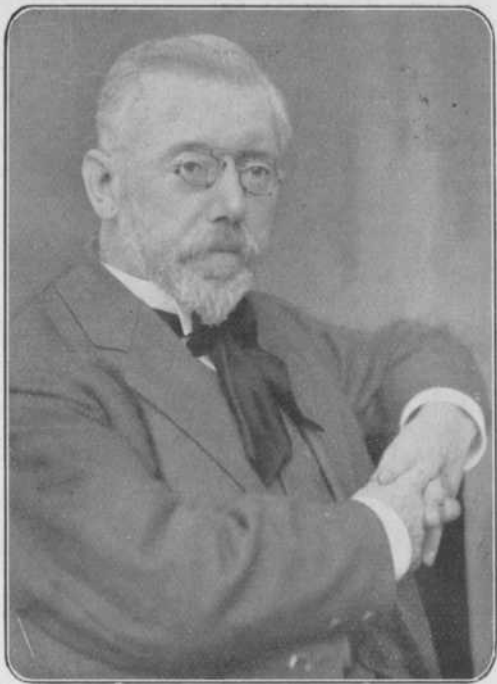
Hasselbeck te München en Messchaert te Amsterdam waren zijne leermeesters voor den zang.

Van 1886—1903 was Averkamp verbonden als zangleeraar aan de Muziekschool van Toonkunst te Amsterdam, daarna stichtte hij aldaar eene particuliere inrichting voor zangonderwijs. In 1919 trad hij op als Directeur der Muziekschool van de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst te Utrecht.

Behalve eenige bundels liederen en verschillende koorwerken zijn van hem verschenen: opus 2 Sonate voor piano en viool, opus 7 „Elaine und Lancelot”, symphonische Ballade voor orkest, opus 8 „Decora Lux”, Hymne voor solostemmen, koor en orkest, enz. Een paar ouverturen, eene symphonie, eene opera: „De Heidebloem”, het Gebarenspeel „Kurrogloe en Nigara” en het Sint Franciscus-gbarenspeel bleven in manuscript.

In 1890 stichtte Averkamp het Amsterdamsch a-Cappella-koor, dat in de voornaamste steden van ons land optrad en ook in Duitschland, België en Frankrijk veel bijval oogstte.

Averkamp werd benoemd tot lid van verschillende Genootschappen en ontving in 1906 bij het Rembrandt-feest, naar aanleiding zijner „Rembrandt-Hymne” het Ridderkruis in de orde van Oranje-Nassau.

ANTOON AVERKAMP

ARY BELINFANTE, geboren 28 Mei 1870 te Amsterdam, studeerde aanvankelijk in de medicijnen, besloot echter op 21-jarigen leeftijd, zich geheel aan de muziek te wijden, studeerde 2 jaar aan het Conservatorium te Amsterdam (Eind-diploma), onder leiding van Julius Röntgen, terwijl hij daarna de technische zijde van zijn spel onder leiding van Henri Tibbe verder ontwikkelde.

Belinfante werd in 1893 leeraar in klavierspel, in '94 ook in muziekgeschiedenis aan de Orkest-school te Amsterdam. Na opheffing dier school stichtte hij met den heer S. van Adelberg (1900) de Eerste Particuliere Muziekschool en het Conservatorium Belinfante-Van Adelberg.

Zijn Leiddraad Muziekgeschiedenis beleefde een zesden druk.

Hij richtte met den Heer J. H. Garms Jr. het Muziekpaedagogisch Verbond op; was sedert '98 onafgebroken voorzitter dier Vereeniging en redacteur van het Muziekpaedagogisch Maandblad.

Als pianist trad hij herhaaldelijk op met de orkesten van Amsterdam, Utrecht, Groningen en Arnhem.

In het bijzonder te vermelden is, dat hij Reger's Variatiën en Fuga op een thema van Bach bij het Nederlandsche publiek introduceerde, en een paar malen de 32 Sonaten van Beethoven (in 8 avonden) te Amsterdam voordroeg.

ARY BELINFANTE

J. H. BESSELAAR Jr., geboren 29 Sept. 1874 te Rotterdam, werd 1 Juli 1893 benoemd tot organist der Groote Kerk te Kralingen, daarna tot organist der Herv. Kerk te Delfshaven, waar hij zijn eerste openbare orgelbespeling gaf (29 Aug. 1895), der Scots Church te Rotterdam (1896) en der Luthersche kerk. In 1897 legde hij het eind-examen van de Kon. Muziekschool (nu Koninkl. Conservatorium) te 's-Gravenhage af en verkreeg diploma's voor solo-pianist en solo-organist, voor harmonie en contrapunt-instrumentatie en trompet.

Verder hield hij in plm. 80 plaatsen van ons land kerkelijke uitvoeringen met solisten. Ook in Dortmund, Weimar en Stuttgart gaf hij concerten. In 1904 werd hij tot orgelleeraar bij de Maatschappij t. b. d. Toonkunst, Afdeling Rotterdam, benoemd

Als examiner had hij sedert vele jaren zitting in de Ned. Toonkunstenaars-Vereeniging (voor piano). Voor orgel in de Ned. Organistenvereeniging. Ook had hij zitting als jurylid in zang- en muziekconcoursen en voor organistbetrekkingen.

In Juni 1908 werd de Rotterdamsche Bach-vereeniging opgericht, tegelijk met het Bach-koor; als directeur gaf hij uitvoeringen o.a. van de Johannes-Passion, Weihnachtsatorium etc. 1 Nov. 1915 werd hij door den heer H. Bos Kzn. tot organist der Nieuwe Zuiderkerk te Rotterdam benoemd, in welke kerk hij maandelijksche orgelbespelingen gaf.

In Augustus 1921 benoemde men hem tot 2den secretaris der Ned. Organ. Vereen. Zijn composities (in manuscript) bestaan uit: 3 strijkkwartetten, 2 sonates voor piano, 5 preludiums en fuga's voor orgel. Verder liederen voor 1 en 2 zangstemmen met piano of orgel.

J. H. BESSELAAR JR.

LOUIS BOER, geboren te 's-Gravenhage, 2 September 1891, studeerde aan de Muziekschool en 't Conservatorium der Maatschappij tot bevordering der Toonkunst te Amsterdam, violoncel (L. Mossel), piano (Karel de Jong) en theorie (Dan. de Lange). In 1912 behaalde hij te Amsterdam den prijs van uitnemendheid voor violoncelspel. Hij werd daarna solo-violoncellist te Nice (Casino Municipal) en vervolgens te Riga. In 1914 werd hij benoemd tot solo-violoncellist van de Berliner Philharmonie. Hij kon echter deze betrekking niet aanvaarden, daar hij bij de mobilisatie werd opgeroepen zijn plichten als reserve-officier te vervullen.

Na den oorlog in 1919 werd hij 2de dirigent en solo-cellist van de Arnhemsche Orkestvereniging, waarna hij in Januari 1920 directeur van Haarlem's Muziekkorps werd. Tegelijk vervulde hij de betrekking van leeraar aan het Kon. Conservatorium voor Muziek te 's-Gravenhage.

In September 1920 werd Boer benoemd tot Iste luitenant der Grenadiers, Directeur van de Koninklijke Militaire Kapel. Daarnaast beweegt hij zich veel op het gebied van den koorzang als leider van de bekende Mannenzangvereniging „die Haghe-Sanghers” en van de Haagsche Onderwijzers Zangvereniging.

LOUIS BOER

WILLEM DE BOER is geboren te Amsterdam 7 Mei 1885. Zijn vioolonderricht ontving hij van H. W. Hofmeester, daarna, aan het Conservatorium, van Bram Eldering. Bij diens vertrek naar Keulen werd Carl Flesch hoofdleeraar, en het is vooral aan hém, dat hij zijn vorming te danken heeft.

In 1904 verliet hij met eervol diploma het Conservatorium, werd al dadelijk lid van het Concertgebouw-orkest, om dat echter een jaar daarna reeds te verlaten. Onder Flesch bekwaamde hij zich voor „den Prijs van Uitnemendheid”, dien hij dan ook in 1906 verwierf. Achtereenvolgens bezocht hij nu Berlijn en Parijs; in Parijs studeerde hij korten tijd bij Thibaud.

In den winter van 1907 gaf hij te Amsterdam een eigen concert, dat veel bijval oogstte en trad in dat seizoen op als solist met het Concertgebouw-orkest.

Daarna volgde zijn benoeming tot hoofdleeraar aan het Conservatorium en tot eersten concertmeester van de Züricher Tonhalle-Gesellschaft, en nam hij de leiding op zich van het strijkkwartet.

Sedert dien tijd maakt hij als solist en als kwartet-speler, zoo ook gedurende de laatste twee jaren met zijn echtgenoot, de Zwitsersche zangeres Martha de Boer, met groot succes vele reizen in het buitenland.

WILLEM DE BOER

COENRAAD V. BOS werd 7 December 1875 te Leiden geboren. Zijn leermeesters waren Th. Enderle, Julius Röntgen, Prof. Rudorff en Prof. Barth, beide laatsten van de Hochschule te Berlijn.

Door een introductie van den toenmaligen Dr. Max Friedlaender, kwam hij als tijdelijke begeleider van den zanger Eugen Gura in de gelegenheid, om te Greifswald en te Stralsund en daarna te Berlijn te concerteeren, waarna Bos vast begeleider werd van den beroemden Duitschen liederzanger von Zur Mühlen, met wien hij gedurende 4 jaren op alle concerten samenspeelde.

In dien tijd richtte Bos met Jos van Veen en Jacques van Lier het „Holländische Trio” op, waarmee men jaarlijks te Berlijn 6 concerten gaf en buitendien speelde het in andere steden van Duitschland, in Oostenrijk, Scandinavië, Holland, Italië en Spanje.

Toen von Zur Mühlen ophield met concerteeren en zich te Londen vestigde als zangleeraar, is Bos begeleider geworden van Dr. Wüllner, wien hij sedert dien geregeld bleef vergezellen in bijna alle landen van Europa en ook in Noord-Amerika en Californië, en met wien hij een samenwerking van de zeldzaamste harmonie in vorm en wezen bereikte.

COENRAAD V. BOS

NICOLAAS ARIE BOUWMAN, geboren 18 Jan. 1854 te Delft, ontving zijn muzikale opleiding aan de Kon. Muziekschool in Den Haag en later van Richard Hol te Utrecht. In 1877 werd hij door Dunkler benoemd tot Kapelmeester der stafmuziek van het 3de Reg. Inf. Hij heeft met het 3de groote successen behaald, o.a. in Mechelen (België) behaalde hij op een militair muziek-concours den hoogsten prijs. Te Bergen op Zoom richtte B. een mannen- en een dameskoor op, waarmede hij belangrijke werken o.a. de „Missa Papae Marcello" van Palestrina en de zesstemmige Psalmen van Sweelinck uitvoerde. In 1897 behaalde Bouwman No. 1 bij het examen, afgenomen door een deskundige Commissie, voor Directeur der Kon. Mil. Kapel van het Reg. Gren. en Jagers. Onder zijne leiding heeft de Kapel zijn ouden roem herwonnen. Buitenlandsche bladen hebben dikwijls, over leiding en Orkest, voortreffelijk geoordeeld. In 1901 is B. door de Koningin benoemd tot 2de Luitenant, 1904 tot 1ste Luitenant, en 1915 tot Kapitein.

Wijlen Richard Hol, noemde Bouwman een goed componist, een onzer beste dirigenten, en een groot meester in de instrumentatiekunst. B. is in 1920 op zijn verzoek als Kapitein-Directeur gepensionneerd. Hij was toen 66 jaar. Zijn vele composities bestaan in werken van allerlei richting. Hij is eerelid van verschillende zangvereeningen, en nog zeer dikwijls jurylid bij examens en bij muziekwedstrijden in binnen- en buitenland. Bouwman is ridder 1ste klasse Huisorde van Oranje, en van Oranje-Nassau, en bezit zeer vele buitenlandsche orden; hij is nog altijd in Den Haag woonachtig.

N. A. BOUWMAN

GERARD VON BRUCKEN FOCK, 28 December 1859 te Koudekerke bij Middelburg geboren, ontving aldaar het eerst muziekonderwijs van Van 't Kruys (vader van den componist), later van Bekker en A. de Jong.

Vóór zijn heengaan naar Utrecht, dat ten doel had, om zich onder leiding van R. Hol te stellen, was reeds een bundel liederen van hem uitgegeven en had hij vele andere composities gemaakt. Zijn eerste concert, te Middelburg gegeven, in vereeniging met G. Veerman, G. Völlmar en S. van Adelberg, dateert van 1878.

Na een kort verblijf te Berlijn, waar hij werkte onder W. Bargiel en Fr. Kiel, woonde hij nu veelal te A'dam en dirigeerde er tijdelijk het Remonstrantsch Zangkoor, en andere koren, terwijl zijne voornaamste werkzaamheid toch de compositie bleef.

In 1904 vestigde hij zich te Aerdenhout bij Haarlem, waar hij nog woonachtig is, en zich ook op het schilderen ging toeleggen.

G. v. Brucken Fock gaf eene menigte concerten in binnen- en buitenland, o.a. in samenwerking met Tilia Hill en Carl Flesch.

Van zijn composities noemen wij het Oratorium „De Wederkomst van Christus”; vele Praeludiën voor piano, Duitsche en Hollandsche liederen; twee Symphonieën, Orkestwerken „La côte sauvage”, en „Maneschijn op zee”; een Bijbelsche cantate voor dubbelkoor, solo en orkest „De opwekking van Lazarus”, diverse bundels klavierstukken en liederen.

GERARD VON BRUCKEN FOCK

GERARD BUNK, geboren 4 Maart 1888 te Rotterdam, ontving zijn eerste opleiding aan de Rotterdamsche Muziekschool en voleindigde die in Engeland en voornamelijk in Duitschland. Tegenwoordig bekleedt hij de betrekkingen van leeraar aan het Stedelijk Conservatorium en van 1en organist der St. Petri-Kirche te Dortmund. Vooral in Duitschland heeft Gerard Bunk naam gemaakt als pianist, organist, componist en dirigent. Vele zijner groote werken met en zonder orkest worden in Duitschland met succes uitgevoerd. De voornaamste solisten, die in het Rijn- en Roergebied optreden, verkiezen hem als begeleider. Verder staat sedert een aantal jaren een groote Oratoriumvereniging onder zijn leiding. Bunk geeft jaarlijks een of meer Orgelconcerten in de Remonstrantsche Kerk te Rotterdam.

GERARD BUNK

CAREL BUTTER VAN HULST is geboren te Amsterdam 20 December 1881. Hij studeerde 3 jaar aan het Conservatorium te Amsterdam voor Opera- en Concertzanger, onder speciale leiding van den Heer en Mevrouw Fr. Morello, en werd aan het einde van het 3de studiejaar geëngageerd bij de Rembrandt-Opera en een half jaar daarna aan de Königl. Hofoper te Berlijn.

Hier zong hij o.a. met Caruso als Tonio in Paljas (Italiaansch) en absolueerde zeer vele concerten o.a. in Petersburg, Moskou, Boedapest en verder in Duitschland en Oostenrijk. Na weder een jaar in Holland vertoefd te hebben ter voltooiing zijner studie bij Morello (tegelijktijd verbonden aan de Rembrandt-Opera), nam hij een engagement aan als 1e bariton aan de Königl. Kaiserl. Hofoper in Weenen.

Na Weenen, waar hij een jaar verbonden was, werd hem op een concert-tournée in Londen een engagement aangeboden aan Royal Opera Comp. Covent Garden. Hier trad hij met de grootste wereldsterren op in Italiaansche en Duitsche opera's. Het overweldigend succes deed de directie besluiten, hem een engagement aan te bieden voor 5 jaar en wel voor Londen, Boston en Parijs. De oorlog maakte echter een einde aan dit contract.

Hij kwam in Holland terug en trad daar op in verschillende opera's, gegeven door de Residentie Opera-Vereeniging onder leiding van Henk van den Berg. In 1921 is hij naar Amerika vertrokken, waar hij als opera- en concertzanger groote triomfen viert.

CAREL BUTTER VAN HULST

EVERT CORNELIS, geboren te Amsterdam 5 December 1884, kwam op 14-jarigen leeftijd op het Conservatorium aldaar, studeerde voornamelijk onder leiding van J. B. de Pauw, Dan. de Lange en Bern. Zweers, en verliet die instelling in 1904 met einddiploma voor piano en den prijs van uitnemendheid voor orgel. Van toen af zocht hij zich als dirigent te bekwamen en werd solorepetitor bij de Vlaamsche Opera te Antwerpen. Als pianist en organist deed hij in 1907 met mevrouw Alida Loman een concertreis door Ned. Oost-Indië en Australië. In 1908 voorjaar verbonden aan de Ned. Opera onder C. v. d. Linden, debuteerde hij daar als dirigent met „Hansel und Gretel” van Humperdinck. Op uitnodiging van Willem Mengelberg verbond hij zich in 1908 (na-jaar) aan het Concertgebouw te Amsterdam, aanvankelijk als dirigent voor de zomer-concerten, later (1910) als 2de dirigent naast C. Dopfer. In 1919 werd hij door het Bestuur van het Concertgebouw van die functie ontheven en trad inmiddels als pianist op den voorgrond, o.a. met het Concertgebouw Sextet, met de Belgische zangeres Berthe Seroen, Sonaten-avonden met Louis Zimmermann enz., in Nederland en daar buiten. In 1921 werd hij benoemd tot dirigent der Haarlemsche Toonkunst-zangvereniging. Als organist der Evang.-Luth. Oude Kerk te Amsterdam gaf hij van 1917 tot 1922 geregeld orgelbespelingen. Na een 3-jarige non-activiteit als orkestleider werd hij in 1922 benoemd tot dirigent van het Utrechtsch Stedelijk Orkest.

EVERT CORNELIS

JULIA CULP, te Groningen geboren op 6 October 1880, toonde reeds als kind een mooie stem te bezitten. Reeds op twaalfjarigen leeftijd ontving zij zangonderricht van Mevrouw Groneman te Groningen, en de stem ontwikkelde zich dermate, dat het besluit genomen werd om Julia voor concertzangeres te doen opleiden. Cornelia van Zanten te Amsterdam en later Etelka Gerster te Berlijn zijn haar leeraressen geweest en hebben haar, van nature niet groot geluid, gevormd tot een stem van heerlijke welluidendheid, glans en draagkracht.

Julia Culp heeft vrijwel geheel Europa bereisd en heeft ook in Amerika triomfen behaald.

„Uit het kleine land komen groote zangeressen”, heeft eens een criticus te Weenen gezegd, toen kort na elkander Mevrouw Noordewier-Reddingius, Tilly Koenen en Julia Culp in de Keizerstad opgetreden waren. Inderdaad is Julia Culp onder de eerste zangeressen te rekenen.

JULIA CULP

HUBERT CUYPERS werd geboren den 26 Dec. 1873 te Baexem bij Roermond, in welke stad hij zijn eerste muzieklessen (piano) ontving, totdat hij op 14-jarigen leeftijd onder leiding kwam van den Domchor-dirigent Franz Nekes te Aken, om zich in de klassieke kerkelijke toonkunst te bekwaamen. Daar leerde hij de strenge werken der oude meesters kennen en als koorknaap in den Dom voelde hij een diepe vereering in zich ontwaken voor Palestrina.

Na voltooide studie kreeg hij een benoeming als Organist-Directeur te Amsterdam (van het St. Alphonsuskoor) en nam tevens de leiding van het „Utrechtsch Palestrinakoor” op zich. Later richtte hij de „Schola Cantorum” op, die vooral den A-Cappella-Zang beoefent.

Al was zijn streven, om de kerkelijke toonkunst in ons land op meer artistieke baan te leiden, (in Rome bestudeerde hij den traditioneel-Gregoriaanschen zang der Benedictijnen en componeerde o.a. het „St. Alphonsus Oratorium”, Missa Sanctae Trinitatis, een 8-stemmig Te Deum), toch voelde hij zich zeer aangetrokken tot Wagner en andere moderne meesters.

Bij Bernard Zweers zette hij zijn studiën voort en schreef nu het declamatorium „Terwe”, dat sterk de aandacht trok als nieuwe kunstvorm, volmaking van het oude zoo gelaakte melo-drama. Kort daarna componeerde hij nog twee declamatoria „Die Wallfahrt nach Kevlar” en „Das klagende Lied”.

Op aanzoek van Willem Royaards bewerkte hij voor diens tooneel-ensemble Vondel's drama „Adam in Ballingschap” en „Lucifer”.

Zijn jongste werk is een komische opera, die haar eerste opvoeringen in Antwerpen en Gent beleefde.

HUBERT CUYPERS

THOMAS DENIJS, geb. 3 Jan. 1877 te Schagen (N.-H.) ontving van 1896—1899 zijn muzikale opleiding van de heeren Dan. de Lange, Zweers en de Pauw. Cornelia van Zanten was zijn leermeesteres voor den zang. Na het eindexamen Conservatorium werd hij door H. M. de Koningin in de gelegenheid gesteld een jaar te Berlijn te studeeren. In 1900 te baryton aan 't Amsterdamsch Lyrisch tooneel, nam hij nog enkele lessen bij den Italiaan Algier te Parijs en verliet in 1903 deze instelling, om als zangleeraar aan de Muziekschool (afd. Toonkunst) te Rotterdam werkzaam te zijn. Spoedig werd hij geëngageerd voor de grootste concerten in ons land en het buitenland, en moest dan de lessen overlaten aan zijn vrouw Emmy Denijs-Kruijt, die 5 jaar onafgebroken als leerares aan de muziekschool verbonden was.

In 1912 vestigde hij zich te Berlijn en werd spoedig een Europeesche beroemdheid als oratorium- en liederen-zanger. Hij is de vertolker van de Christuspartij bij de Matthäus-Passion-uitvoeringen onder Mengelberg. Als curiositeit zij vermeld dat hij destijds voor de Christus-partij in Bach's Matthäus-Passion was aangezocht in 4 buitenlandsche en 3 Nederl. steden. Hij nam toen natuurlijk alleen „Holland" aan als goed vaderlander. Merkwaardig is nog dat zijn eerste concert te Hoorn (1 Juni 1899) is geweest, waar hem de moeilijke taak werd opgedragen, den meesterzanger *Messchaert* te vervangen in den „Paulus" van Mendelssohn.

Verscheiden malen zong hij voor H. M. de Koningin, Koningin-Moeder en den Prins, had ook eenmaal de eer ten hove te zingen.

THOMAS DENIJS

EMMY DENIJS—KRUIJT, geboren te 's-Gravenhage, bracht haar jeugd door in Engelsch-Indië, waar haar vader Consul-Generaal was. Daar zij als kind reeds bijzondere muzikaliteit aan den dag legde, bezocht ze, in Holland teruggekeerd zijnde, het Koninkl. Conservatorium te 's-Gravenhage. Aanvankelijk voor piano bij Akkerman, kwam zij later voor zang onder Spoel's leiding, en besloot op 18-jarigen leeftijd de zangcarrière te kiezen, niet zonder tegenwerking van den kant haars vaders. Zeer spoedig kwam zij in de gelegenheid bij de toenmaals te 's-Gravenhage gevestigde Italiaansche Opera te zingen, behaalde een groot succes en nu waren de bezwaren uit den weg geruimd. Zij studeerde 2 jaar bij Marchesi en Algier te Parijs en werd daarna verbonden aan de Nederl. Opera (Dir. v. d. Linden te Amsterdam) eerst als gast, daarna eenige jaren als jeugdig Dram. Zangeres. Daarna was zij nog enkele jaren verbonden aan 't Amsterdamsch Lyrisch Tooneel.

In 1905 benoemd tot leerares in solozang aan de muziekschool (afd. Toonkunst) te Rotterdam, waar zij tot 1911 aan werkzaam bleef, vestigde zij zich te Berlijn als zangpaedagoge en trad in verschillende plaatsen in Duitschland en Holland op als oratorium- en liederenzangeres.

Ook als pianiste trad zij enkele malen op en begeleidde haar man Thom. Denijs op enkele concerten.

Emmy Denijs-Kruijt is nu gevestigd te 's-Gravenhage en wijdt een groot deel van haar tijd aan de zangpaedagogiek.

Zij heeft o.a. de Rosen-Cavalier van Richard Strauss vertaald in 't Hollandsch.

EMMY DENIJS-KRUIJT

BERNARD DIAMANT is te Delft geboren op 16 Juli 1872. Leiding vond hij, nadat J. H. B. Spaanderman te Gouda hem in de beginselen der muziek had ingewijd, aan de Muziekschool te Rotterdam. Daar studeerde hij bij Joh. Sikemeier klavier en bij M. H. van 't Kruys orgel, terwijl hij bij R. von Perger, Arthur Seidel, Theod. Verhey en F. Blumentritt de theoretische vakken leerde.

Sedert 1896 is Diamant organist van de Groote Kerk der Ned. Herv. Gemeente te Delfshaven; kort daarna volgde toen zijn benoeming tot directeur der Chr. Gem. Zangvereniging „Excelsior”. Als Directeur van de Rotterdamsche Liedertafel, bezorgde hij op het 40-jarig bestaansfeest dezer vereeniging de eerste uitvoering in ons land van „Il Paradiso perduto” van Enrico Bossi.

Behalve directeur van de mannenzangvereniging „Inter Nos”, is Diamant ook directeur van de Kon. Zangver. Rotte's Mannenkoor, van de Rotterd. Onderw. Zangver., van het Kinderkoor van de Rott. Toonkunstafd., en van het Gemengd Koor van de Stichting Ons Huis. Ook als operadirigent is Diamant sedert 1906 herhaaldelijk met succes opgetreden.

In zijn betrekking van leeraar aan de Gem. Vormschool tot Opleiding van Onderwijzeressen en aan de Gem. Kweekschool van Onderwijzers te Rotterdam heeft hij zich als paedagoog vooral naam gemaakt. Thans is hij ook als Leeraar in muziek en zang aan de Koningin Wilhelmina Kweekschool en aan de Rotterdamsche Schoolvereniging (Schiedamsche Singel) verbonden.

Diamant is gehuwd met de operazangeres Marie Taverne.

BERNARD DIAMANT

CORN. DOPPER werd 7 Febr. 1870 te Stads-kanaal geboren. Hoewel voornamelijk autodidact, studeerde hij toch ook van 1887—'90 aan het conservatorium te Leipzig, onder Leo Grill, Wendeling en Reinecke. Bij zijn terugkeer benoemd tot leider eener zangvereniging te Hoogezand, vestigde hij zich in 1891 als muzikleeraar te Groningen. Daar componeerde hij zijn opera: „De Blinde van Gastel Cuillé”. Hierop volgden twee suites voor orkest, klavier-stukken, liederen, de Opera Frithjof, en later nog 7 symphonieën, verschillende opera's en kamermuziekwerken.

Langen tijd repetitor bij de vroegere Nederl. Opera (dir. C. v. d. Linden), is hij sedert 1908 plaatsvervangend dirigent van het Concertgebouw-orkest te Amsterdam.

Op zijne kunstreizen bezocht Corn. Dopper de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, Canada en Mexico. Op den voor Europa historischen datum van 9 Nov. 1918 heeft Richard Strauss te Berlijn Dopper's 6e Symphonie (de Amsterdamsche) gedirigeerd, later is hij door Herz te San Francisco ten gehoor gebracht. Zijn Chaconne heeft Mengelberg te New York, te Hamburg en te Amsterdam gedirigeerd, en zij is door verschillende orkesten in Europa en Amerika uitgevoerd. In samenwerking met Adama van Scheltema heeft hij een dansstuk gecomponeerd naar diens „Meidroom”.

Evenals de Zuiderzee-Symphonie, die door Dr. Muck in Hamburg uitgevoerd werd, is ook de pas gemaakte Wadden-Symphonie resultaat van indrukken, ter plaatse gedurende rustperiodes opgedaan.

CORN. DOPPER

SEM DRESDEN is 20 April 1881 te Amsterdam geboren. Zijn eerste muzieklessen voor viool en piano ontving hij o.a. van Maurice Hagemann en F. Togni te Amsterdam.

Aanvankelijk bestemd voor den handel, stelde hij zich later onder leiding van Bernard Zweers en Hans Pfitzner, te Berlijn.

In 1905 keerde hij terug naar Holland, werd directeur van enkele zangvereenigingen, o.a. te Tiel, later te Laren en Amsterdam.

In 1919 is hij verbonden aan het Conservatorium der Mij. t. b. der Toonkunst als hoofdleeraar voor compositie en harmonie. In 1914 richtte hij de Madrigaalvereeniging op, een a cappellakoor bestaande uit 9 solo-zangers en -zangeressen, waarmede hij talrijke concerten gaf, ook in het buitenland.

Sinds een 10-tal jaren houdt hij voor verschillende Volksuniversiteiten en andere corporaties, cursussen over muzikale onderwerpen. In 1921 hield hij op het Kunstcongres te Parijs een voordracht over den invloed der moderne Fransche muziek in Holland. Met S. v. Milligen bewerkte hij den 2en druk van diens „Ontwikkelingsgang der Muziek”; van zijn hand verscheen een boekje „Het Muziekleven in Nederland sinds pl.m. 1880”.

Van zijn werken zijn te noemen 3 sextetten voor piano en blaasinstrumenten, trio voor 2 hobo's en Eng. hoorn, suite naar Rameau voor dezelfde bezetting, sextet voor strijkinstrumenten en piano, duo voor twee piano's, variaties voor groot orkest, sonate voor cello en piano, sonate voor fluit en harp, pianostukken, liederen, koren etc.

Sem Dresden is getrouwd met de zangeres Jacoba Dhont.

SEM DRESDEN

BRAM ELDERING, 8 Juli 1865 te Groningen geboren, kreeg zijn eerste viool-lessen aldaar van Poortman. Later zette hij zijn studiën voort te Brussel bij Jenö Hubay om zich ten slotte onder leiding te stellen van den „grooten” Joachim in Berlijn.

Na afloop van dezen studietijd kwam hij als concertmeester aan het Berlijnsche Philharmonisch orkest en de Meininger Hofkapelle, — vervolgens in Holland teruggekeerd, werd hij tot leeraar aan het Amsterdamsch Conservatorium benoemd. Tegenwoordig is Bram Eldering aan het Conservatorium te Keulen verbonden.

Achtereenvolgens was hij leider van het Meininger-kwartet, het Amsterdamsch-Conservatorium-kwartet en thans van het Kölner-kwartet.

In de voornaamste steden van Duitschland, Holland, België, Engeland en Oostenrijk liet hij zich als solist hooren.

De Königliche Professorstitel, „das Verdienstkreuz für Kunst und Wissenschaft” (Meiningen) en de Ridderorde van de Ernestinische Hausorden” werden hem toegekend.

BRAM ELDERING

HENRI EMILE ENTHOVEN, den 18den October 1903 te Amsterdam geboren, bracht zijn jeugd te Baarnd door, terwijl hij zijn Gymnasiale opleiding te Hilversum ontving.

Reeds in zijn prille jeugd vertoonde zich bij hem sporen van compositorischen aanleg, die door Dr. Johan Wagenaar, aan wien hij sinds zijn achtste jaar, zijn opleiding als zoolanig te danken heeft, ver'eer ontwikkelde werden. Ook studeerde hij later nog bij Prof Franz Schreker, Directeur der „Hochschule für Musik" te Berlijn. Niet weinig droeg tot deze ontwikkeling ook bij de muzikale sfeer van zijn ouderlijk huis, waar hij de Kamerruziekliteratuur leerde kennen en het, van jeugligen leeftijd af, volgen der Mengelberg-concerten.

Onder zijn orkestwerken noemen wij: Suite voor viool en orkest 1917/18, Symphonie in Es-moll 1918/19, Praeludium, Intermezzo en Variaties voor piano en orkest 1919. Suite in Ouden Stijl 1920, Burlesque 1921, twee Silhouetten 1921/22, Impromptu fantastique 1923, welke werken meermalen door Willem Mengelberg Dr. van Anrooy, Prof. Schneevoigt, Dr. Wagenaar, Van Gilse en Spanjaard ten gehore werden gebracht.

Verder schreef Enthoven een vioolsonate, liederen en pianowerken.

Bij verschillende uitvoeringen zijner Kamermuziekwerken werkte Enthoven als pianist mede; o.a. te Amsterdam, s-Gravenhage en Berlijn.

Sinds 1921 studeert Enthoven in de rechtswetenschap aan de Rijksuniversiteit te Utrecht.

EMILE ENTHOVEN

BERTHA FRENSEL WEGENER—KOOPMAN, geboren in 1874 te Bloemendaal, genoot haar opleiding aan de Muziekschool van „Toonkunst” en het Conservatorium, beide te Amsterdam en verliet laatstgenoemde instelling met eind-diploma voor klavier en compositie.

Als pianiste trad zij gedurende 15 jaar in 't openbaar op, zoowel ten onzent als in Duitschland.

Menigmaal maakt zij zich verdienstelijk door het begeleiden van koren en solisten.

Haar composities bestaan uit een 38-tal liederen, een Stabat Mater, twee Engelsche werkjes en een Cantate voor vrouwenkoor, soli en orkest, welke laatste in 1913 bij de opening der Tentoonstelling „De Vrouw” bekroond en uitgevoerd werd.

In de laatste jaren schreef ze een 12-tal liederen op Engelschen en Franschen tekst, meerendeels manuscripten nog, welke met groot succes te New York, Chicago en St. Louis gezongen werden en begeleid door Conrad V. Bos, welke haar hiervan buitengewoon mooie critieken deed toekomen.

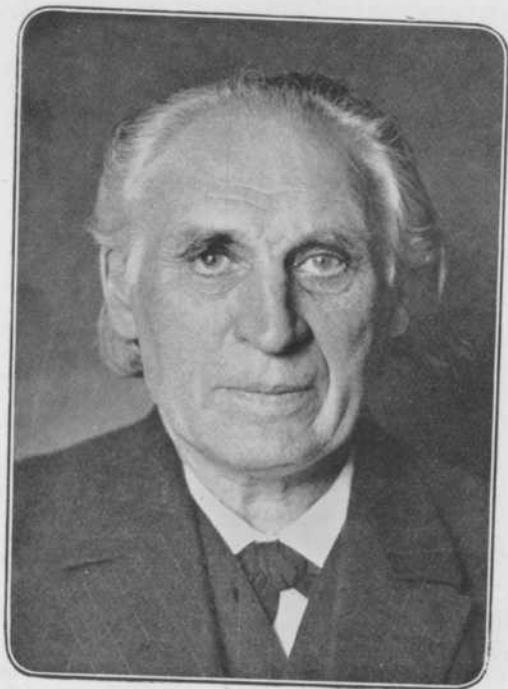

BERTHA FRENSEL WEGENER-KOOPMAN

CORN. A. GALESLOOT werd 10 Maart 1852 in Jutfaas geboren. Hoewel hij reeds muziek beoefende — met z'n tiende jaar bespeelde hij het orgel te Jutfaas — was hij voor het bouwkundig vak bestemd. Op 16-jarigen leeftijd kon hij zich geheel aan de muziek wijden onder leiding van Richard Hol. Hij werd toen directeur-organist van het zangkoor te Jutfaas, dat al heel spoedig een algemeene bekendheid verwierf (Palestrina en anderen waren er geen onbekenden). Verschillende andere kerkkoren in den omtrek kwamen onder zijn leiding.

In 1895 verhuisde Galesloot naar Utrecht als directeur van het kerkkoor der St. Dominicuskerk. Hij was of is nog directeur van „Fidelio“, Utr. Gemengd Koor, Muziekgezelschap „Mozart“, „Goers Liederkoor“, Zangverenigingen te 's-Gravenhage, Rotterdam, Hilversum, Zeist, Wageningen, Vianen, Maarsen, en dirigeerde „Vincentius“- en „Caecilia“-concerten. Met „Orpheus“ te Utrecht behaalde Galesloot in binnen- en buitenland zijn grootste triomfen. Ook als piano-, orgel- en zangleeraar heeft hij tallozen muzikaal ontwikkeld. Galesloot heeft altijd getoond en bewezen, dat kunst niet is een „chose agréable“, maar openbaring van diepgaand zielsproces. Daarvan is zijn werk als muziekleeraar en koordirigent altijd het bewijs geweest, daardoor is hij een der beste Nederlandsche koordirigenten, daarvan getuigen ook zijn composities.

Op zijn zeventigsten verjaardag is de grijze kunstenaar door heel het land op de meest spontane wijze gehuldigd.

CORN. A. GALESLOOT

JAN VAN GILSE werd 11 Mei 1881 te Rotterdam geboren. Zijn eerste muzikale opleiding genoot hij aldaar bij Mevrouw Kindler (piano) en Fred. Blumentritt (theorie), vervolgens bezocht hij van 1897—1902 het Conservatorium te Keulen, waar hij leerling was van Max van de Sandt (piano) en voornamelijk van den toenmaligen directeur Franz Wüllner (directie en compositie). Ten slotte studeerde hij nog een winter bij Engelbert Humperdinck op de „Academische Meisterschule” te Berlijn.

Van Gilse's eerste Symphonie behaalde in Dec. 1902 een door de vereeniging „Beethoven-Haus” te Bonn uitgeschreven tweejarigen prijs; zijn derde Symphonie, voor het eerst uitgevoerd in 1908 op het feest der Duitsche Toonkunstenaars te München, werd in 1909 bekroond door de Berlijnsche Kunstacademie met den Michaël Beerprijs. Deze „Prix de Rome” was oorzaak, dat van Gilse van 1909—1911 Rome tot woonplaats had.

Van 1905—1908 was Van Gilse dirigent aan de Stedelijke Opera te Bremen, daarna een winter aan de Noord-Nederlandsche Opera te Amsterdam. Na van 1911—1916 te München te hebben verblijf gehouden, nam Van Gilse in 1917 de leiding van het Utrechtsch Stedelijk Orkest op zich, welke hij in 1922 heeft neergelegd, omdat hij in een Pers-conflict bij zijn Bestuur niet den steun vond, dien hij meende te mogen verlangen.

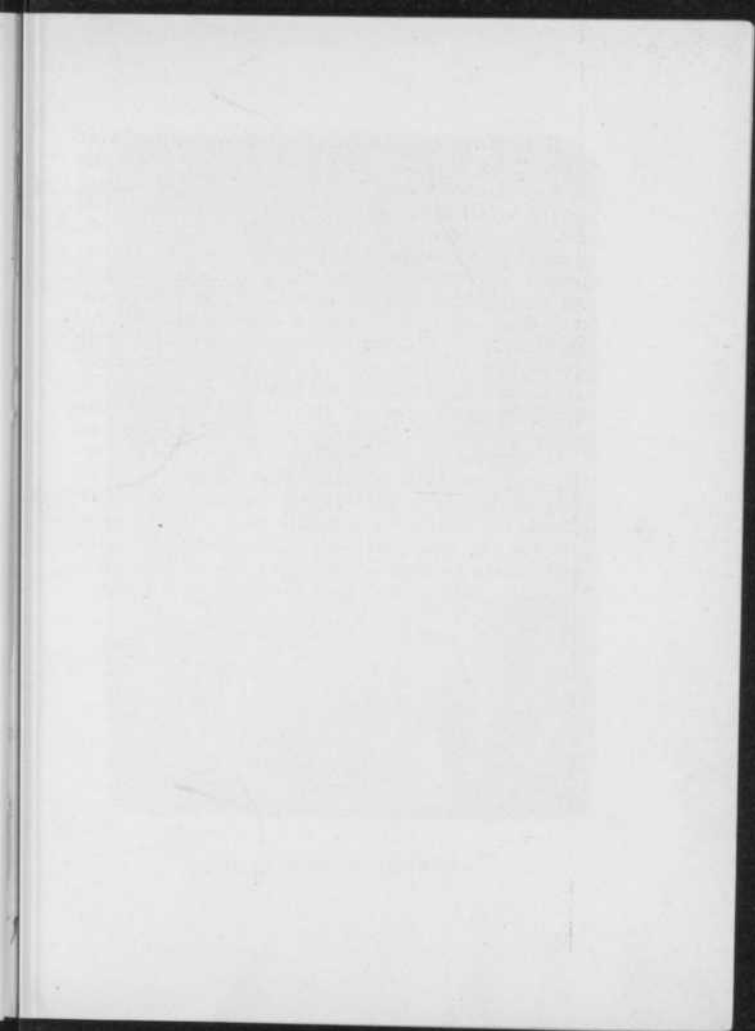
Thans is hij voorloopig te Laren (N. H.) gevestigd, ten einde zich weder eenigen tijd uitsluitend aan de compositie te kunnen wijden.

Van zijn hand verschenen: een Ouverture, vier Symphonieën, — een vijfde is in bewerking — de

JAN VAN GILSE

cantate Sulamith, de muziek bij Dehmel's Festspiel „Eine Lebensmesse" voor soli, koor en orkest, orkestvariaties over een St. Nicolaasliedje, een muziekdrama „Het Vrouwtje van Stavoren" met eigen tekst, een nonet voor strijk- en blaasinstrumenten, liederen en gezangen met piano, zoowel als met orkest. Van zijn tijdschriftartikelen werden enkele studies als brochure uitgegeven: o.a. „Het Nederlandsche Operaprobleem" en „Nederland en het Auteursrecht".

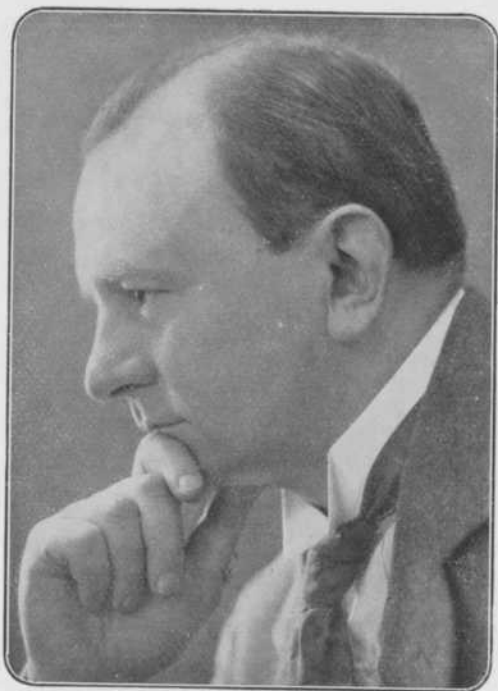
H. D. VAN GOUDOEVER, (geb. te Utrecht 12 Nov. 1898) ontving zijn eerste muzikale onderwijs aan de Muziekschool der Mij. tot Bev. der Toonkunst te Utrecht: theorie en compositie-leer van Dr. Joh. Wagenaar, cello van den heer Ed. Ferrée, piano van Mevr. Veerman—Bekker. Na volbracht eindexamen Rijks H. B. S. in 1916 kon hij zich geheel aan de muziek wijden. In dezen tijd ontstonden zijn eerste orkestwerken: „Allegro” liederen (sopraan met orkest), „La Fête bleue ” (cello met orkest). Na eind-diploma der Muziekschool behaald te hebben, studeerde hij een jaar bij Charles van Isterdaël. In deze periode verschenen de beide orkestwerken „Sphinx” en „Dansimpresie” (opgedragen aan Willem Mengelberg). In 1919 ging hij naar Parijs, waar hij 3 jaar bij Gerard Hekking woonde. Daar ontstond de „Suite” voor cello met orkest, opgedragen aan zijn leermeester. De eerste uitvoering had plaats te New York onder leiding van Willem Mengelberg, met den componist als solist.

H. D. VAN GOUDOEVER

JOS. GROENEN, 1ste baryton aan de „Grootte Opera” in Weenen, werd 11 Mei 1885 in Waalwijk geboren. Zijne eerste opleiding dankt hij aan den heer P. Kallenbach en Hendrik C. v. Oort, Amsterdam. Nadat hij nog 2 jaar studeerde bij Jos. Tijssen en Mr. Vanzo, Milaan, debuteerde hij aan 't Stadttheater in Mainz als „Fliegende Holländer”. De oorlog maakte een einde aan dit engagement en direct werd Groenen aan het Stadttheater te Hamburg geëngageerd. Hier bleef hij eenige jaren en is sinds 1922 voor 5 jaren aan de Grootte Opera in Weenen geëngageerd.

Groenen maakt ook zeer veel reizen om gastrollen te vervullen, welke reizen hem naar Holland, Spanje, Scandinavië en Bukarest brengen, waar hij steeds met de bekendste artisten optreedt, als Slezak, Piccaver, Kunz, Bohnen etc. Tot zijn uitgebreid repertoire behooren partijen uit Tannhäuser, Meistersinger, Rigoletto, Maskenbal, Parsifal, Tristan, Don Juan, Figaro's Hochzeit, etc. etc.

JOS. GROENEN

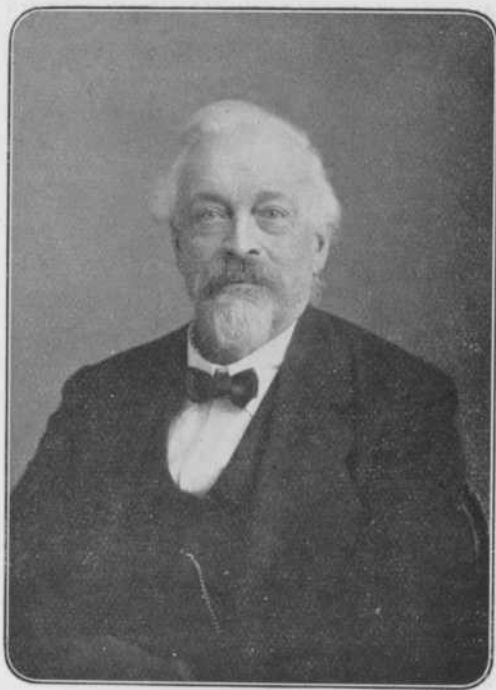
S. VAN GRONINGEN, woonachtig te Leiden, werd 23 Juni 1851 geboren te Deventer. Na te Delft het eind-examen aan de Polytechnische school te hebben afgelegd, was hij eenige jaren als technoloog werkzaam. Op raad van Rubinstein ging hij nu echter de lessen van Liszt in Weimar volgen, en van de Professoren Oscar Raif, Barth, Kiel en Spitta, aan de Königliche Hochschule in Berlijn, en wijdde zich verder uitsluitend aan de Kunst. Weder terug in Holland, vestigde hij zich als pianist in Zwolle, daarna in Den Haag. Tijdens het verblijf in deze laatste stad was hij hoofdleeraar aan de muziekschool der M. t. b. d. Toonkunst te Utrecht.

Thans is hij hoofdleeraar aan de muziekschool van de M. t. b. d. Toonkunst te Leiden.

Zijn eerste optreden had plaats in Berlijn, met het orkest van Janke, later deed hij zich nog dikwijls als concert-pianist hooren en wel met: Messchaert, Anna Blauw, Mevr. Loman, Zalsman, Bram Eldering, Willem Kes, enz., ook trad hij veel alleen op, en speelde o.a. alle Sonates van Beethoven, in Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht.

In het buitenland concerteerde hij te Berlijn, Potsdam, Leipzig, Parijs, Londen en Antwerpen. In den laatsten tijd heeft Van Groningen nogal eens concerten gegeven voor 2 piano's met Mevr. Kunst—Maingay.

Onder de weinige composities van hem, behooren: 2 vioolsonates, een trio, een pianokwartet; eene suite voor 2 piano's; een suite voor strijkorkest; een pianoconcert; verder liederen en piano-stukken.

S. VAN GROJNINGEN

Mevr. A. P. DE HAAN—MANIFARGES werd geboren 4 April 1872 te Rotterdam, waar zij ook nu gevestigd is. Zij ontving onderricht aan de muziekschool der afdeeling Toonkunst Rotterdam, piano van v. d. Sandt, zang van L. F. Brandts Buijs. Later leerde zij bij Paul Haase, voltooide hare studie bij Prof. J. Stockhausen te Frankf. a/Main. Daarna trad zij op als oratorium-altzangeres in Holland, België, Duitschland, Frankrijk, Zwitserland, Engeland, Oostenrijk en werkte op verschillende muziekfeesten mede, o.a. te Berlijn, Mainz, Zürich, Basel, München etc. etc. In de laatste jaren gaf mevr. De Haan—Manifarges in vereeniging met mevr. Noordewier en den Heer A. B. H. Verhey geregeld seriën Kerkelijke Lieder- en Duettenconcerten in Holland en ook in 't buitenland, waar beide zangeressen als Duettenzangeressen grooten naam hebben en dikwijls als zoodanig op groote uitvoeringen en muziekfeesten medewerkten.

Sinds zij 50 jaar werd in April 1922, treedt zij niet meer als concertzangeres op, doch geeft zij alleen solozanglessen aan meergevorderden.

Mevr. de Haan is bezitster van de zilveren medaille voor K. en W. en de Huisorde van Oranje.

MEVR. A. P. DE HAAN—MANIFARGES

FRANS HASSELAAR is 17 Januari 1885 geboren te Amsterdam, waar zijn vader als organist aan de Muiderkerk hem het eerste klavieronderricht gaf. Twaalf jaar oud, debuteerde hij als organist in een godsdienstoefening. Vijf jaren later volgde zijn aanstelling als assistent-organist in de Ned. Herv. Kerk en vanaf 1906 is Hasselaar organist van de Koepelkerk. Van Pomper heeft hij koraallessen, van De Pauw orgel- en pianolessen ontvangen. Meer dan één kerkorgel is onder Hasselaar's toezicht gebouwd; als examinerator van organisten had hij herhaaldelijk zitting. Zijn orgelbespelingen te Amsterdam zijn bekend en bemind en hebben bijgedragen tot bevordering der kennis van Bach's muziek.

Op zijn 18e jaar werd Hasselaar directeur van de Chr. Zangver. „Excelsior” te Weesp, welke uitvoeringen in het Gooi een zeer goeden naam hebben gekregen. Van 1910—1917 was hij leider van het zanggezelschap „Valerius”, waarmede hij in het Concertgebouw en in de Nieuwe Kerk verschillende Oratoria uitvoerde.

De vele lessen en het leeraarschap in klavierspel (hoogste klassen) aan het Blinden-Instituut hebben Hasselaar belet, veel tijd te wijden aan het componeeren; toch zijn van hem koren en koraalbewerkingen, liederen, een Sonate en een dubbel-fuga voor orgel meermalen uitgevoerd.

FRANS HASSELAAR

GERARD HEKKING, de beroemde cellist, is geboren te Nancy 22 Aug. 1879. Bij het Concours van 1899 behaalde hij zijn eersten prijs van het Conservatorium en na de vervulling zijner militaire plichten, heeft hij een jaar in het operatorkest gespeeld.

Benoemd tot hoofdleeraar aan het Amsterdamsche Conservatorium, is hij door Europa diverse tournées gaan maken, die ware triomftochten waren te noemen. In 1914 ging Gerard Hekking voor zijn vaderland ten oorlog en verliet Nederland. Na dapper en trouw zijn dienstdienst te hebben vervuld, waarvoor hem het „Croix de guerre” is verleend, keerde hij in 1919 in 't muziekleven terug en vestigde zich te Parijs, waar hij als solist bij de concerten van het Conservatoire, van Colonne, Lamoureux en Chevillard regelmatig optreedt. Hekking, die een virtuoos van de hoogste orde is, geniet thans een wereldreputatie, welke door zijn schitterend talent en artistieke qualiteiten volkomen gerechtvaardigd wordt.

Voor het seizoen 1924—'25 is hij geëngageerd voor Amerika.

GERARD HEKKING

RICHARD VAN HELVOIRT PEL, geboren te Haarlem, is oorspronkelijk voor notaris opgeleid.

Op advies van Messchaert gaf hij die studie op en ging voor zanger studeeren. Na twee jaren het Conservatorium te Amsterdam en de Kgl. Hochschule te Berlijn bezocht te hebben, stelde hij zich 3 jaren onder leiding van Prof. Julius Hey te Berlijn en werd daarna heldenbariton aan het Stadttheater te Colmar (Elzas), waar hij als Pizarro in Fidelio debuteerde.

Het volgende jaar nam hij een engagement aan bij de Opéra populaire te Parijs; nadat deze was bezweken, werd v. Helvoirt Pel geëngageerd bij de Ned. Opera onder C. v. d. Linden en daarna bij het Lyrisch Tooneel.

Nadat ook die opgehouden hadden te bestaan, toog hij naar Duitschland en nam een engagement aan bij het Stadttheater te Bremen. Sinds dien tijd was hij verbonden aan de Stadttheaters te Graz-Lübeck, Stettin, Riga en Weenen (Kaiserl. Hofopera).

In 1916 werd hij als heldenbariton verbonden bij de op te richten Nationale Opera. Na 12 jaren met veel succes zoowel van de zijde van het publiek als van de pers aan verschillende buitenlandsche theaters werkzaam geweest te zijn, nam hij toen afscheid van het buitenland en is sinds de oprichting der Nat. Opera daaraan verbonden geweest.

Helvoirt Pel was gedurende 4 Festspieljaren te Bayreuth verbonden en zal ook bij de Festspiele in 1924 weder te Bayreuth medewerken.

RICHARD VAN HELVOIRT PEL

HERMAN JOHANNES DEN HERTOOG, geboren 13 Maart 1872 te Haarlemmermeer, was van 1890 tot 1909 werkzaam bij het Openbaar Lager Onderwijs te Amsterdam, van 1 Jan. 1909 tot 1 Sept. 1914 maakte hij deel uit van de Hoofdredactie van „De Telegraaf”, en, sedert Sept. 1909 lid van den Gemeenteraad, trad hij den 1en Sept. 1914 op als Wethouder van Amsterdam, afd. Onderwijs. Hij vervulde dit ambt tot 17 Juni 1921, nam einde Aug. '21 ontslag als lid van den Raad, en is thans o.m. werkzaam als Leeraar in de Muziek en den Zang aan de Gemeentelijke Kweekschool voor Onderwijzers en Onderwijzeressen te Amsterdam.

Taal- en letterkundige studiën onder leiding van zijn vader, wijlen C. H. den Hertog, deden H. J. den Hertog de muziek zeer sterk als complement der taal gevoelen; als musicus vormde hy zich deels als autodidact, deels onder de leiding o.m. van George Beijerle en Willem Andriessen.

Den Hertog kent men op muzikaal gebied allereerst als Directeur der Amsterdamsche „Vereeniging tot Verbetering van den Volkszang” (sinds Sept. 1904). In deze kwaliteit heeft hij, onder medewerking van het Concertgebouw-orkest, vele uitvoeringen gegeven met groote koren van jongens en meisjes, en met de jongenskoren der vereeniging heeft hij van 1905 af geregeld me-geewerkt op de concerten van Mengelberg (Bach's „Matthäus-Passion” — ook te Brussel en Parijs —, en Mahler's Derde en Achtste Symphonie.) In 1910 dirigeerde Den Hertog de Julianna-aubade op den Dam (8300 kinderen en 6 koper-ensembles), en op 6 Sept. 1923 de Jubileums-aubade (ruim

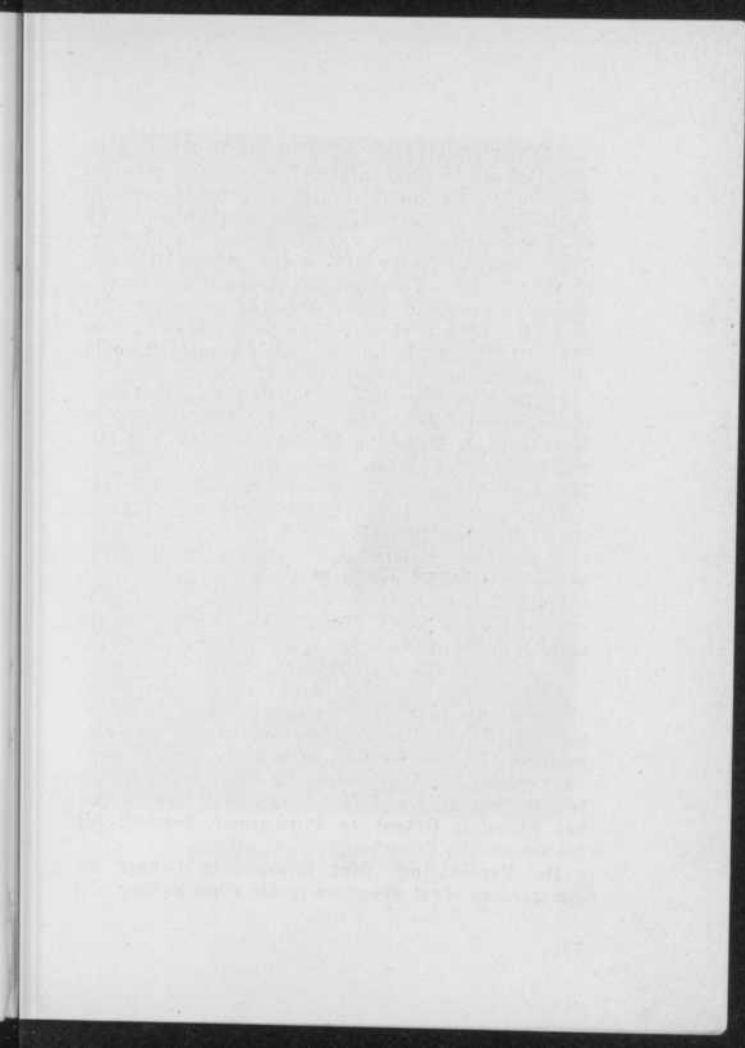

H. J. DEN HERTOG

12.000 zangers en zangeressen, kinderen en volwassenen, en 2 harmonie-orkesten, elk van 85 man). Hoofdnummer bij deze gelegenheid was een door den dirigent gecomponeerde Cantate.

Den Hertog heeft verder verscheidene mannenkoren en gemengde koren geschreven, een ouverture voor orkest, liederen voor solostem en orkest, en tal van grootere en kleinere werken voor kinderkoor, a cappella en met orkest; ook is hij werkzaam geweest als muziek-criticus en herhaaldelijk opgetreden als jurylid bij zangwedstrijden.

Hij is Ridder in de Orde van Oranje-Nassau en Commandeur in de Japansche Orde van den Heiligen Schat.

JACOB MARTIN SEVERINUM HEUCKEROTH werd te Amsterdam 17 April 1853 geboren. Zijn vader, de solo-pistonist van het toenmalig Park-orkest, onderrichtte hem aanvankelijk op velerlei instrumenten, waarna de vioolstudiën werden voortgezet onder leiding van Johan Hrimaly, Karel Fischer, Emanuel Wirth en Carl Baijer. Spoedig werd hij concertmeester en solo-violist aan het Park-orkest. Directeur was Willem Stumpff. Daniël de Lange, Jacob Kwast en de la Fuente werden zijn compositie-leeraren.

In 1889 volgde zijn benoeming tot Luit.-Kapelmeester van het Stedelijk en Schutterij-orkest en leeraar a. d. Stedelijke Muziekschool te 's-Hertogenbosch. Vier jaren later zocht Willem Kes Heuckeroth aan, de 2e directeursfunctie aan het Amsterdamsche Concertgebouw te aanvaarden, welke Heuckeroth na korten tijd vervuld te hebben, verwisselde voor het Directeurschap der Arnhemsche Orkestvereniging. Wat Heuckeroth hier tot stand bracht, is werkelijk belangrijk te noemen. In 1903 heeft Heuckeroth voor de eerste maal Mahler in Nederland ten uitvoer gebracht, te weten diens 3e Symphonie.

Twaalf jaar was Heuckeroth te Arnhem werkzaam en aanvaardde wederom (ditmaal bij Mengelberg) de 2e directeursfunctie van het Concertgebouw, Caecilia en Toonkunstkoor. Daarop aanvaardde hij het Directeurschap der Nederl. Opera te Amsterdam, terwijl hij thans Directeur is van het Stedelijk Orkest te Purmerend, hetwelk hij tot wezenlijke kunsthoogte deed stijgen.

De Vereniging „Het Symphonie Orkest” te Amsterdam staat eveneens onder zijne leiding.

J. MARTIN S. HEUCKEROTH

TILIA HILL (Joh. van Linden v. d. Heuvell), sopraan, werd te Vlaardingen geboren, kreeg al vroeg pianoles en trad ook vaak als pianiste in haar geboorteplaats op. Later nam zij zangles bij Louise Schlosser-Jaide te Rotterdam, en verder bij Mej. Zegers Veeckens te Utrecht, die haar tevens opleidde voor 't examen der Mij. tot Bev. d. Toonkunst. Vervolgens studeerde zij bij Raimond von Zur Mühlen en Prof. Iffert.

Zij trad in alle groote steden van Nederland op en verder in België, Duitschland en Rusland, als lieder- en oratorium-zangeres; ook nadat zij door haar huwelijk naar Görlitz (Schlesien) is getrokken, bezoekt zij nog dikwijls haar vaderland en treedt daar in vele concerten op.

TILIA HILL

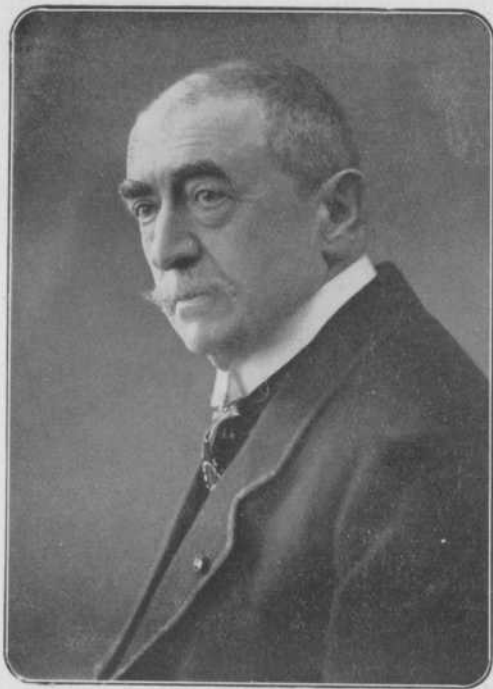
WOUTER HUTSCHENRUYTER werd 15 Augustus 1859 te Rotterdam geboren. Hij ontving het eerste muziek-onderricht van zijn vader, en studeerde later aan de Toonkunst-Muziekschool te Rotterdam, onder v. d. Sandt en Gernsheim (piano) en Wirth (viool). Gernsheim leidde ook zijn theoretische studies.

Na als 2de Kapelmeester der d.d. Schutterij, leeraar aan de Muziekschool en directeur der Zangvereniging „Euphonia” eenige jaren te Rotterdam gewerkt te hebben, werd Hutschenruyter in 1890 beroepen tot 2den orkest-directeur van het Concertgebouw-Orkest te Amsterdam, (met Willem Kes), welk ambt hij na 2 jaar opgaf voor het directeurschap van het Utrechtsch Stedelijk Orkest en van het Collegium Musicum Ultrajectinum, welke beide functies hij op 1 Mei 1917 verwisselde met die van Directeur der Muziekschool v. d. Mij. tot Bev. der Toonkunst te Rotterdam.

Bovendien was hij leeraar aan de Orkestschool en aan het Conservatorium (tot 1905) te Amsterdam.

Wouter Hutschenruyter was meermalen jurylid bij verschillende muziekconcouren en werd 31 Augustus 1907 benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Sedert Sept. 1917 maakt H. deel uit van het Hoofdbestuur der Mij. tot Bev. der Toonkunst en sedert Sept. 1919 van de Commissie van Advies in zake bevordering der Toonkunst van Rijkswege.

WOUTER HUTSCHENRUYTER

JAN INGENHOVEN, geboren te Breda 19 Mei 1876, in opleiding grotendeels autodidact, studeerde in 1902—'03 bij L. F. Brandts Buys harmonie en compositie, en in 1906—07 bij Felix Mottl te München instrumentatie, Mozart- en Wagner-traditiën. Van 1893—1901 was hij dirigent van Orkest- en Zangverenigingen te Breda en Dordrecht, van 1906—1909 van den „Orchester-Verein" en het „Philharm. Orchester" te München, en van 1909—1912 leider der „Münchner Madrigal Vereinigung" een solisten-ensemble waarmee hij concertreizen maakte in Beieren, Zwitserland en Italië, terwijl hij ook orkestconcerten dirigeerde in Berlijn, Parijs, Den Haag, Mannheim, en bijzonder als Mozart-vertolker geroemd wordt.

Naast dit wijdt hij zich in hoofdzaak aan zijn composities, en om zich daaraan geheel te kunnen geven, trekt hij zich dan in 1912 van alle dirigee-ren terug, verblijft eenige jaren in Frankrijk te St. Cloud, en woont thans tijdelijk in Zwitserland aan het Thunermeer.

Van zijn composities, waarvan er vele, vooral de kamermuziekwerken, in verschillende landen tot uitvoering gebracht worden, zijn de volgende verschenen: „4 Quatuors pour voix mixtes sans accompagnement", „Symphonie Fantasia über Zarathustra's Nachtlied"; 3 „Symphonische Tonstücke", „Klaus Tink", ballade für Bariton u. Orch., „St. Jans Vier", gem. koor a cappella, en liederen, 3 „Streichquartetten"; „Quintett für Bläser", Symph. Fantasia „Brabant u. Holland", zwei Frauenchöre; „Cinq pièces pour trois instruments divers", 2 Sonates pour Violon et Piano, en 2 Sonates pour Violoncelle et Piano.

JAN INGENHOVEN

CHARLES VAN ISTERDAEL, in 1878 te Bergen geboren uit een zeer muzikale familie (zijn vader was muziekdirecteur), kreeg zijn opleiding aan het Kon. Conservatorium te Brussel, hetwelk hij reeds op 16-jarigen leeftijd met de allerhoogste onderscheiding verliet; hij werd terstond benoemd als Solo-Violoncellist aan de Kon. Fransche Opera, die hij verliet door zijn benoeming in 1903 tot leeraar aan het Kon. Conservatorium te 's-Gravenhage; intusschen heeft Van Isterdael zich doen kennen als solist, zoowel in Nederland als in het buitenland, waar hij groote tournées maakte, voornamelijk in Frankrijk, België, Spanje, Portugal en Duitschland en waar hij de Nederlandsche kunst bekend gemaakt heeft door eerste uitvoeringen te geven van composities van onze landgenooten; hij is mede-oprichter van het bekende Haagsch Striikkwartet, het Haagsche Trio en de Nederlandsche Vereeniging van Oude Instrumenten; hij is Ridder in het Legioen van Eer, Ridder in de Leopoldsorde, Officier d'Instruction Publique, en Officier in de Roemeensche Kroonorde.

CHARLES VAN ISTERDAEL

JAC. VAN KEMPEN is geboren te Zierikzee 15 October 1875 en studeerde aan het conservatorium te Amsterdam, onder Cornelia van Zanten.

Na het diploma als concertzanger en leeraar te hebben ontvangen, vertrok hij naar Berlijn voor verschillende jaren en studeerde o.a. ook bij Detschie (voor declamatie).

De vele aanvragen voor de Opera zijn nooit geaccepteerd. Alleen een paar maal in Den Haag zong hij onder leiding van Koeberg, de hoofdrol in Stradella (van Flotow) en den Hans in Die Verkaufte Braut (van Smettana). Voor den oorlog zong hij veel in 't buitenland, wel het meest in Hongarije. Schitterende Hongaarsche persbeoordeelingen zijn hiervan in zijn bezit.

Ook te Berlijn concerteerde hij héél veel, bij den Oratorium-Verein zong hij 7 maal den Evangelist in de Matthäus Passion.

Jac. van Kempen woont al jaren te Bloemendaal, heeft een groot concertrepertoire (meer dan honderd koorwerken), is van af de oprichting lid van de beroemde Madrigaalvereniging (dir. Sem Dresden) te Amsterdam, heeft een grooten kring van leerlingen, waarvan er verscheidene met veel succes in het openbaar optreden.

JAC. VAN KEMPEN

MARIUS A. H. KERREBIJN, geboren te 's-Gravenhage 1 October 1882, had het voorrecht op te groeien in een omgeving, waar reeds bij de grootouders, zoowel van vaders- als van moederszijde, groote liefde voor kunst heerschte. Om zijn gaven te laten ontwikkelen, hebben zijn ouders zich alle zorg en opoffering getroost. Van zijn vader, zelf een voortreffelijk musicus, ontving hij reeds als kind van zes jaar het eerste onderwijs in de muziek; daarna bezocht hij het Kon. Conservatorium voor Muziek te 's-Gravenhage, waar hij een diploma voor Solo-piano-spel en den Nicolai-prijs voor compositie behaalde. Hij voleindigde zijn studies in het buitenland (1903—'5), namelijk voor compositie in de Meisterschule (Hochschule) te Berlijn bij Prof. F. Gernsheim, en voor piano bij Prof. Dr. F. Busoni te Berlijn en Th. Szántó te Parijs. Sinds 1905 werkt en componeert hij zelfstandig, en treedt hij zoowel in Holland als in Duitschland, Frankrijk, Engeland en Zweden met groot succes als pianist en componist op. Ook als dirigent trad hij met veel succes op (o.a. Concertgebouw-Orkest te Amsterdam). Zijne Orkestsuite op. 8 is in Malmö (Zweden) bekroond geworden. Onder zijn reeds talrijke werken bevinden zich: een Concert-Overture op. 4, een kleine Suite voor Orkest (op. 8, naar Duimelingetje van H. C. Andersen), een Symphonisch gedicht „Ad Lumen” (Op. 10, voor Orkest, Tenor, Vrouwenkoor en Orgel), composities voor Viool, Piano, een Strijkkwartet (Op. 18), een Concert voor Piano met Orkestbegeleiding (Op. 20), Kinderliedjes (Op. 21), 16 Variaties (Op. 22) op het Russ. Volksl. „Krasnaja Mjinka” voor Piano, en verscheidene liederen.

MARIUS A. H. KERREBIJN

WILLEM KES, 16 Febr. 1856 te Dordrecht geboren en tegenwoordig directeur van het Muziek-Instituut te Coblenz, studeerde tot 1871 te Dordt bij Böhlme, Thijssens en Nothdurft (viool, piano en compositie) en vertrok op 15-jarigen leeftijd als pensionnaire van Koning Willem III naar Leipzig om daar 2 jaren te studeeren bij David en Reinecke en later nog 1½ jaar onder leiding te komen van Wieniawski en Kufferath. Toen vertrok hij naar Berlijn, voltooide er zijn studiën onder Joachim en W. Bargiel.

In 1876 werd Kes concert-meester van het Park-orkest te Amsterdam, tevens directeur van Toonkunst (afd. Dordrecht), in 1883 directeur van het Park-schouwburg-orkest en in 1884 directeur en leeraar aan de Muziekschool.

Al deze betrekkingen verliet hij, toen in 1888 het concertgebouw te Amsterdam tot stand kwam en hij tot dirigent benoemd werd. Opgevolgd door Mengelberg in 1895, verliet hij ons land om eerst als directeur van het Scottish Orchestra te Glasgow, daarna als directeur van de Philharmonische Gesellschaft te Moskou werkzaam te zijn. Als violist en dirigent maakte hij zich bekend in Duitschland, België, Schotland en Rusland.

Onder zijn composities behooren: „Der Taucher”, voor soli, koor en orkest; een vioolconcert (bekroond door de N. T. V.); een violoncel-concert; sonaten voor viool en piano enz.

De heer Kes is eerlid van verschillende vereenigingen, ridder in de orde van Oranje-Nassau en van de Stanislaw-orde (Rusland). Hij draagt de titels van: Professor en General Musikdirektor.

WILLEM KES

HANS KINDLER, den 8sten Januari 1892 te Rotterdam geboren, was reeds op jeugdigen leeftijd leeraar aan het Klindworth-Scharwenka Conservatorium te Berlijn. De eerste violoncellessen kreeg hij van Eberle en Bouwman, doch Mossel heeft wel het meest aan zijn muzikale ontwikkeling gewerkt. In 1907 debuteerde hij met de Orkestvereeniging „Symphonia”, onder directie van G. Rijken, en daarna liet hij zich al spoedig als solist, ook in het buitenland, hooren, o.a. te Berlijn en te Birmingham, optredend onder dirigenten als Dr. Kunwald en Landow Ronald; in Nederland onder Peter van Anrooy, Wouter Hutschenruyter enz. Kindler, wiens naam als cellist wereldvermaardheid verwierf, was eenige jaren cellist in het orkest van Philadelphia (V.S.), maar treedt nu alleen als solist op.

HANS KINDLER

MAX KLOOS is te Batavia geboren. Op 7-jarigen leeftijd kwam hij naar het Moederland en bezocht achtereenvolgens de lagere school, de H.B.S. en de Handelsschool te Amsterdam. De muzikaliteit openbaarde zich reeds vroeg, en de wensch om voor pianist geheel opgeleid te mogen worden, werd al sterker en sterker.

Als jongen had Kloos reeds door een mooie sopraanstem de aandacht getrokken; wel gaf hij na het vaarwel zeggen van het kantoorleven zijn pianoplannen niet op, doch tegelijkertijd begon hij ernstig de zangkunst te beoefenen.

Het werd hem echter spoedig duidelijk, dat hij kiezen moest: hij koos den zang.

Hij studeerde in Duitschland en Italië en vestigde zich daarna in Frankfort a/M.

De oorlog dwong Kloos naar Holland te gaan om aan zijn militaire verplichtingen te voldoen; daarna heeft hij zich te Hilversum gevestigd als concertzanger en zangleeraar. En heel spoedig heeft Kloos naam gemaakt in ons land.

Ook in 't buitenland is hij in het vorige seizoen als lieder- en oratoriumzanger met veel succes opgetreden.

MAX KLOOS

F. E. A. KOEBERG, te 's Gravenhage geboren in 1876, ontving daar onderricht aan de Kon. Muziekschool, in 't bijzonder van Nicolaï, later van Mr. Viotta. Reeds als leerling van genoemde instelling mocht hij als componist of als componist-dirigent in 't openbaar verschijnen, o.a. bij het Berlijnsche Philh. Orkest te Scheveningen en het Utrechtsch Sted. Orkest. Bij het verlaten der Kon. Muziekschool met eind-getuigschrift voor veel vakken, was hij tevens in het bezit van de medaille voor muzikale compositie, eene zeldzame onderscheiding. Daarna verkreeg hij Staats-stipendium en ging te Berlijn in de leer bij Prof. Xaver Scharwenka. Op uitnoodiging van Prof. Fr. Gernsheim werd hij Meisterschüler der Königl. Akademie der Künste. In 1902 keerde hij naar Den Haag terug, waar hij zich wijdt aan de compositie en onderwijs geeft in verschillende vakken; tevens is hij dirigent en eere lid van het Leidsch Studentenmuziekgezelschap „Sempre Crescendo”, en van de Haagsche Orkestvereniging „Musica”. Van de vele composities van Koeberg noemen wij „Alianora”, „Plato”, „Bloemensproke”, zoomede 3 Symphonieën, o.a. De jaargetijden en de Zwitsersche; verder de Suite „Touwmenschen”, „Zevenzot”, „Zeelandia”, „Zonneweg”, „Zotskap” en „Avondmuziek”. Zijn nieuwste werk is de Koninginne-Cantate, in opdracht gecomponeerd voor het 25-jarig Regeeringsjubileum van H. M. de Koningin en te 's-Gravenhage uitgevoerd op den 31sten Augustus 1923, in aanwezigheid der Koninklijke familie.

F. E. A. KOEBERG

FRANCIS KOENE, den 11en Maart 1899 te Batavia geboren, begon zijn vioolstudie op vijfjarigen leeftijd. Zijn eerste lessen ontving hij van Josef Strogel en Scheuerman. Op zijn 9e jaar maakte hij met zijn broer en zuster onder den naam van „Trio Koene” een tournee door Java. Op zijn 10e jaar naar Holland komend, liet hij zijn muziekstudie grootendeels rusten, daar hij aanvankelijk van plan was voor werktuigkundige door te gaan. In dien tijd bleef hij echter vioolonderricht ontvangen van Angenot aan het Haagse Conservatorium en van Adelberg in Amsterdam. Eerst op 18-jarigen leeftijd ging hij zich geheel aan muziek wijden onder leiding van Louis Zimmermann voor viool en Fred. J. Roeske voor harmonieleeër. In 1918 begon hij met concerteeren en trad vervolgens vele malen zoowel in binne- als buitenland als solist op. In Jan. 1921 werd hij tweede concertmeester bij het Utrechtsch Stedelijk Orkest, waaraan hij sedert Mei 1922 als eerste Concertmeester verbonden is.

FRANCIS KOENE

TILLY KOENEN, geboren te Salatiga (Java). Haar vader was commandant der cavalerie aldaar. Beide ouders zijn Hollanders. Toen Tilly vier jaren oud was, verliet zij Indië, en vestigde de familie zich te Apeldoorn. Zij kreeg al spoedig pianoles daar en werd op 18-jarigen leeftijd gediplomeerd.

Ook haar stem, die als kind reeds ieders belangstelling gewekt had, ging zij nu op raad harer moeder, tot ontwikkeling brengen, en wijdde zich van toen af geheel aan den zang. Mej. Van Haften was hare eerste leermeesteres, daarna ging zij naar Amsterdam om aan het Conservatorium onder leiding van Cornelia v. Zanten verder te studeeren. „Dat is eene stem, die slechts ééns in de honderd jaar geboren wordt”, was steeds de uitspraak van deze bekende zangleerares.

Na in alle groote steden van Europa opgetreden te zijn, maakte zij verschillende kunstreizen door Amerika, terwijl zij gedurende de zomermaanden in Holland hare jaarlijksche kerkconcerten met George Robert geeft.

Voor vele vorstelijke personen heeft zij gezongen. Aan ons Hof is zij reeds dikwijls opgetreden en na eene muzikale soirée, gegeven door H. M. de Koningin op het slot te Dobbin, werd haar de Huisorde van Oranje voor Kunst en Wetenschap, eigenhandig aangeboden door H. M. Koningin Wilhelmina en Z. K. H. den Prins.

Tilly Koenen is zeer vereerd met deze decoratie, daar zij de eerste vrouw is, die deze orde verwierf.

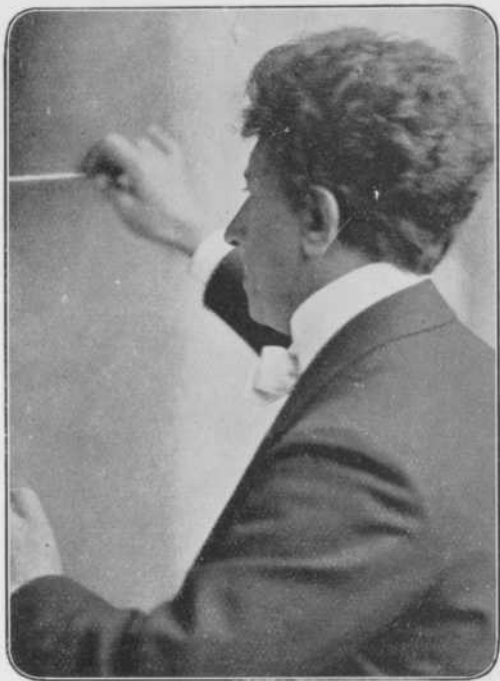
De laatste twee jaar concerteert zij hoofdzakelijk in Engeland.

TILLY KOENEN

KOR KUILER, 21 April 1877 te Alblasterdam geboren, studeerde aan het Conservatorium te Amsterdam, waar hij leerling was van Julius Röntgen en Bernard Zweers. Hij vestigde zich te Groningen en is daar sinds 1910 dirigent van het Orkest der Groninger Orkestvereniging, en van de Gemengde Zangvereniging „Bekker”. Hem komt de eer toe in het Noorden des lands de werken van Bach (oa. Matthäus-Passion) en Mahler (Lied von der Erde, 1e, 3e en 4e Symphonie etc.) te hebben geïntroduceerd, terwijl hij ook de Fransche componisten naar voren bracht.

Als solo-pianist en componist wordt hij zeer ge-
waardeerd.

KOR KUILER

ANNA LAMBRECHTS—VOS werd in 1876 te Rotterdam geboren en genoot muziekonderwijs van Joz. schraevesande, (piano, theorie en orgel) terwijl zij later les ging nemen van Joh. Sike-meier (piano) en Bern. Zweers (contrapunt).

Sinds 1894 organiste van de Doopsgezinde kerk, gaf zij daar en elders ook meerdere orgelconcerten. Van 1 September 1910 tot Juni 1913 was Anna Lambrechts—Vos Directrice van het gemengde zangkoor „Amphion” (Rotterdam).

Voornamelijk echter is zij bekend als componiste; wij noemen hier eenige van hare werken:

Kinderliederen, 2 sonates voor viool en piano, trio voor piano, viool en cel, 3 strijkkwartetten, klavier-varianties, orkest-varianties over een oud Kerstlied, ouverture Monna Vanna voor groot orkest, liederen, „Neerlands Taal”, voor mannenkoor, en „Licht” voor gem. koor, benevens nog vele composities in manuscript.

Hare composities werden uitgevoerd o.a. in Weenen, Zürich, Triëst en Keulen.

Een liedje, op 18-jarigen leeftijd getoonzet, „Te Meie”, werd bekroond, 2 strijkkwartetten, getiteld: „In Memoriam Parentum” en „à celui qui m'a sauvé la vie”, kregen te Triëst (Conservatorio musicale) een bekroning en zijn later in Berlijn uitgegeven.

De laatste composities zijn o.a. vijf nieuwe Cantates, waarvan twee Kerstcantates, de „Lente-Cantate” voor Kinderkoor en 6 kwartetjes voor Vrouwenstemmen getiteld „Van de Zon”, „Koninginneliëd” voor gem. koor. Van vele harer vocaalwerken dichtte Mevr. Lambrechts—Vos zelve den tekst.

ANNA LAMBRECHTS-VOS

WILLEM LANDRÉ, een leerling van Bernard Zweers, is te Amsterdam geboren 12 Juni 1874. Reeds vroeg toonde hij muzikaal talent, en Zweers, om raad gevraagd, achtte het mogelijk, dit talent tot ontwikkeling te brengen.

Gedurende zijn studietijd componeerde Landré een groote opera „De Roos van Dekama” (Mr. van Loghem heeft den tekst geschreven) die te Haarlem (twee keer) en te 's-Gravenhage ten geboore gebracht is. De Nederlandsche opera nam het werk in studie, doch tot een vertooning is het in de „eeuwig failliete” opera niet kunnen komen.

Na voltooiing van zijn studies vestigde Landré zich te Haarlem, waar hij in 1899 aangesteld werd tot muzikreferent aan de Oprechte Haarlemsche Courant. In 1901, bij de oprichting van de Nieuwe Courant te 's-Gravenhage, vertrok de jonge toonkunstenaar naar de Residentie, als muzikredacteur van dat blad. Vijf jaar later, Januari 1906, zag hij zich aangesteld tot muzikredacteur van de Nieuwe Rotterdamsche Courant. Als zoodanig is Landré nu nog werkzaam.

Landré heeft o.m. gecomponeerd een Ballade voor piano, Legende voor viool met orkest, Erklärung, scène voor baryton met orkest, „Maria die souden naer Bethlehem gaen” (voor vocaal-kwartet), een symphonisch voorspel voor orkest, een symphonisch gedicht voor orkest, een klavierkwintet, een sonate voor violoncel en piano, een piano-trio, een Nocturne voor klein orkest (die op het repertoire van het Concertgebouw-orkest en het Residentie-orkest staat), een instrumentaal Requiem, liederen enz. Thans werkt Landré aan een Opera Beatrijs, op den tekst van Felix Rutten.

WILLEM LANDRÉ

HERMAN LEYDENSdorFF werd den 29sten September 1891 te Amsterdam geboren. Reeds op zeer jeugdigen leeftijd gaf hij blijk van meer dan gewonen muzikalen aanleg. Zijn opleiding genoot hij aan het Conservatorium te Amsterdam, waar hij leerling was van Carl Flesch en Heinrich Fiedler. Op negentienjarigen leeftijd verliet hij het Conservatorium en begon te concerteeren. Hij trok de aandacht en vestigde zijn naam, nadat hij het vioolconcert van Brahms met het Concertgebouw-orkest onder leiding van Willem Mengelberg had gespeeld, slechts 19 jaren oud. Uit dien tijd dateert de oprichting van het Hollandsch Strijkkwartet, waarvan hij de 1e violist is. Gedurende de periode, die achter hem ligt, concerteerde hij met vele groote musici in Nederland en in den vreemde, en oogstte overal veel succes. Als primarius van het Hollandsch Strijkkwartet introduceerde hij met dit ensemble de moderne Fransche kwartetten als Ravel, Debussy, Roger Ducasse, Guy Ropartz, Turina e.a., en vertolkte de Nederlandsche scheppingen op kamer-muziekgebied als Schäfer, Zagwijn, Pijper, Anna Lambrechts—Vos, e.a.

In Juni 1918 werd hij benoemd tot Hoofdleeraar voor viool aan het Conservatorium te Amsterdam.

HERMAN LEYDENSORFF

Mevrouw VAN DER LINDEN VAN SNELREWAARD, geboren te Breda, 12 Januari 1869, trad in 1884 voor het eerst op.

In 1887 slaagde zij No. 1 bij het toelatings-examen aan het Conservatorium in Keulen, studeerde daar piano bij Max Pauer, orgel bij Arnold Mendelssohn, contrapunt en compositie bij Prof. Gustav Jensen, volgde den Seminar-cursus voor klavierleeraren en de koorzanglessen van Prof. Dr. Franz Wüllner en kreeg openlijk een eervolle vermelding voor al deze vakken.

Nadat in 1890 eenige door haar gecomponeerde liederen door de koorklasse, onder leiding van Dr. Wüllner waren gezongen, verliet zij het conservatorium, in het bezit van eind-diploma voor orgel en piano en vestigde zich te Breda; zij zocht echter al spoedig aan dien werkring een einde gemaakt door haar huwelijk met Mr. H. O. van der Linden van Snelrewaard.

In 1895 verscheen haar eerste bundel: „Zes liederen voor alt“, gevolgd door composities voor orgel, piano en meerdere liederen. In 1903 componeerde zij het kinderzangspel „Jantje in Modderstad“, hetwelk, na met succes in Rotterdam te zijn opgevoerd, al spoedig overal in ons land gegeven werd — en nog steeds wordt —, verder ook in Oost- en West-Indië, Zweden en Finland. Een opvoering in Stuttgart is in voorbereiding.

Mevrouw Van der Linden gaf orgelconcerten in meerdere plaatsen van ons land en in Duitschland en trad dikwijls op als begeleidster, o.a. in de Liederenavonden van Mevr. P. A. de Haan—Manifarges.

MEVR. VAN DER LINDEN V. SNELREWAARD

WILLEM MENGELBERG is den 28en Maart 1871 te Utrecht geboren. Reeds op 7-jarigen leeftijd was hij leerling der Muziekschool aldaar; hij volgde de lessen van M. W. Petri en v. d. Wurf voor zang, piano en orgel en later van Jhr. Mr. J. C. M. van Riemsdijk en Richard Hol voor compositie. In 1888 werd Mengelberg leerling van het Conservatorium te Keulen a/d. R. onder de leiding van Franz Wüllner voor compositie en dirigeren, Isidor Seiss voor piano en Jensen voor theorie en contrapunt. Na in 1891 een schitterend eindexamen te hebben afgelegd, solliciteerde hij in het volgend jaar naar de betrekking van stedelijk muziekdirecteur te Luzern. Uit 80 sollicitanten viel de keuze op hem. Drie jaren was hij te Luzern werkzaam en vervulde de meest omvangrijke functies als organist, pianist, klavier- en zangpaedagoog, directeur van het Conservatorium, koor- en orkestleider. Ook als componist heeft hij toen naam gemaakt. In 1895 werd hij geroepen door het Bestuur van het Concertgebouw te Amsterdam als opvolger van Willem Kes, om de leiding van het in bloeiende opkomst verkeerende Concertgebouw-orkest op zich te nemen. Op 24 October 1895 deed Willem Mengelberg zijn intrede als pianist met het concert in Es gr. t. van Liszt, in het Amsterdamsche Concertgebouw; drie dagen later dirigeerde hij zijn eerste concert. In 1898 volgde de benoeming tot Directeur der Maatschappij Caecilia, in den zomer van 1898 die van Directeur der Afdeling Amsterdam der Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst. Ook werd hij hoofdleeraar aan het Conservatorium dier afdeling.

WILLEM MENGELBERG

Mengelberg's groote internationale reputatie dagteekent reeds van 1898, toen hij in den zomer van dat jaar met het Concertgebouw-orkest het groote muzikfeest in Bergen (Noorwegen) op-luisterde. Vele reizen naar het buitenland met het orkest volgden. België, Londen (Richard Strauss-feest in 1903). In 1905 dirigeerde Willem Mengelberg een tweetal concerten der Philharmonic Society of New York, maar sloeg toen een aanbod om haar vaste dirigent te worden van de hand. Na in Februari 1907 als gastdirigent te Frankfort a/d. M. te zijn opgetreden, werd hij in September van dat jaar ook vaste dirigent van de concerten der Frankfurter Museum-Gesellschaft, een functie, die hij trouw tot 1920 heeft vervuld, zomede sedert 1909 ook die van den Caecilien Verein aldaar.

Tal van bekende concert-instituten in het buitenland noodigden Willem Mengelberg herhaaldelijk uit tot de leiding van hun concerten. Vóór den oorlog ging hij geregeld naar Rusland (St. Petersburg en Moskou). De Academia d. Santa Caecilia te Rome stelde Mengelberg's directie bijzonder op prijs. De uitvoeringen der Negende Symphonie van Beethoven aldaar zijn historisch geworden. Alle bekende orkesten in Italië zijn door Mengelberg gedirigeerd. In Frankrijk trad hij herhaaldelijk op als leider van het Colonne-orkest, in Engeland als permanent leider der Royal Philharmonic Society te Londen, een functie, welke sedert Wagner's dood niet meer was vervuld.

Sedert het begin van 1921 treedt Mengelberg elk seizoen gedurende eenige maanden als diri-

gent in de Vereenigde Staten op, eerst als gast-dirigent van het National Symphony Orchestra en sedert het vorige jaar als dirigent van de Philharmonic Society of New York.

Voor de moderne muziek heeft Mengelberg pionierswerk verricht en daarnaast het klassieke repertoire in eere gehouden. Vermaard zijn de jaarlijksche uitvoeringen der Matthäus Passion door de Amsterdamsche Toonkunst-afdeeling onder Mengelberg. Wat de moderne muziek betreft, verdient inzonderheid vermelding de arbeid voor Strauss, Mahler, Reger, Debussy en voor de beste productie der Nederlandsche toonkunst. Tal van muziekfeesten hebben onder Mengelberg's leiding in het Concertgebouw plaats gehad. In het bijzonder moge gereleveerd worden het eerste groote Mahler-feest in Mei 1920 bij gelegenheid van Mengelberg's 25-jarige werkzaamheid als Directeur van het Concertgebouw, een feest van internationale beteekenis en waarde.

Mengelberg ontving in den loop der jaren een aanzienlijk aantal onderscheidingen, onder welke hier moeten worden genoemd het Commandeurskruis der Orde van Oranje-Nassau, de Ridderorde van den Nederlandschen Leeuw en de Gouden Medaille voor Kunsten en Wetenschappen van de Huisorde van Oranje.

S. VAN MILLIGEN werd den 14den Dec. 1849 te Rotterdam geboren.

Hij ontving klavier- en vioollessen van J. A. Klerk en J. C. Boers te Delft, harmonie en compositie bestudeerde hij bij W. F. G. Nicolai en Woldemar Bargiel, orgel bij S. de Lange Jr. te Rotterdam en J. Worp te Groningen.

Als muziekonderwijzer te Middelburg gevestigd, werd hij in 1873 benoemd tot organist en directeur der zangscholen te Groningen, later der zangvereniging te Hoogezand en Sappemeer en in 1875 tot Stedelijk muzikdirecteur te Gouda. In 1888 ging hij naar Parijs om zijn studiën in compositie voort te zetten. Hij was daar tevens muziekonderwijzer en directeur van een dameskoor.

Sedert 1890 is v. M. te Amsterdam gevestigd als muzikleeraar. Hij dirigeerde daar ook koren en fungeerde als muziek-criticus aan het Weekblad *De Amsterdammer*, het *Alg. Handelsblad* en was van 1902—1918 Redacteur van *Caecilia*.

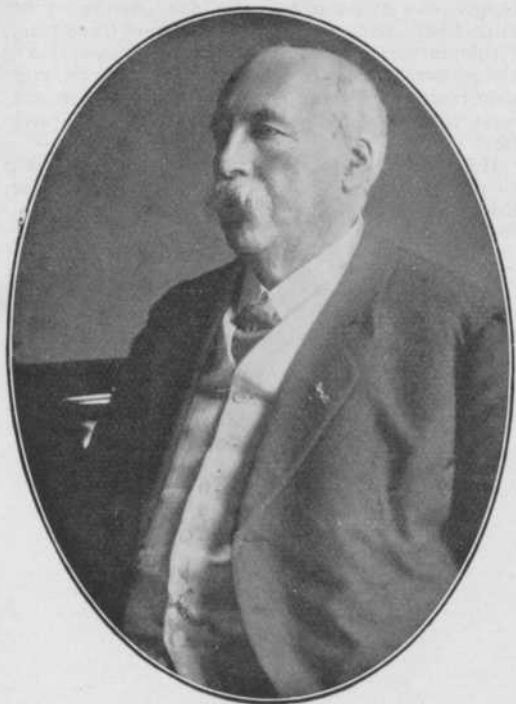
Sedert 1913 fungeert hij als Hoofdleeraar in Muziekgeschiedenis aan het Conservatorium der Maatschappij t. b. d. Toonkunst aldaar.

In de laatste jaren houdt hij ook lezingen aan Volksuniversiteiten, en nam hij een proef met muziekonderwijs aan de H. B. S. te Schiedam.

Van Milligen is 1e Voorzitter van de Ned. Toonkunstenaarsvereniging en 2e Voorzitter van het Hoofdbestuur der Maatschappij t. b. d. Toonkunst.

Zijne opera „Brinio”, werd in 1889 met een gouden medaille bekroond door de N. T. V.

Verder noemen wij van zijne compositiën: 2 Kindercantates: „Vaders verjaardag” en „De Ratten-

S. VAN MILLIGEN

vanger van Hameln"; de Ballade „Snowa" voor soli, koor en orkest; een Concert-Ouverture, Strijkkwartet; „Roemeensche liederen-cyclus", kleine koren en verschillende liederen; zijn muziekdrama „Darthula" werd in 1900 voor het eerst opgevoerd bij gelegenheid van het 25-jarig feest der N. T. V.

Hij is Ridder in de Orde van Oranje-Nassau en ontving in 1919 de gouden eere-medaille voor Kunst en Wetenschap, verbonden aan de Huisorde van Oranje.

100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120

ISAAC MOSSEL werd 22 April 1870 te Rotterdam geboren. Reeds op zijn 3de jaar begon hij bij zijn vader viool te studeeren en debuteerde eenige jaren later reeds met een concerto van Bériot.

Naderhand echter verwisselde hij de viool met de violoncel en ging bij Köhler, later bij O. Eberle in de leer.

In 1884 maakte Mossel een tournée door Zwitserland, om in het volgend jaar te Berlijn, eerst in het Concerthaus, daarna in het Philh. orkest de betrekking te aanvaarden van solo-cellist. Hij bleef daar tot '88, ondertusschen concerteerend in Nederland en Duitschland, terwijl hem ook de onderscheiding te beurt viel om door Karl Davidoff, den keizer der cellisten, te worden uitgenoodigd tot het maken van een tournée.

Van 1888—1904 was hij verbonden aan het Concertgebouw-orkest, terwijl hij ondertusschen optrad met artisten als: Sigrid Arnoldson, Dyna Beumer, Ed. Rislér, Leop. Godowsky enz.

In de laatste jaren heeft Mossel zich speciaal ontwikkeld als orkest-dirigent en is hij zoowel te Amsterdam als in het buitenland (o.a. te Berlijn) met groot succes opgetreden. Hij is thans leider van het Conservatorium-orkest en de Ver. Het Symphonie-orkest te Amsterdam, en sinds eenigen tijd gehuwd met de bekende pianiste Caroline Lankhout.

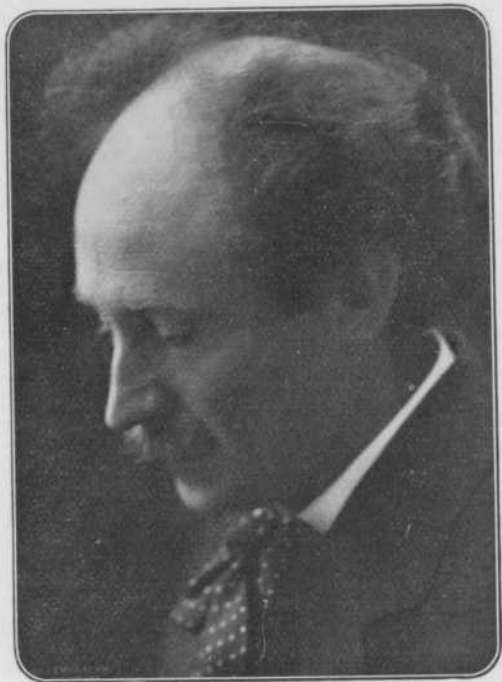
ISAAC MOSSE

HENRI VAN NIEUWENHOVEN is geb. te Rotterdam 18 Aug. 1876. Hij genoot op de Muziekschool het eerste muziekonderricht van C. C. A. de Vlieghe, kreeg daarna op dezelfde inrichting les in vioolspel van M. Meerloo en B. Dessau, in pianospel en compositie van L. F. Brandts Buys.

Hij vestigde zich in 1905 te Breda en werd aldaar ook directeur der Muziekschool, welke functie hij tot Sept. 1923 heeft bekleed.

Van zijne composities (nog vele in manuscript, vooral liederen op Holl. tekst) zijn o.a. uitgegeven eenige vioolstukken, 2 bundels kinderliederen, drie liederen, terwijl het Willemsfonds te Gent ook verscheidene composities het licht deed zien. Verder verschenen zijn bekende Drie Lieder, opus 14.

Van zijn verschenen mannenkoren a cappella vermelden wij nog: Het Woud, Zomeravond, Druïdenzang, Gloria, Tranen, Sanctus en Hymne aan den Vrede. Deze laatste is vooral zeer bekend. Gemengde koren a cappella: Sanctus, Exaudi Deus en Miserere mei Deus. Bij zangconcoursen is v. Nieuwenhoven dikwijls jurylid; hij treedt ook op als begeleider.

HENRI VAN NIEUWENHOVEN

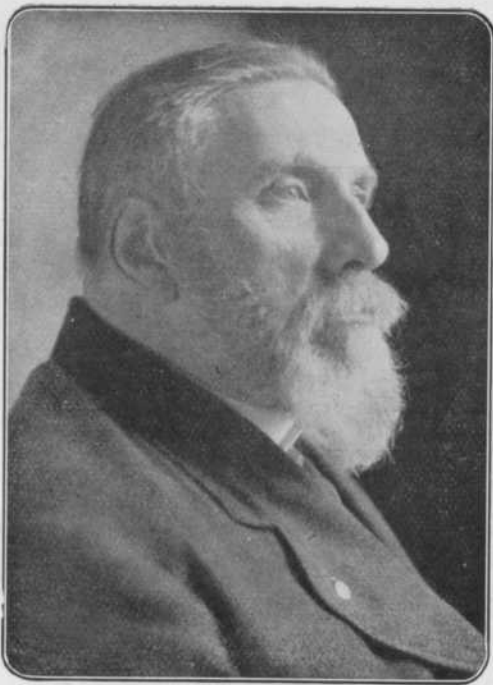
HUGO NOLTHENIUS, geboren 20 December 1848 te Amsterdam, is grootendeels autodidact. Hij was leeraar in Grieksch en Latijn aan het Sted. Gymn. te Utrecht, doch heeft sinds zijn kennismaking met Wagner's Oeuvre (pl.m. 1860) geen gelegenheid laten voorbijgaan, om zich in diens kunst te verdiepen. Met Henri Viotta, van wien hij in zijn jeugd veel leerde, behoort hij tot de oudste Wagnerianen van ons land. Later kreeg hij zangonderricht van Ant. Averkamp, bij wien hij ook zijn theoretische studiën voortzette.

Nolthenius was achtereenvolgens directeur van de Amst. Studenten-Zangver. „Euphonia” en van de zangver. „Calliope” te Naarden; hij stichtte een Wagner-vereeniging te Utrecht en richtte het „Weekblad voor Muziek” op. Voorts is hij eeredid van de Haarl. Bach-Vereeniging.

Successievelijk verschenen van hem een 30-tal liederen en eenige kleinere koorwerkjes. Een lied, „Luarin”, beleefde een vijfden druk.

Voor de *allereerste* opvoering in den lande van Vondels „Lucifer” door „het Studententooneel” te Utrecht heeft Nolthenius de muziek geschreven. Eveneens componeerde hij de muziek voor de „Philoctetes” van Sophocles.

Sinds zijn pensioen gevestigd te Laren, neemt hij — als lid — ijverig deel aan de werkzaamheden van het Hoofdbestuur der Mij. t. B. d. Toonkunst; in 't bizonder besteedt hij die tot verkrijging — eindelijk! — van een betere opleiding van hen, die in de Lagere School zingen en muziek te onderwijzen hebben. Hij is nog steeds voorzitter van de Examen-regelingscommissie der Mij. — eveneens van het bestuur en de beoordeelingscommissie van het Willemsfonds te Gent.

HUGO NOLTHENIUS

Mevrouw A. NOORDEWIER—REDDINGIUS is 1 Sept. 1868 te Deurne (N.-Br.) geboren. Haar opleiding ontving zij aan het Conservatorium te Amsterdam, waar Joh. Messchaert haar zangleeraar was.

Van af 1891 maakte zij deel uit van het vroegere a cappella-koor van Dan. de Lange, waarmede hij overal, in binnen- en buitenland concerten gaf, (o.a. op de Weener Muziek-tentoonstelling). Ook was mevrouw Noordewier, gedurende het bestaan van Messchaert's: „Amsterdamsch Vocaal Kwartet", „de sopraan" van dit uitstekend ensemble. In de voornaamste steden van Duitschland, zooals Berlijn, Keulen, Frankfort, Leipzig, München heeft zij zich doen hooren.

Ook te Weenen, Zürich, Basel, Londen, Parijs had men dit voorrecht — niet te vergeten ons land, waar zij o.a. haast bij iedere groote oratoriumuitvoering hare medewerking verleent, en ons doet genieten van haar reine sopraanstem.

Gedurende vele jaren is zij gevestigd te Hilversum, en heeft nog steeds een drukken werkring als concertzangeres en zangleerares.

Mevrouw Noordewier—Reddingius werd ver-eerd met de gouden medaille voor kunsten en wetenschappen en is officier in de orde van Oranje-Nassau.

MEVROUW A. NOORDEWIER-REDDINGIUS

CAROLUS DETMAR OBERSTADT werd 23 Juni 1871 te Tilburg geboren. Zijn eerste klavier-onderwijzer was J. J. Krever aldaar. Toen hij op 13-jarigen leeftijd logeerde bij Ferdinand Kufferath, professor a/h. Conservatorium te Brussel, ontmoette hij er toevallig Clara Schumann, die op haar doorreis naar Engeland eveneens daar ten huize vertoefde. Zij doorzag het talent in den jongen en liet hem dadelijk naar Frankfurt komen, met het doel, hem als pianist op te leiden, na een voorbereide studie bij Frl. Marie Schumann. Terzelfder tijd ontving hij aan het dr. Hoch'sche Conservatorium les in theorie, compositie etc. van Iwan Knorr en Bernhard Scholz.

Later zette hij de studie voort aan de Hochschule te Berlijn onder Ernst Rudorff (piano) en Woldemar Bargiel (compositie), vestigde zich hierna voor 1½ jaar te Bremen en werd op 23-jarigen leeftijd tot leeraar benoemd aan het Koninklijk Conservatorium (toenmaals Kon. Muziekschool) te 's-Hage, waar hij op dit oogenblik nog in functie is.

Concerteerend te Brussel, Crefeld, Essen, Bremen, Spanje en Portugal, speelde hij ook in Nederland o.a. op de Eruditio-Concerten te Rotterdam, het Kurhaus te Scheveningen, op het Diligentia-Concert in Den Haag.

Van composities verschenen: cello-sonate, piano-suite, strijkkwartet, liederen en pianostukken. Uitgevoerd werden, behalve bovengenoemde werken, het piano-concert, cello-concert, klavier-kwintet, viool-sonate, trio, orkest-suite, orkest-ouverture, „die Christnacht”, koor a cappella etc. klavier-„die Christnacht”, koor a capella etc., klavier-

CAROLUS DETMAR OBERSTADT

HENDRIK C. VAN OORT, geboren 28 April 1873 te Utrecht, begon zijn muzikale loopbaan als pianist, studeerde bij C. L. W. Wirtz (klavier) en Dr. Joh. Wagenaar (compositie). In 1892 debuteerde hij o.m. met het pianoconcert (d mol) van Mendelssohn en behaalde in 1895 het diploma van „Toonkunst”. Later studeerde hij zang en ontwikkelde zich als een voortreffelijk oratorium- en liederenzanger. Als zoodanig treedt hij zoowel in ons land als in het buitenland op. Op zijn liederavonden heeft hij veelal zichzelf begeleid.

Ook voor het dramatische heeft Van Oort aangeleg en speciaal in het komische genre, wat gebleken is bij zijn optreden in de Opera's van Wagenaar: „de Doge van Venetië”, „de Cid”; als Arlecchino in Wolf Ferrari's „Donne Curieuse”, als Olaf in Röntgen's „Agnete” en zeker niet het minst als Abul Hassan in Cornelius' „Barbier von Bagdad”, welke partij ook in concertvorm tot zijn glanspraestaties behoort.

Naast zijn werkkring als concertzanger is Van Oort hoofdleeraar aan het Conservatorium te Amsterdam.

Als componist beweegt hij zich bijna uitsluitend op vocaal gebied, getuige zijn vele liederen, duetten en koortjes voor gemengd- en vrouwenkoor *Drie Kerstliederen*, *Christuskind* (een cyclus van acht Kerstliederen, 2e druk).

Tot zijn nieuwste uitgaven behooren o.a. 4 banden kinderliederen, verschillende banden Nederlandsche liederen, w.o. ernstige, boertige, liederen in volkston en eenige duetten. Onder den schuilnaam „Jean Dulieu” verschenen van hem 12 Fransche liederen.

HENDRIK C. VAN OORT

CORNELIE VAN OOSTERZEE, de bekende componiste, te Batavia geboren (16 Augustus 1865), ontving hare eerste opleiding onder W. F. G. Nicolaï. Later werden S. de Lange, prof. R. Radecke en prof. Heinrich Urban (beiden te Berlijn) haar leermeesters. Vanaf 1890 vestigde zij zich metterwoon te Berlijn, waar zij ook thans nog vertoeft. Aldaar werden haar orkestwerken herhaaldelijk uitgevoerd evenals ten onzent, waar zij meermalen zelf dirigeerde.

Haar composities bestaan uit: Lieder en, Koor- en kamermuziekwerken; voor orkest o.a.: de „Jolanthe” en „IJsbrand”-muziek; de „Königs-Idyllen” (4 Symph. Dichtungen); een Symphonie in F. kl. t., en het muziekdrama: „Das Gelöbnis”, dat 1 Mei 1910 zijn eerste opvoering aan het Hoftheater te Weimar beleefde, terwijl de „Königs-Idyllen” in 1897 door Arthur Nikisch te Berlijn en onder Hutschenruyter en Mengelberg in Nederland, herhaaldelijk ten gehoorde werden gebracht. De symphonie, in Amsterdam, Utrecht en Den Haag, onder Mengelberg, Hutschenruyter en H. Viotta uitgevoerd, verwierf in de prijsvraag der Allg. D. M. V. een „Löbliche Erwähnung” en werd onder Fritz Steinbach in Meiningen gespeeld.

Cornelie van Oosterzee is ridder van de Oranje-Nassau-Orde, eere lid der Bach-Vereeniging in Haarlem, lid van verdienste der Maatschappij van Toonkunst.

CORNELIE VAN OOSTERZEE

MAX OROBIO DE CASTRO is geboren 4 April 1887. Op zijn 8e jaar gaf J. Mossel hem het eerste cello-onderricht, bij wien hij ook zijn geheele studie voltooide. Op zijn 18e jaar ging hij nog korten tijd bij Pablo Casals in Parijs studeeren. Dikwijls is Orobio opgetreden in Duitschland, Oostenrijk, Engeland, en bovenal in Nederland. Aan de Berlijnsche Philharmonie was hij verscheidene jaren verbonden als 1e solo-cellist. Met het London Symphony Orchester trad hij op onder Landow Ronald ook met den Weener Konzertverein, etc. Te München was Orobio 4 jaar 1e solo-cellist aan den Konzertverein aldaar. Sinds 3 jaar is hij te 's-Gravenhage gevestigd, maar concerteert nog geregeld in Duitschland.

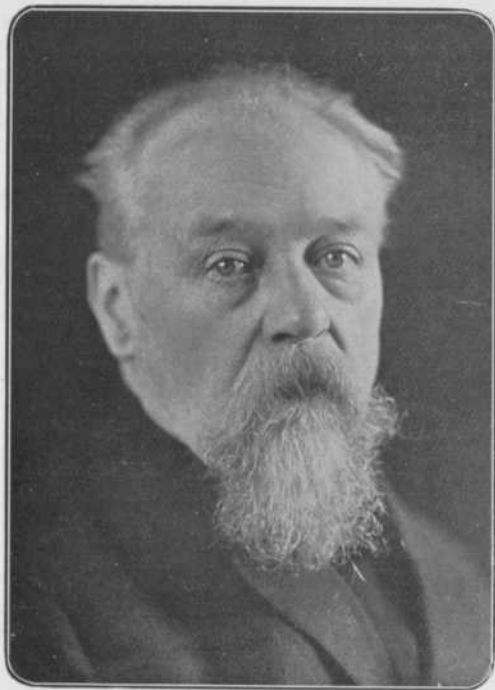
In het voorjaar van 1922 gaf Orobio te Berlijn in 3 avonden een chronologisch overzicht van de cello-litteratuur.

MAX OROBIO DE CASTRO

MARTINUS WILHELM PETRI werd 7 April 1853 te Amersfoort geboren, ontving vioolonder-richt van C. Coenen, en pianolessen van P. R. Bekker. Later ontving hij les in piano, theorie, enz. van Richard Hol, wiens werkzaamheden hij meermalen waarnam. In 1872 werd Petri als leeraar voor de toenmalige Zangklassen benoemd, welke later zijn uitgebreid tot de Muziekschool, waaraan Petri jaren lang heeft meegewerkt. Eveneens werd op zijn initiatief de Muziekschool der Mij. t. b. d. T. te Amersfoort opgericht.

Later richtte hij zelf te Utrecht een muziek-school op, die sinds jaren onder leiding staat van zijn broer Willem. Als directeur der Stud. Zang-vereëninging „Nunc Cantus Resonet” heeft Petri 25 jaren gefungeerd. Voor deze vereëning heeft hij, evenals voor andere Corpsgezelschappen en voor 't Studentencorps zelf, de officieele liederen gecomponeerd, benevens nog verschillende oorspronkelijke operettes. In Amersfoort voert Petri sinds 1885 den staf: een goede zangvereëning, een Muziekschool en Volkszangschool met ruim 400 leerlingen geven hem een drukken werk-kring. Ook heeft Petri gedurende 26 jaren als 1ste hoboïst de groote Concerten onder Hol's leiding meegemaakt. Dan was hij ook directeur van 't koor van den Prot. Bond en andere vereëningea. Tegenwoordig wijdt hij zich in hoofdzak aan de belangen van de verschillende Maatschappijen op muzikaal gebied. In bijna alle Commissiën heeft hij zitting. Door de Mij. t. b. d. Toonkunst is hij tot lid van verdienste benoemd, en van de Nederl. Toonkunstenaars Ver. is hij het eenige eereid.

M. W. PETRI

WILLEM PETRI, 7 Januari 1865 te Utrecht geboren, verloor reeds vroeg zijn ouders. Zijn muzikale opleiding kreeg hij van zijn oudsten broeder M. W. Petri (piano), Richard Hol (theorie en orgel), en A. Bouman (violoncel); hij debuteerde in 1883 als cellist en een jaar later als organist. Later legde hij zich voornamelijk toe op het orgelspel en het onderwijs-geven, en verkreeg als zoodanig in 1887 de diploma's eersten graad van de Mij. t. b. d. Toonkunst.

In verschillende kerken: Utrechtsche Buurtkerk, de Nicolaï-kerk, de Remonstrantsche Kerk te Utrecht werd hij benoemd tot organist. Aan de laatste kerk is hij nog werkzaam en neemt tegelijkertijd de directie waar van de Utrechtsche Muziekschool (door zijn broeder M. W. Petri opgericht).

Aan de muziekschool der Amersfoortsche afd. van de Mij. t. b. d. T. was hij een tijd lang leeraar voor piano, theorie en violoncel.

Als solo-organist trad de heer Petri op in het Concertgebouw te A'dam (onder W. Mengelberg), terwijl hij ook elders vele orgelconcerten gaf.

Zijne composities bestaan uit kleine werken voor orgel. Aan hem mogen wij voor een deel de bewerking toeschrijven van F. R. Coer's „Liederboek van Groot-Nederland". Ook schreef hij het veelgebruikte boekje: „Oefeningen voor eerstbeginnenden in het pianospel."

Willem Petri is thans 2e Voorzitter van de Ned. Organisten-Vereeniging, Penningmeester van het Centraal Muziek-Litteratuur-Fonds en Corresp. Lid van de Ned. Toonk.-Vereeniging.

WILLEM PETRI

LIESBETH POOLMAN—MEISSNER gevoelde reeds vroeg roeping tot de kunst, waardoor ze zich begaf aan het Rotterdamsch Tooneelgezelschap te Rotterdam. Kort daarna begon zij hare zangstudie, die aan wisselvalligheid en tegenspoed niets te wenschen overliet. In Duitschland, waar zij haar in Holland begonnen studie voortzette, verloor zij door slecht onderricht haast geheel haar stem. Ten slotte ontmoette zij haar toekomstigen man, bij wien ze begon te studeeren en later mee in het huwelijk trad. Na ernstige studie kwam haar stem geheel in orde en werd ze naar Antwerpen geroepen om daar Kundry in Parsifal te zingen. In Antwerpen bleef ze dat seizoen als gast. Weldra volgden aanbiedingen voor Frankfurt, Mainz enz., waar ze Wagnerpartijen zong. De oorlog voerde haar terug naar Holland, alwaar zij sinds de oprichting aan de Nationale Opera werkzaam was. Behalve aan de Opera, is zij ook een zeer geziene gast in de Concertzaal, waar zij in tal van werken zong. Herhaalde aanbiedingen zullen haar ten slotte wel voorgoed naar het buitenland doen gaan, waar zij nu nog slechts als gast optreedt.

LIESBETH POOLMAN—MEISSNER

WILLEM PIJPER, geboren 8 Sept. 1894 te Zeist, begon op 18-jarigen leeftijd de muziek als vak te beoefenen; werkte van 1914 tot 1917 onder leiding van Dr. Joh. Wagenaar. Uit dien studietijd dateeren liederen, pianowerkjes, eerste pianotrio (1913), eerste strijkkwartet (1914), Orkeststuk met piano (1915), Divertimento voor strijkorkest met piano (1916), „Fêtes galantes”, op woorden van Paul Verlaine voor Mezzo-sopraan met orkest. Na de eerste Symphonie (gecomponeerd zomer 1917, opgedragen aan Willem Mengelberg en het Concertgebouw-Orkest, eerste uitvoering 25 April 1918) volgden: 1918: Romance sans paroles, tekst van Verlaine, opgedragen aan Mevr. Berthe Seroen. 1919: Sonate voor viool en piano, sonate violoncel en piano. 1920: Septet, voor fluit (piccolo), hobo (althobo), klarinet, fagot, hoorn, contrabas en piano. 2e Strijkkwartet; Madrigaal Heer Halewijn 8-st. koor a cappella, geschreven voor en uitgevoerd door Sem Dresden's Madrigaalvereniging. In 1921 volgden het 2e trio piano, viool, cello, geschreven te Vergeletto, Vall' Onsernone; en de Tweede Symphonie, ontworpen en voltooid te Minusio (Lago Maggiore).

In 1920 en 1922 werkte Pijper aan een Scène-muziek voor Sophokles' Antigone (voorspel: de zes koorzangen en de epiloog voor declamatie met klein orkest). Uit 1922 dateert een tweede violosonate, de instrumentatie van Loewes ballade „Die Nächtliche Heerschau” en een bewerking van een pianoconcert van Haydn. Vervolgens (1923): Sextet voor vijf blaasinstrumenten en piano, 3e Strijkkwartet. Pijper heeft ook liederen gecomponeerd en verscheidene oud-Hollandsche en oud-Fransche volksliedjes bewerkt.

WILLEM PIJPER

ALBERT VAN RAALTE, geboren te Amsterdam 21 Mei 1890, elementaire muzikale opleiding aldaar, studeerde daarna aan het Keulsehe Conservatorium bij Fritz Steinbach, von Baussnern en Bram Eldering. Was daarna in de jaren 1909 en 1910 leerling van Arthur Nikisch en Max Reger. Begon z'n loopbaan in 1910 in het Théâtre de la Monnaie te Brussel, onder Otto Lohse, welke laatste hem in 1911 naar Leipzig medenam, waar hij tot 1916 aan de stedelijke opera als kapelmeester verbonden was. Sedert 1916 was Van Raalte eerste kapelmeester en muzikaal leider der Nederlandsche resp. Nationale Opera in Nederland.

Hij trad in den loop der tijden als gastdirigent op in Berlijn, Hamburg, Lübeck, Gera i/R., Wiesbaden, Scheveningen (1915), Concertgebouw-orkest (1920), benevens in een drietal concerten en eenige opvoeringen van Tristan en Isolde te Parijs (1921).

In de opera staat Van Raalte speciaal bekend om zijn interpretaties van de groote Wagnerwerken en Mozart- en Verdi-opera's.

ALBERT VAN RAALTE

JACOBA REPELAER VAN DRIEL, geboren te Nijmegen, woont van af haar vierde jaar in Den Haag. Haar eerste piano-onderricht ontving zij van Fenna van Calcar; een eerste begin van stemvorming op haar 17e jaar te Lausanne op kostschool. Meer ernstige zangstudies begon zij, terug in Den Haag, bij Marie Bol, bij wie zij ruim 5 jaar werkte. In Maart 1904 betrad zij voor het eerst het podium op een weldadigheidsmatinée in Diligentia. De eerstvolgende jaren trad zij alleen op bij liefdadigheidsuitvoeringen of kerkconcerten.

In Berlijn studeerde zij bij Frau Clara Klatte, die haar hielp besluiten beroepszangeres te worden. In deze qualiteit trad zij voor 't eerst op in de „Elias” te Schiedam (voorjaar 1909, Toonkunst) onder George Rijken.

Hierop volgden terstond verschillende Oratoria-partijen in de groote en kleinere steden. Een der hoogtepunten werd een Matthäus-Passion-uitvoering onder Mengelberg, waarbij Jacoba Repelaer stond tusschen Mevr. Noordewier en Messchaert.

In dezen tijd maakte zij ook verschillende tournees door ons land en Duitschland met de sopraanzangeres Hilly Tibo en Verhey. (Duetten-avonden).

Bij de Matthäus-Passion te 's-Gravenhage onder leiding van Joh. Schoonderbeek, vervult zij sinds jaren geregeld de alt-partij.

Buiten hare concerten in ons land en daarbuiten geeft zij zich aan het onderwijs en heeft in Den Haag verschillende bekende leerlingen.

Jacobae Repelaer bezit de zilveren medaille voor K. en W. der Huisorde van Oranje.

JACOBA REPELAER VAN DRIEL

FRED. J. ROESKE, geboren 27 October 1869 te Amsterdam, studeerde aldaar aan de Muziekschool van de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst en ontving pianoles van de heeren Blank en van der Eijken, harmonieleer van Frans Coenen en zangles van Mevrouw Collin Tobisch. Daarna waren zijn leermeesters C. v. d. Linden, Henri Viotta en Bernard Zweers. Gedurende 3 jaar was hij directeur van Toonkunst te Bussum en dirigeerde in 1898 de Aubade op den Dam ter gelegenheid van de kroning der Koningin. Van 1 Januari 1899—1901 was Roeske directeur van de Amsterdamsche Orkestvereniging en Kapelmeester van de Schutterij.

Verschillende gemengde en mannenkoren, zowel met als zonder begeleiding, werden door hem getoonzet, welke op het repertoire van elke Zangvereniging voorkomen. Enkele zijn vertaald en worden in het buitenland gezongen.

Hij maakte in Juni 1922 met de Koninklijke Liedertafel „Apollo” een kunstreis door Zwitserland, waar hij enorme successen oogstte.

Hij geeft les in piano, harmonie, compositie en koordirectie.

FRED. J. ROESKE

JULIUS RÖNTGEN is te Leipzig geboren (9 Mei 1855).

Zijn vader was de bekende violist Engelbert Röntgen en Deventenaar van geboorte.

In Leipzig ontving hij het eerste muziekonder-richt, eerst van zijn grootvader Klengel en van zijn vader, — daarna werden Plaidy, Reinecke voor piano en M. Hauptmann, Richter en Fr. Lachner — deze laatste te München — voor compositie, zijn leermeesters.

Na zijn debuut in het Gewandhaus te Leipzig, in 1873, ging hij als piano-virtuoos met Stockhausen een kunstreis maken, — werd in 1877 benoemd tot leeraar aan de Muziekschool van Toonkunst te Amsterdam, na in Zweden gehuwd te zijn met eene uitstekende musicienne.

Van 1886—'98 directeur der Afdeeling Amsterdam der Mij. tot Bev. der Toonkunst als opvolger van Joh. Verhulst — was hij bovendien, sedert de oprichting van het Conservatorium, hoofdleeraar voor de piano-klassen aan deze instelling.

Als solist is Röntgen overal — mag men wel zeggen — opgetreden. De „Messchaert—Röntgen avonden” zijn wereldbekend geworden; als ensemble-speler was Röntgen gedurende 26 jaren de pianist bij de Kamer-Muzieksoirée's te Amsterdam. Sedert 1914 is Röntgen directeur van het Conservatorium te Amsterdam.

Van het groote aantal composities van Röntgen, waaronder talrijke werken voor kamermuziek, noemen wij, voor orkest: een symphonie, een piano-concert, een Ballade over een Noorsche volksmelodie, een Hollandsche suite, enz. Verder schreef hij liederen, koorwerken, klavierstukken

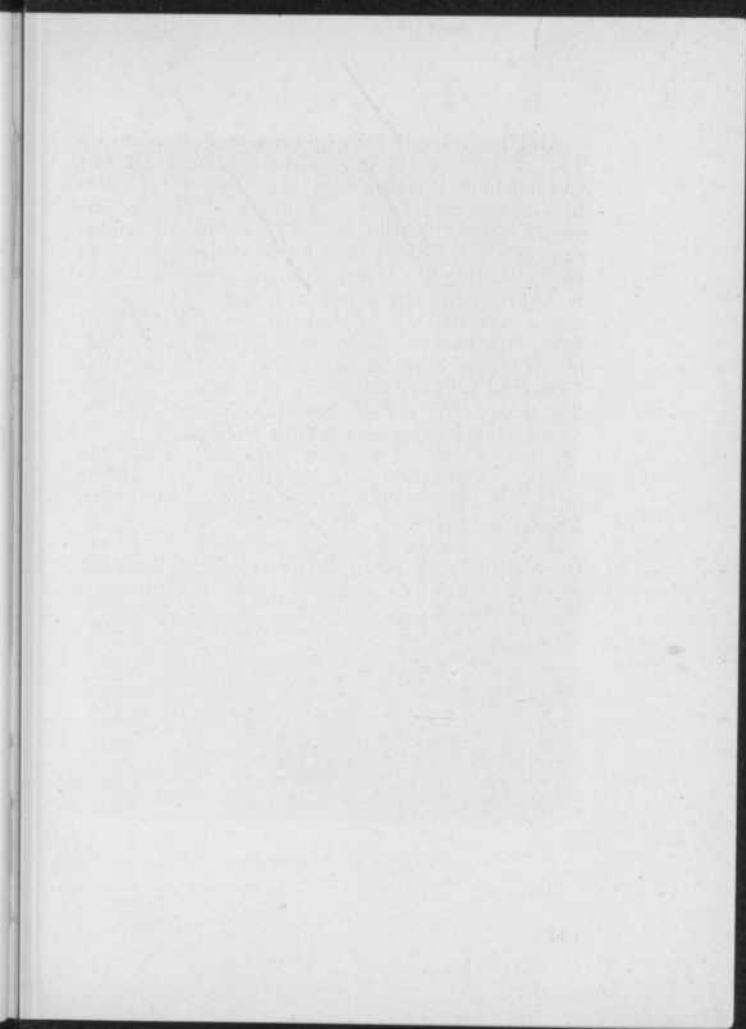

JULIUS RÖNTGEN

en veel bewerkingen van Oud-Nederlandsche Volksmuziek en een Hollandsche Opera „De Lachende Cavalier”.

Julius Röntgen is ridder der Oranje-Nassau-Orde, ridder van de Kroon van Roemenië, ridder van de Olaf-Orde (Noorwegen).

Röntgen is Nederlander en lid van de Staatscommissie in zake bevordering der Toonkunst.

ANTON VAN ROOY, geboren te Rotterdam op 1 Jan. 1870, ontving zijn eerste zangonderricht van pastoor Havekes, die het destijds beroemde kinderkoor van de Dominicanerkerk leidde. Pas op 22-jarigen leeftijd kon hij zich geheel wijden aan de toonkunst en toog hij naar Frankfort, om er van Julius Stockhausen 3 jaren zangonderricht te ontvangen. Zijn eerste optreden was terstond een succes en toen hij Europa doorkruiste, heeft Weingartner hem in contact gebracht met Cosima Wagner, voor de Bayreuther Festspiele. Hier begon in 1897 (als Wotan) zijn triomf en trok hij al spoedig als Wagner-zanger van grooten naam naar Londen, New York enz.

Elken winter sinds 1898 werkte hij mede aan de Wagner-uitvoeringen in Metropolitan House, later ook aan de Wagner-Festspiele in het Prinz-Regenten-Theater te München.

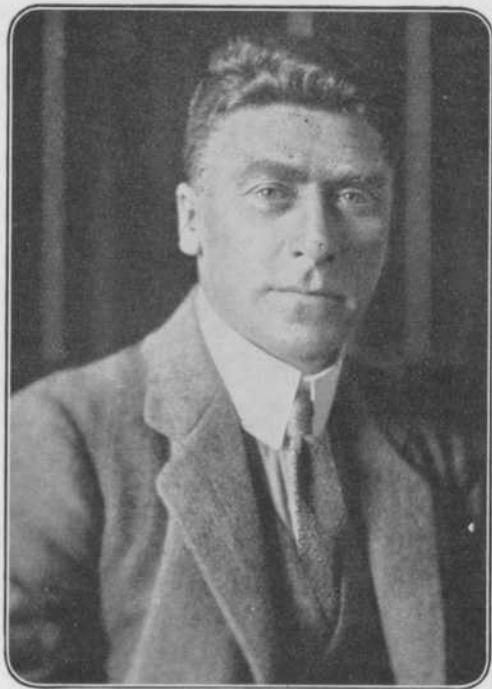
Anton van Rooy is officier in de orde van Oranje-Nassau, Königl. Bayerischer Kammer-sänger, en heeft de gouden Luitpold-medaille voor Kunsten en Wetenschappen.

ANTON VAN ROOY

HERMAN RUTTERS, geboren te Amsterdam, bezocht aldaar het gymnasium, en wijdde zich vervolgens aan de muziek; van Bernard Zweers kreeg hij opleiding in theorie en compositie. Ook was hij eenigen tijd practisch werkzaam aan de Nederlandsche Opera (dir. Van der Linden). In 1903 kwam hij als tweede muziekverslaggever aan „De Telegraaf”; in Januari 1906 werd hij benoemd tot muzikredacteur van „De Nieuwe Courant” te 's-Gravenhage, welke functie hij tot December 1915 vervulde. Toen ging hij in gelijke betrekking over naar het „Algemeen Handelsblad” te Amsterdam. Te 's-Gravenhage was hij tevens leeraar in muziekgeschiedenis aan de muziekschool „M.U.S.I.C.A.”. Te Amsterdam is hij als zoodanig verbonden aan het Muzieklyceum. Voorts leidt hij cursussen aan de Volks-Universiteit te Amsterdam en houdt hij ook lezingen over muzikale onderwerpen. Van zijn hand verschenen tal van artikelen in verschillende muziektijdschriften, alsmede muziekkronieken in het „Handelsblad”; voorts een werkje over Richard Strauss en in de serie „Mannen en Vrouwen van betekenis” over Gustav Mahler. Thans werkt hij aan de voltooiing van een grooter werk over de ontwikkeling van het orkest en de orkestmuziek.

Van 1920—1922 was hij algemeen voorzitter van de „Nationale Vereeniging voor den Volkszang” en in 1921 voorzitter van het Centraal-Bureau van den Nederlandschen Volkszangbond, in welke hoedanigheid hij het eerste Nederlandsche Volkszangcongres in 1921 te Arnhem leidde.

HERMAN RUTTERS

GEORG RIJKEN is geboren 4 Mei 1863 te Rotterdam en ontving zijn muzikale opleiding aan de Rotterdamsche Muziekschool. Zijn leeraren waren voor piano Joh. H. Sikemeier, voor orgel S. de Lange Sr. en voor theorie en compositie Fr. Gernsheim. Bij Arnold Spoel studeerde hij geruimen tijd solozang, terwijl tot zijn verdere ontwikkeling bijdroegen L. F. Brandts Buys en Willem Kes.

Sedert 1886 is hij directeur van „Gemengd Koor”, dat hij vanaf de oprichting leidt en sedert 1896 van de Kon. Orkestvereniging „Symphonia” beide te Rotterdam. Gedurende 27 jaren was hij dirigent van de Kon. Zangvereniging „Schiedams Mannenkoor Orpheus”; verder leidde hij nog de R(otterdamsche) O(rkest) V(ereeniging), de Kon. Zangvereniging „Rotte's Mannenkoor”, benevens de „H(aagsche) O(nderwijzers) Z(angvereniging)”.

Tal van jaren was hij leeraar voor solo- en koorzang en piano aan de „Toonkunstmuziekschool” te Schiedam en voor koorzang aan die te Rotterdam.

Door hem zijn eenige liederen voor koorzang en solozang, benevens een kindercantate, getiteld „Op Koningin's Verjaardag”, getoonzet.

GEORG RIJKEN

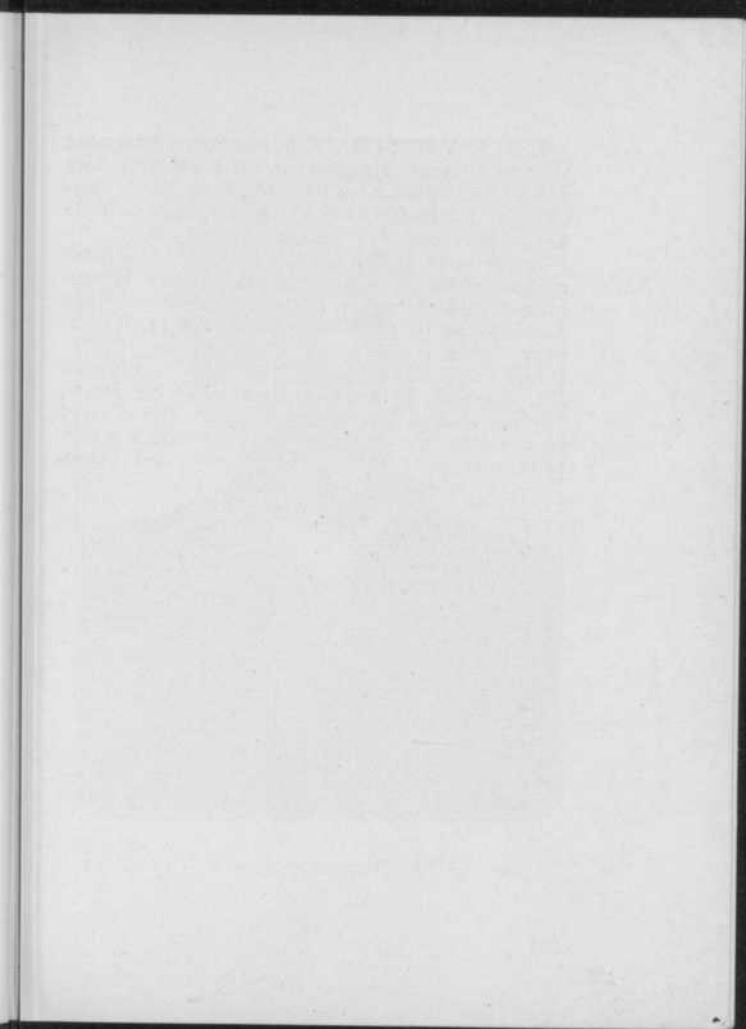
DIRK SCHÄFER werd 5 Nov. 1873 te Rotterdam geboren. Reeds op zeer jeugdigen leeftijd openbaarde hij een bijzonderen aanleg, zoodat zijn ouders besloten hem onderricht in het klavier- en vioolspel te doen geven. De eerste lessen ontving hij op 14-jarigen leeftijd aan de Muziekschool te Rotterdam. Omstreeks denzelfden tijd voelde hij den eersten drang tot componeeren, en zonder nog theoretische kennis te bezitten waagde hij zich aan liederen en stukken voor piano en viool. In de jaren 1891—1894 zette hij zijn studiën voor klavier voort aan het Conservatorium te Keulen; tevens bleef hij zich hartstochtelijk op de compositie toeleggen. In 1894 verliet hij dit conservatorium met de hoogste onderscheidingen als pianist en componist. In hetzelfde jaar behaalde hij te Berlijn den Mendelssohn-prijs. Van Keulen naar Nederland teruggekeerd, vestigde Schäfer zich in Den Haag en van toen af concerteerde hij voornamelijk in zijn geboorteland en België. In 1904 vestigde hij zich te Amsterdam en in hetzelfde jaar introduceerde hij zijn *klavierkwintet* met groot succes op het „Tonkünstlerfest” te Frankfort. Even groote waardeering verwierven te Berlijn eenige andere werken voor kamermuziek welke met medewerking van den componist in 1910 aldaar uitgevoerd werden. In het jaar 1913 begon hij met de uitvoering van het magistrale plan om in een serie van elf historische concerten een overzicht te geven der klavierlitteratuur van af Byrd tot en met Debussy en Schönberg. Deze serie van Recitals maakte hij tot een monument van reproduceerende kunst en de bewondering voor hem in Nederland werd alge-

..
DIRK SCHÄFER

meen. In 1921 deed hij een tournée door de voornaamste hoofdsteden van Europa. Zijn voortdurend concerteeren belette hem niet, zich ook steeds op de compositie te blijven toeleggen.

Vele zijner composities werden herhaaldelijk uitgevoerd, zoowel in Nederland als in het buitenland. Zijn twee orkestwerken (Suite Pastorale en Javaansche Rhapsodie) werden vaak door het Concertgebouw-orkest te Amsterdam gespeeld, de Javaansche Rhapsodie tevens in meerdere grote steden van Europa. Zijn Klavierquintet voerde hij zelf meermalen uit met het Böhmsche Streichquartett, dat ook zijn Strijkkwartet, evenals het Budapester Streichquartett, op het repertoire heeft.

J. A. S. VAN SCHAİK is geboren 3 December 1862 te Utrecht. Muzikaal is hij bekwaamd door zijn vader, Anth. J. van Schaik, door W. A. Oosterbaan, S. Boekelman, C. F. Le Blanc en de Kerkmuziekschool te Regensburg.

Tot priester gewijd 16 Augustus 1885, heeft hij achtereenvolgens verschillende kerkelijke betrekkingen bekleed 'en is thans president van het Aartsbisschoppelijk Klein Seminarie te Culemborg.

Zijn composities bestaan uit: een oratorium „St. Joseph”, Hymnus Ambrosianus, Te Deum, Missen, muziek bij meerdere spelen van Vondel en van Calderon, verscheidene koorwerken a cappella, met orgel, met orkest, liederen met piano.

J. A. S. VAN SCHAIK

JOHAN SCHOONDERBEEK werd 27 September 1874 te Naarden geboren. Hij ontving eerst de lessen van zijn vader, organist der Grootte Kerk te Naarden, en later aan het Conservatorium te Amsterdam.

Na voltooiing zijner studiën was hij werkzaam als dirigent, organist en leeraar. Thans is Schoonderbeek dirigent der Zomeruitvoeringen te Naarden, der Nederlandsche Bach-Vereeniging, der Chr. Oratorium-vereeniging te Amsterdam, en der Kon. Zangvereeniging „Excelsior” in Den Haag. Verder is hij directeur van en leeraar aan de Muziekschool te Bussum en organist der Grootte Kerk te Naarden.

In April 1910 dirigeerde hij twee concerten van Nederlandsche muziek te Berlijn.

Johan Schoonderbeek ontving de Huisorde van Oranje (in 1909) en de Orde van Oranje-Nassau (in 1910).

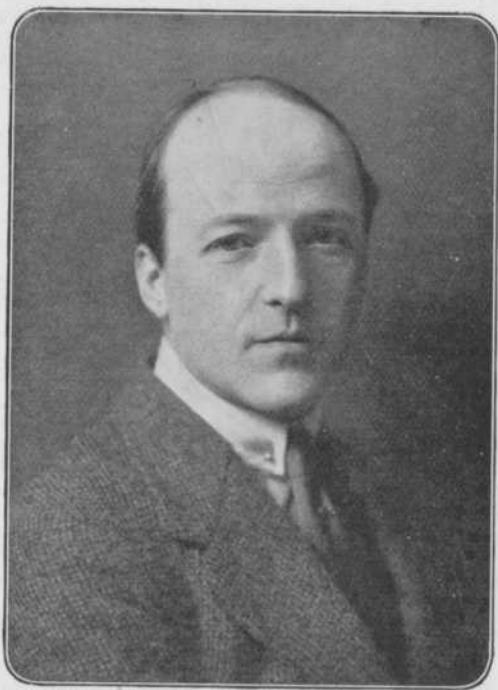
JOHAN SCHOONDERBEEK

B. v. d. SIGTENHORST MEYER, geboren te Amsterdam 17 Juni 1888. Begon eerst op 19-jarigen leeftijd muziek te studeeren onder lei ling van J. B. de Pauw (piano) en Anton H. Tierie (theorie). Ging 't jaar daarop naar t Conservatorium, alwaar de Pauw, de Lange, Zweers en Röntgen zijn respectievelijke leeraren werden. Na 't Conservatorium verlaten te hebben, studeerde hij te Parijs ver 'er.

In 1914 weer in ons land teruggekeerd, ontmoette hij in 1915 den zanger Rient van Santen, op wiens proza-teksten hij tot op heden *een 15-tal* lie 'eren schreef en met wien hij reeksen van concerten gaf, ook in Zwitserland, te Parijs en in Indië.

Uitgezonderd 'e op de teksten van v. Santen gecomponeer 'e één-acter „De Bron van Badrah” — eerste uitvoering 10 December 1917 — en een oratorium „*De Verzocking van Boeddha*” — eerste uitvoering op t muziekfeest ter ge'egenheid van het 100-jarig bestaan van „Diligentia”, 19 October 1921 — heeft v. d. S. M., behalve een Stabat Mater voor koor a cappella, uitsluitend kamermuziek geschreven, speciaal voor piano en strijkkwartet. Van zijn be'angrijkste werken, waarvan reeds eenige een tweeden druk beleefden, noemen wij voor piano op. 9. *Zes Gezichten op den Fuji*”, (ree's in vele groote ste'enen van Europa ten gehoor gebracht); op. 18. *Sonate*; voor strijkkwartet: op. 13, geïnspireerd op episoden uit het leven van Christus (eerste uitvoering te Parijs 26 April 1920); *kwartet in f kl. t.* in klasiessen vorm (manuscript).

v. d. S. M. is sedert 1918 in Den Haag gevestigd.

B. VAN DEN SIGTENHORST MEYER

ANTON SISTERMANS is geboren 5 Aug. 1865 te 's-Hertogenbosch. Als 8-jarig kind begon hij muziek en piano te leeren, ook bleek hij toen reeds in het bezit van een zeldzaam mooi stemgeluid en gaf blijken van buitengewoon muzikalen aanleg. Later te Rotterdam in den handel, toen de mannelijke leeftijd bereikt was, had hij een mooie, weeke bas-baritonstem gekregen en ging op raad van Ludwig Felix Brandts Buys naar Frankfort a/M., om bij Julius Stockhausen te studeeren (Mei 1889). Na enkele maanden reeds, zong hij met veel succes op Stockhausens „Prüfungs“-concerten en in datzelfde jaar (16 Dec.) trad hij voor 't eerst op als beroeps-Concertzanger te Straatsburg in Verdi's Requiem. Niet-tegenstaande zijn vroeg succes studeerde hij nog 4 jaren met Stockhausen en trad ook te Bayreuth in de „Meistersinger“ op.

Reeds vroeg legde Sistermans zich toe op de zangpaedagogiek. Na een verblijf van 5 jaren te Wiesbaden (1899—1904) ging hij naar Berlijn als hoofdleeraar aan het Klindworth-Scharwenka Conservatorium. In 1917 besloot Sistermans naar zijn vaderland terug te keeren en vestigde hij zich te 's-Gravenhage. Hij geeft o.a. ondericht aan het Conservatorium te Rotterdam. Aan het Kon. Conservatorium in Den Haag werd een operaklas onder zijn leiding opgericht, waarmee hij veel succes heeft verworven.

Sistermans heeft ook een klein gezelschap gevormd, waarmee hij Kamer-opera-uitvoeringen geeft (Zangspelen, Komische Opera's, klassieke Opera's, Klassieke Operetten), die hoofdzakelijk in de provinciesteden zeer gewaardeerd worden.

ANTON SISTERMANS

MARTIN SPANJAARD is geboren den 30sten Juli 1892 te Borne.

Het eerste vioolonderricht ontving hij van wijlen den heer J. Salmon, later van André Spoor, terwijl hij bij F. E. A. Koeberg piano, harmonie en compositie studeerde. Op 17-jarigen leeftijd stelde Paul Bastide, de toenmalige dirigent der Fransche opera, hem in de gelegenheid, een van zijn composities, een serenade voor groot orkest, met het opera-orkest op een matinee onder eigen leiding bij het publiek te introduceeren. Hierna wenschte de jonge musicus niets liever dan zich als dirigent te ontwikkelen. Verschillende malen dirigeerde hij eigen composities.

Na nog pianolessen van Anton Verhey genomen te hebben, vertrok Spanjaard in 1915 naar Berlijn. Hier werd hij leerling aan de „Meister-Schule für Musikalische Komposition“ onder leiding van Prof. Friedrich Gernsheim. Hij werkte nu als altist in het orkest van de „Hochschule für Musik“, voornamelijk onder leiding van Prof. Willy Hess. In Berlijn dirigeerde hij met het Blüthnerorkest een Symphonisch gedicht van eigen hand.

In Den Haag teruggekeerd, zette hij zijn pianostudies nog voort bij Willem Andriessen en nam nog compositielessen bij Cornelis Dopper.

In 1919 was hij werkzaam als koorrepetitor bij de Staatsopera te Berlijn, werd in Febr. 1920 van daar uit benoemd als tweede dirigent der Arnheemsche Orkestvereeniging; in den zomer van hetzelfde jaar volgde zijn benoeming als eerste dirigent. Een groot aantal orkestcomposities en enkele pianostudies bevinden zich nog in manuscript, terwijl zijn „Drei Lieder“ naar tekst van Li-Tai-Po in druk zijn verschenen.

MARTIN SPANJAARD

ROSA SPIER, geboren 7 November 1891 te 's-Gravenhage, genoot op zeer jeugdigen leeftijd haar opleiding aan het Kon. Conservatorium voor Muziek te 's-Gravenhage; later bij Otto Müller te Berlijn.

Reeds vanaf haar tiende jaar treedt zij als soliste op en trok als kind aller aandacht door haar gevoelig spel.

Op 14-jarigen leeftijd maakte zij reeds deel uit van het Residentie-orkest, dat zij na 4 jaar verliet, om er na vier jaren werkzaam geweest te zijn in de orkesten te Arnhem en Utrecht, in welken tijd zij zich tevens als soliste sterk ontwikkelde, terug te keeren.

Zij bekleedt deze functie nog heden en is tevens leerares aan het Koninklijk Conservatorium te 's-Gravenhage en aan het Conservatorium te Rotterdam.

Rosa Spier is een warm propagandiste voor de harp, reist veel als soliste en verwierf in de laatste jaren ware triomfen in het buitenland, o.a. te Parijs, Berlijn, Londen en Brussel.

Zij werd in 1919, als waardeering voor het introduceeren van vrijwel alle moderne Fransche harpecomposities, door de Fransche Regeering benoemd tot Officier d'Académie.

ROSA SPIER

ARNOLD SPOEL is geb. te Dordrecht 26 Dec. 1859. Zanglessen had hij van Henri Geul en Wilhelmina Gips, van Emil Fischer; daarna bij Carl Schneider te Keulen en Gustav Engel te Berlijn.

Hij was korten tijd operazanger te Berlijn en te Wesel a/Rh. Sedert 1885 is hij leeraar a. h. Kon. Conservatorium te 's-Gravenhage. In bijna alle steden van Nederland trad Spoel op als Concertzanger, verder in Antwerpen, Brussel, Hannover, Berlijn, Keulen, Londen etc.

Spoel dirigeerde een a cappellakoor tijdens de huwelijksvoltrekking van H. M. de Koningin.

Hij was directeur der Dameszangver. „Euphonia” en van de Gem. Zangver. „Melosophia”, bovendien van het Fransche, van het Duitse en van het Doopsgezinde Kerkkoor. In 1902 richtte hij zijn Vocaal-Ensemble op (Haagsch a cappellakoor) waarmede hij o.a. te Antwerpen, Brussel, Ostende, Parijs, Hannover en Berlijn schitterend succes behaalde. Het allergrootste succes behaalde hij als leider der Volkszangavonden, kortweg „Spoelavonden” genoemd. Hij schreef een honderdtal liederen en verschillende koorwerken, 25 Solfèges, enz.

Spoel is ridder van de Oranje-Nassau-orde; officier in de Danebrogorde (Denemarken); officier de l'instruction publique en officier van den rooden Adelaar 4de kl.

H. M. de Koningin verleende hem de zilveren Eeremedaille voor Kunsten en Wetenschappen, waaraan verbonden is de officiersrang in de Huisorde van Oranje. In 1912 maakte hij een groote Concerttournée door Nederl.-Indië, met zijn dochter Greta, die nu Kammersängerin is aan de Staatsopera te Hannover.

ARNOLD SPOEL

ANDRÉ SPOOR, geboren 23 September 1867 te Amsterdam, maakte aldaar zijn eerste viool-studiën onder leiding van Jan Tak, en wel met zoo'n gunstig gevolg, dat hij reeds op zijn achtste jaar in het openbaar optrad. Hij kwam daarna te Rotterdam bij E. Wirth en later bij Csillag. In 1882 trad hij in de voornaamste Nederlandsche steden als solist op met zooveel succes, dat hij door eene driejarige staatssubsidie in staat werd gesteld zijne studiën onder Massart in Parijs te voltooien. In 1886 door Müller-Berghaus als soloviolist te Abo (Finland) geëngageerd, aanvaardde hij in 1887 de functie van Concertmeester in het Aquarium-orkest te St. Petersburg; werd daarna benoemd tot professor in vioolspel aan het Keizerlijk Conservatorium te Charkow (Zuid-Rusland); bleef hier twee jaren, ging daarna opnieuw naar St. Petersburg, vervolgens naar Helsingfors en concerteerde ondertusschen in verschillende steden van Rusland en Finland. Hierop kwam hij als concertmeester in het Bülow-orkest te Hamburg, waar hij gedurende eenige jaren (later ook aan het Conservatorium) werkzaam was. In 1895 keerde hij terug en aanvaardde de functie van concertmeester (sedert 1897 ook die van 2den dirigent) van het Concertgebouw-orkest, benevens het leeraarsambt aan het Conservatorium en aan de Muziekschool aldaar en werd in 1904 benoemd tot leeraar aan het Kon. Conservatorium te 's-Gravenhage, tevens als concertmeester en 2de dirigent van het Residentie-orkest. In 1917 gaf hij het concertmeesterschap op, doch bleef als dirigent aan het Orkest verbonden. Spoor is Ridder in de Orde van Oranje-Nassau en officier de l'Instruction Publique.

ANDRÉ SPOOR

ANNA STRONCK—KAPPEL is te Purmerend geboren. Reeds vroeg werden haar muzikaal talent en haar mooie stem bemerkt; op haar 9e jaar trad zij met haar fraaie sopraanstem voor het publiek en vond bijval van bevoegde beoordeelaars. Het eerste onderwijs in klavierspel en theorie der muziek gaf haar de heer Groot, toenmaals muziek-directeur te Purmerend, die groote liefde voor de kunst in 't algemeen en voor haar zangkunst in 't bijzonder wist te wekken; maar spoedig bleek, dat de zangstudie hoofdzaak moest worden, en Anna Kappel bezocht gedurende vier jaren de Koninklijke Muziekschool in Den Haag, waar zij van Arnold Spoel een uitstekende opleiding genoot. Bij het verlaten dezer inrichting viel haar een schitterend diploma ten deel. Toch zette zij haar studies nog eenigen tijd in Duitschland voort bij de beroemde Gesangmeisterin Frau Lilly Lehmann. Zoo uitstekend voorbereid, koos Anna Kappel weder Den Haag als domicilie uit, waar zij reeds in 1903 in een concert ten hove met groot succes zong. En dan begon een loopbaan door geheel Europa, overal met 't grootste succes en begeleid van vele hulde. Muziekfeesten en oratorium-uitvoeringen, liederavonden, duetavonden en uitvoeringen met 't Frankfurter Soloquartett; in alle groote steden en in vele kleinere is zij een geliefde soliste en tot op dezen dag is het, alsof de stem nog aan schoonheid en kracht toeneemt.

In 1907 huwde zij den Kon. Muziekdirecteur professor Richard Stronck in Barmen, waar sinds dien tijd haar woonplaats bleef.

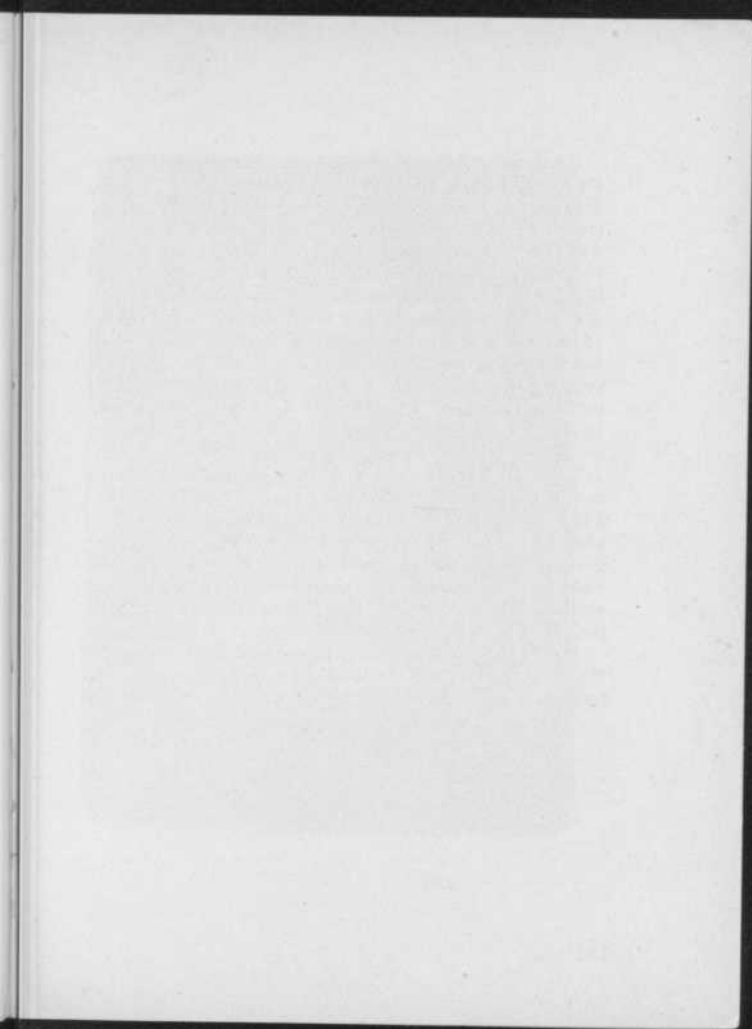
In de laatste jaren is zij nu ook de veel begeerde zangonderwijzeres, nu zelf een Gesangmeisterin,

ANNA STRONCK-KAPPEL

en uit alle oorden van Duitschland en 't vaderland stroomen haar leerlingen toe. Het Buths Neitzelkonservatorium, thans onder professor Pauzner te Düsseldorf, bood haar de leiding der Meisterklasse aan en zoo is een zeldzaam druk en bezig leven haar deel, dat nog steeds met het schitterendste succes bekroond wordt.

Sedert September 1923 hebben de beide kunstenaars zich in Den Haag gevestigd en is Mevrouw Stronck—Kappel benoemd tot Hoofdleerares voor den Solozang aan de Muziekschool v. d. Maatschappij t. b. der Toonkunst, afdeling Rotterdam.

SAM SWAAP, geboren 15 October 1888 te Amsterdam, begon op jeugdigen leeftijd viool te studeren en kreeg zijn opleiding van H. W. Hofmeester en vervolgens van 1904—1907 aan het Amsterdamsche Conservatorium, waar Carl Flesch zijn leermeester werd. Na volbracht eind-examen bleef hij bij Carl Flesch voortwerken, trad veel als solist op, maakte als 1ste violist van 1908—1912 deel uit van het Concertgebouw-Orkest, trad herhaaldelijk met dit Orkest als solist op. In 1910 verving hij Heinrich Fieller als adjunct-Hoofd-leeraar aan het Amsterdamsche Conservatorium. In 1913 werd hij benoemd tot 1sten Concertmeester en 2den dirigent aan het Symphonie-orkest te Abo (Finland). Na 3 jaar als 2de Concertmeester werkzaam te zijn geweest aan het Residentie-orkest, werd hij in 1917 benoemd tot 1sten Concertmeester van dit orkest. Swaap treedt dikwijls in binnen- en buitenland als solist op en is tevens de 1ste violist van het Haagsche Strijkkwartet, met welk ensemble hij succesvolle kunstreizen maakte door België, Frankrijk, Duitschland, Spanje etc.

De Fransche Regeering benoemde hem tot „Officier d'Académie". De Koning van Roemenië verleende hem de Kroonorde van Roemenië.

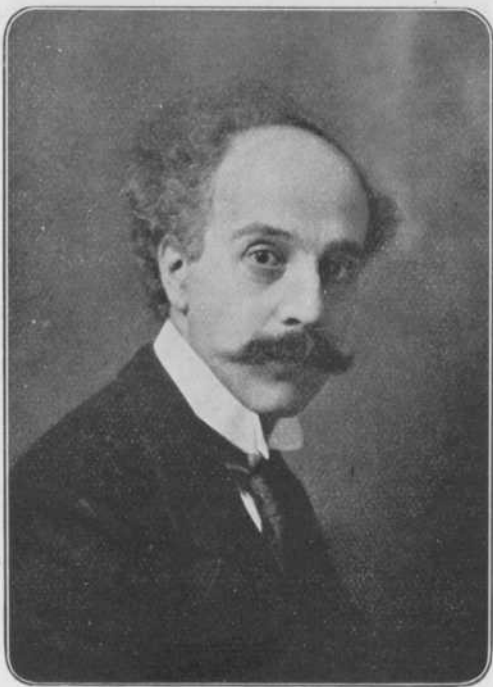
SAM SWAAP

KAREL TEXTOR, die 25 Aug. 1870 in Den Haag geboren werd, bezocht de H. B. S. met 5-j. c. alvorens zich geheel aan de muziek te wijden. Zijn muzikale opleiding ontving hij van zijn moeder, zelve oud-leerlinge van Th. Kullak, en later van Franz Kullak, Albert Becker en Heinrich Urban te Berlijn. In zijn geboorteplaats teruggekeerd, debuteerde hij te Scheveningen met een concert van Rubinstein en liet zich sindsdien menigmaal hooren als solist en als kamermuzikspeler (o.a. in het Trio Textor-Hack-v. Isterdael en met het Toonkunstkwartet), zoowel in Holland als in het buitenland.

Ook als criticus was Textor werkzaam (aan het Vaderland en de N. Courant) en schreef hij herhaaldelijk paedagogische opstellen in periodieken. Sedert 1905 is hij als hoofdleeraar aan het Haagse Kon. Conservatorium verbonden, waar hij tevens bestuurslid van de Leeraars-Vereeniging is.

De Ned. Toonkunstenaars-Vereeniging koos Textor in 1918 tot haar 1en Secretaris als opvolger van Jan Rijken.

Eenige kamermuziekwerken, liederen en een declamatorium werden door hem gecomponeerd.

KAREL TEXTOR

ANTON H. TIERIE werd den 4den April 1870 te Wageningen geboren. Hij kreeg het eerste muziekonderricht van zijn vader, die organist was, ging toen naar het Conservatorium in Amsterdam en vond later aan het Hoftheater te Darmstadt de gelegenheid tot muzikaal-dramatische studie.

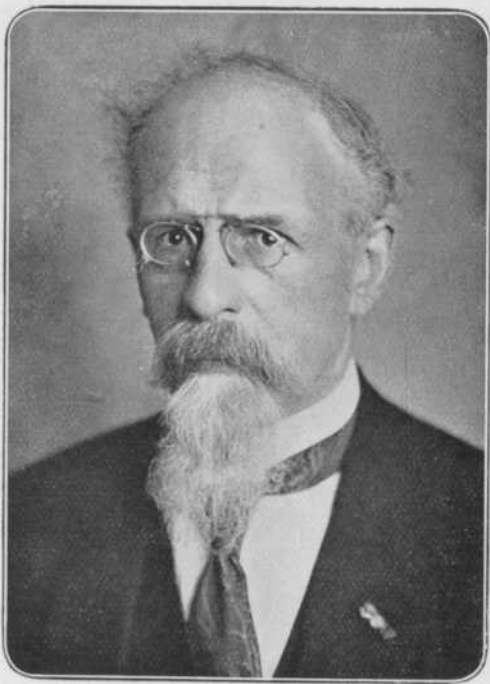
Anton Tierie is thans te Amsterdam werkzaam als directeur van het Zangkoor en organist der Vrije Gemeente, hoofdleeraar aan het Conservatorium en aan de Muziekschool der Mij. t. b. d. T. afd. Amsterdam, en directeur der Kon. Oratoriumvereniging. Ook van de Zangvereniging der M. t. b. d. Toonkunst, afd. Leiden, is hij directeur.

Tevoren was hij o.a. directeur: der Kon. Zangvereniging „Excelsior” in Den Haag, der Mij. t. b. d. T. afd. Alkmaar, der Mannenzangvereniging „Kunst en Broederschap”, en nam hij de directie waar der Mozart-opvoeringen en van de Noord-Ned. Opera.

Als organist, pianist en directeur trad hij op in Berlijn, Frankfort, Darmstadt, Brussel, Parijs, Weenen etc.

Zijn composities bestaan uit een aantal liederen en gemengde koren, waarvan eenige in druk verschenen.

De heer Tierie is Ridder der Oranje-Nassau-Orde en „Officier de l'Instruction publique”.

ANTON H. TIERIE

HENDRIKA VAN TUSSENBROEK is geboren te Utrecht, op 2 Dec. 1854, en zij heeft er tot op dezen dag gewoond. Evenals Wagenaar en Catharina van Rennes is zij een leerlinge der Utrechtsche Toonkunstschool en in 't bijzonder van Richard Hol.

Haar eerste opus was een groot succes en beter, liever liedjes voor kinderen, (ook voor heel kleine kindertjes), zijn er zeker nimmer geschreven dan deze „Sneeuwkllokjes”, die in 1887 het licht zagen met een hartelijk voorwoord van Heinze.

In 1896 had de 1e opvoering plaats van de poëtische operette „De drie kabouter-tjes”; een miniatuur muziek-drama, waarvan met veel lof gesproken is.

Toen verschenen twee geestige bundeltjes van zang-paedagogische strekking met eigen versjes: „Wie geen R kan zeggen, die blijft thuis” en „Zoo worden loome tongen los”. Ook daarna was zij veelal haar eigen librettiste en menig gedichtje, in al zijn soberen eenvoud, mag een juweeltje van kleinkunst genoemd worden.

Hendrika van Tussenbroek heeft nog veel meer geschreven, dat onze aandacht verdient, duetten, koren, speelliedjes, nog een korte operette, en zelfs eenige veelgezongen concertliederen, waaronder het zeer bekende „Jong Paartje” en deze composities bezitten alle dezelfde prettige en sympathieke eigenschappen, waarvan wij ree is gewaagden. Maar haar allergrootste verdienste ligt toch op paedagogisch terrein, en het allermooiste zijn haar fijne kinderliedjes.

Zij is er in geslaagd, groot te zijn in 't kleine.

HENDRIKA VAN TUSSENbroEK

JAC. URLUS, de beroemde heldentenor is te Herkenrath (bij Aken) uit Nederlandsche ouders geboren. Zijn vaste verblijfplaats is Hilversum. Te Tilburg werden hem de eerste muziekbeginselen door den directeur eener zangvereniging bijgebracht. Het bleek spoedig, dat de jongen een zeer mooie stem bezat en hij werd op 16-jarigen leeftijd lid eener zangvereniging aldaar. Het volgende jaar trad hij reeds als zangsolist bij verschillende vereenigingen in Utrecht op. In 1894 werd Urlus aan de Nederl. Opera verbonden. Hij studeerde intusschen ernstig bij Hugo Nolthenius, overigens bij Ant. Averkamp en Cornelia van Zanten. In 1890 kreeg hij een prachtig engagement aan het Leipziger Stadttheater, waar hij sindsdien onafgebroken werkzaam is geweest en nog steeds voor eenige voorstellingen per seizoen verbonden is. In bijna alle groote steden van Europa liet hij zich hooren en van 1912 tot Mei 1917 vertoefde hij tevens voor het winterseizoen in New York, waar hij aan de Metropolitan Opera als eerste heldentenor voor het Duitse repertoire, nevens Caruso voor het Italiaansche, geëngageerd was, en slechts de intrede van Amerika in den wereldoorlog verhinderde hem zijn contract aldaar, dat nog twee jaren duurde, te volbrengen.

De heer Urlus is Kammersänger, heeft de Med. der Huisorde van H. M., is Ridder van Oranje-Nassau en van Reuss, heeft de Gouden Med. v. K. en W. van Anhalt, Zilveren Verd. Kreuz en herinnerings Med. van Reuss J.L. en de Med. van het Rothe Kreuz.

JAC. URLUS

BART VERHALLEN is 11 December 1870 te Delft geboren. Op tienjarigen leeftijd trad hij op als solo-violist in een concert der Vereeniging „Mozart”.

Het eerste onderwijs voor viool ontving hij van J. J. Ahsmann, hij voltooide deze studie aan de Kon. Muziekschool te s-Hage. Bij M. H. van 't Kruys nam hij les in harmonie, contrapunt en compositieleer. In 1889 kreeg hij zijn eerste vaste engagement als hoornist bij de stafmuziek der Haagsche Schutterij en werd later benoemd tot violist in de Diligentia-Concerten. Daarna volgde een engagement als 1ste violist in het orkest der Fransche Opera. Van 1897 af was Verhallen ook als orkest-dirigent werkzaam en wel als kapelmeester van de stafmuziek der Schutterij en dir. der Symphonie-vereen. te Schiedam (tot 1905).

Van 1903 tot 1909 was hij solo-altist van het Residentie-Orkest; in 1905 leeraar aan het Kon. Conservatorium.

Met Henri Hack, Ch. van Isterdael en H. Voerman richtte V. het Haagsche Toonkunstkwartet op. Daarna was hij ook de altist van een Toonkunstkwartet met Julius Röntgen, Carl Blitz en I. Mossel. In 1909 werd hij directeur der stafmuziek van het Korps Kon. Scherpschutters te Rotterdam. Verhallen schreef een aantal liederen, werken voor viool en piano, violoncel en klavier, mannen- en gemengde koren, kamermuziek-composities en voorts arrangementen, alsmede verscheiden fantasieën op Fransche en Italiaansche Opera's. De Fransche Regeering benoemde hem tot Officier d'Académie.

BART VERHALLEN

ANTON VERHEY is 2 Februari 1871 te Rotterdam geboren. Zijn vader leerde hem de eerste beginselen van orgel- en klavierspel; overigens heeft hij zijn geheele vorming te danken aan Gernsheim, directeur der Rotterdamsche Toonkunstmuziekschool.

Reeds vanaf 1885, toen hij na diens dood, zijn vader als organist opvolgde, vervult hij de betrekking van organist der Oud-Katholieke kerk. Zijn eerste dirigentenbenoeming dateert van 1891 (Rotte's Mannenkoor).

Sinds 1895 directeur der Toonkunstzangverenigingen te Rotterdam en 's-Hage, heeft hij, in die bijna dertig jaren, vele nieuwe werken ten gehoor gebracht. Speciaal de Fransche school is daarbij sterk vertegenwoordigd.

Ook als pianist en organist is hij zeer bekend. In het buitenland (Parijs, Londen en Berlijn) trad hij meermalen als zoodanig op. Verhey heeft een aantal mannenkoren gecomponeerd, waarvan Requiem, Gloria, Adventzang en Allerzielendag de bekendste zijn.

Verhey is Ridder in de Oranje-Nassau-Orde en officier de l'Instruction Publique. In 1920 verleende H. M. de Koningin hem de zilveren medaille voor Kunsten en Wetenschappen.

A. B. H. VERHEY

Mr. HENRI VIOTTA, geboren 16 Juli 1848 te Amsterdam, begon zijn muziekstudie bij R. Hol (compositie) en Fr. Merlen (violoncel). Hij zette zijn studie voort aan het Conservatoire te Keulen bij F. Hiller (compositie), Schmitt (violoncel) en Breuning (piano). In Nederland teruggekeerd, trad hij in verschillende plaatsen als solo-violoncellist op en componeerde o.a. een strijkkwartet en een Mis voor mannenstemmen met orgel. In 1872 ging hij als jur. student naar Leiden en promoveerde in 1877 met een proefschrift: „Het Auteursrecht van den Componist” tot doctor in de Rechten. Na eenige jaren advocaat te zijn geweest, keerde hij weder tot de muziekwereld terug en stichtte in 1883 de Wagnervereeniging, die onder zijn leiding tot 1919 bestaan heeft. Als leeraar was hij werkzaam aan het door hem opgerichte „College voor Muziek” totdat hij in 1896 benoemd werd tot directeur der Kon. Muziekschool te 's-Gravenhage, in 1900 herdoopt tot „Kon. Conservatorium der Muziek”. Uit leeraren en leerlingen dier school richtte hij in 1903 het Residentie-Orkest op, waarvan hij tot 1917 directeur was. Voorts trad hij als gastdirigent in Antwerpen en Brussel op en maakte met het Residentie-Orkest een reis naar Londen.

Zijn composities bestaan, behalve de reeds genoemde, uit liederen, een „Veni Creator”, het symphonisch gedicht „Columbus” en een concert voor violoncel.

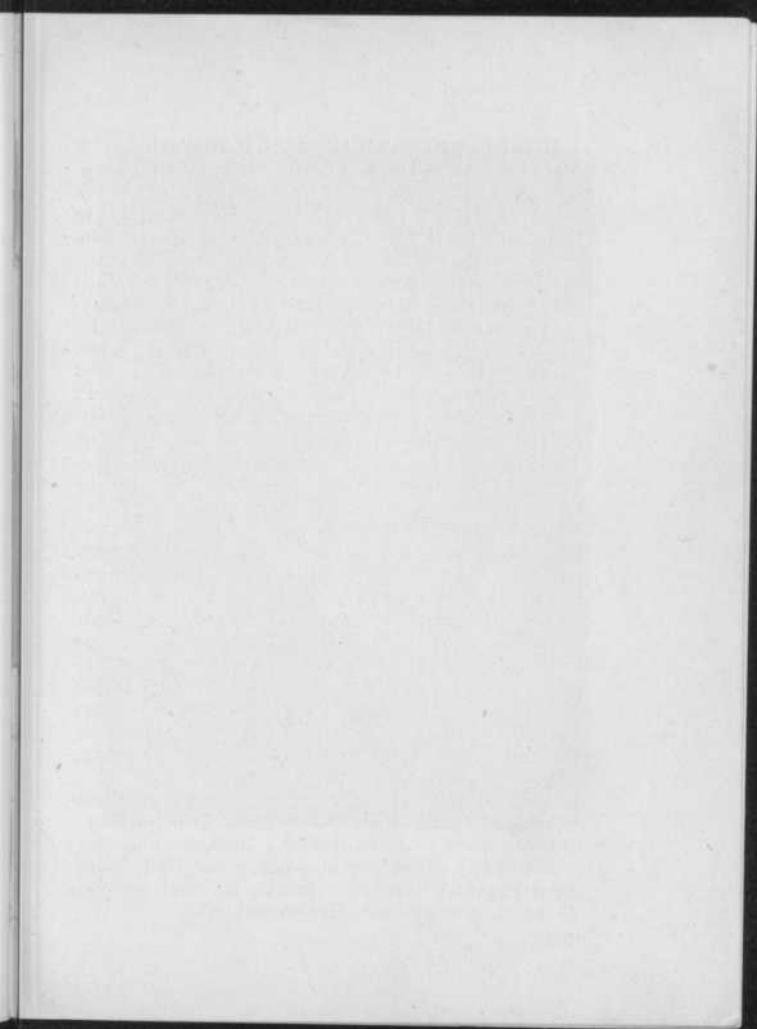
Als schrijver is hij bekend door de volgende werken: „Helden der Toonkunst”, „R. Wagner's leven en werken”, „Handleiding der Muziekgeschiedenis”, „Onze hedendaagsche Toonkunstenaars”, „Maandblad voor Muziek”. Sedert 1920

MR. HENRI VIOTTA

is Mr. Viotta te Montreux in Zwitserland gevestigd, waar hij het Maandblad „Kunst” redigeert.

Onderscheidingen: Ridder van den Ned. Leeuw, Officier van Oranje-Nassau, Commandeur van de Danebrog-orde (Denemarken) en van de Luxemburgsche Eikekroon, gouden medaille der Huisorde van Oranje, voorts eerlid van vele verenigingen.

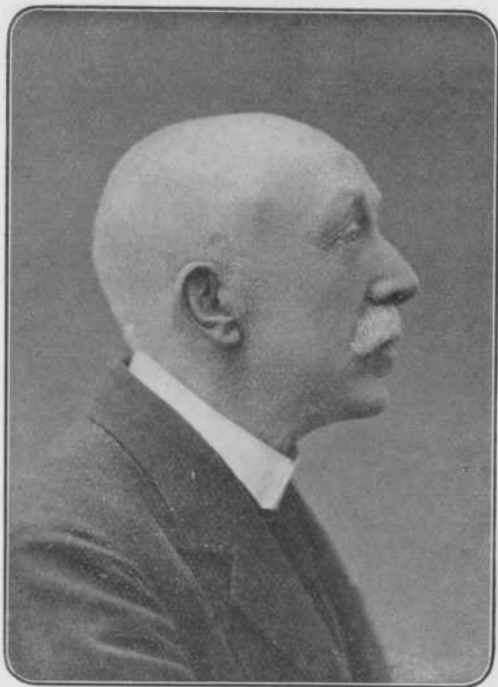

HENRI FRIEDRICH VÖLLMAR, geboren 2 Mei 1853 te 's-Hage, ontving zijn muzikale opleiding aan de Kon. Muziekschool en studeerde later te Berlijn (1869/70) bij Carl Tausig en te Stuttgart bij Dionys Pruckner, Edm. Singer, Em. Faist en Stark.

Als klavier-virtuoos maakte hij daarna verschillende kunstreizen door Duitschland en concert-tournées met Henri Wieniawsky; zoo kwam hij ook naar Engeland, waar hij drie jaren bleef. Weer in Den Haag gevestigd, richtte hij in 1882 een gem. zangver. „Melosophia” op (ontbonden in 1894), met welke vereeniging hij zeer veel gedaan heeft voor de herleving van den a cappella-zang. In 1880 werd hij adjunct-directeur der Kon. Zangvereen. „Cecilia” en van 1901—1917 was hij directeur, als opvolger van Richard Hol. Na als zoodanig bedankt te hebben, werd hij tot Eere-directeur benoemd. Verder is hij bekend als accompagnateur der Concerten Diligentia; directeur van een mannenkoor „Arion” te Leiden; organist van den Protestantenbond; en gedurende een jaar directeur v. d. English Choral-Society en van de gem. zangvereen. Con Amore. Al deze betrekkingen heeft hij door de toenemende werkzaamheden als muziek-criticus moeten neerleggen. Sedert 1889 is Völlmar leeraar aan het Kon. Conservatorium, waaraan hij sedert jaren uitsluitend onderwijst in muzikale theorie geeft.

Völlmar's composities zijn o.a. een Ballade voor soli, gem. koor en orkest, „Opstanding”, „Les Cloches”, „Immortalité”, liederen enz.

Nagenoeg van af de oprichting der Ned. Toonkunstenaars-Vereeniging maakt hij deel uit van de examen-commissie dier vereeniging.

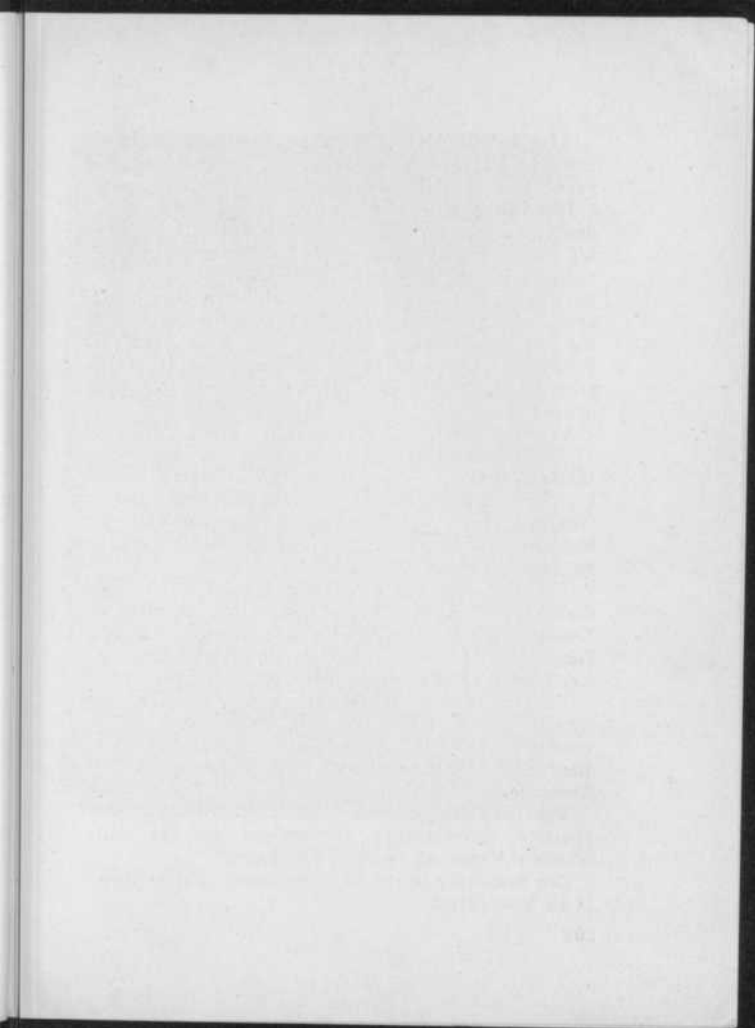

HENRI VÖLLMAR

Ook is hij als muziek-recensent werkzaam, o.a. als correspondent van de Nieuwe Rotterd. Crt.

Völlmar is Ridder in de orde van Oranje-Nassau en eere-lid van verschillende muziekvereeningen en wordt herhaaldelijk aangezocht als jurylid bij muzikale wedstrijden in binnen- en buitenland.

Bij gelegenheid van zijn 70en verjaardag (2 Mei 1923) ontving hij vele blijken van waardeering en sympathie, na in 1919 bij de herdenking van het verkrijgen van zijn eind-diploma van de Kon. Muziekschool vóór 50 jaren, in het Kurhaus te Scheveningen, nogmaals met het 4e Concert van Rubinstein als solist te zijn opgetreden.

ALEX VOORMOLEN, werd den derden Maart 1895 te Rotterdam geboren en begon reeds zeer vroeg met componeeren.

Hij kreeg zijn elementaire opleiding grootendeels van de gebroeders Petri te Utrecht, waarop hij naar Parijs vertrok (1916). Daar ging hij vervolgens geheel door de impressionistisch-symbolistische school en werkte bij Maurice Ravel, Albert Roussel en Rhené Bâton. Tot nu toe schreef hij o.a. verscheidene pianowerken, waaronder een Suite voor Clavecin en le Souper Clandestin (Introduction, Valse et Foxtrot) hetgeen ook voor orkest is gezet.

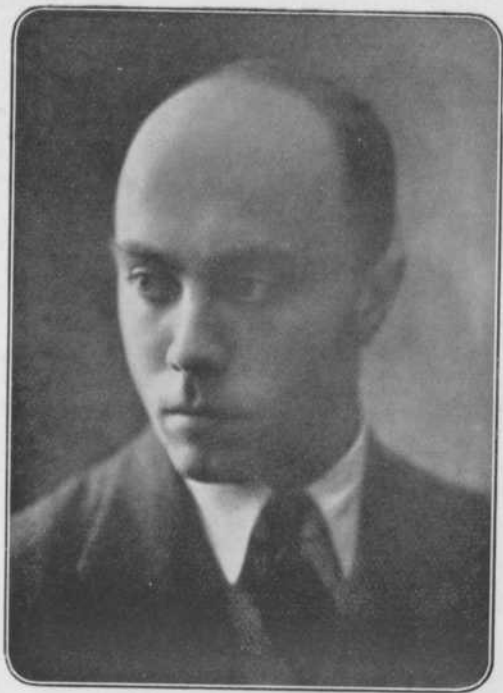
Vervolgens een Vioolsonate (door Jacques Thibaud gespeeld) een Trio, Suites en een Divertissement voor violoncel en piano. Zijn strijkkwartet, dat op het repertoire van het kwatuor Chailley staat, werd het eerst uitgevoerd op een feestconcert der Ned. Toonkunstvereniging, dat te Arnhem plaats vond.

Zijn liederen zijn meerendeels op Boutens' gedichten, verder op Fransche en Middeleeuwsch-Nederlandsche teksten (in memoriam Alphons Diepenbrock) getoonzet. Ook Boutens' „Beatrijs” werd door hem gecomponeerd.

Voorts eenige orkestwerken, waaronder een Symphonietta (door Willem Mengelberg uitgevoerd) en het symphonisch gedicht „Droom-Huis” (naar Boutens) benevens een Scène et Danse Erotique.

Voormolen wijdt zich uitsluitend aan zijn composities en verblijft afwisselend in het stille schoone Veere of te 's-Gravenhage.

Een komische opera in twee acten „Baron Hoy” is in bewerking.

ALEX VOORMOLEN

HENDRIK DE VRIES, sinds 1897 organist van de Groote Kerk te Rotterdam, als zoodanig opvolger van M. H. van 't Kruys, is 17 Februari 1857 te Amsterdam geboren en ontving voor een groot deel opleiding van zijn vader, S. R. de Vries, organist van de Remonstr. Gemeente aldaar, — deels ook van G. A. Heinze. In 1873 werd hij organist te Breukelen, kort daarop in Broek-in-Waterland. Gedurende dezen tijd verwierf hij den eersten prijs, een gouden medaille, bij een concours in orgelspel in het Paleis voor Volksvlucht te Amsterdam. In 1875 werd hij organist der Engelsche Kerk, in 1886 van de Groote of St. Stevenskerk te Nijmegen, een jaar later directeur der Gem. Zangvereniging „Erato” aldaar, ter vervanging van Meyroos. Tegelijkertijd was hij pianist en onderwijzer in orgel en piano.

Van zijn composities noemen wij: een pianostuk „Erato”; Zendingscantate; verschillende werken voor orgel.

De Vries is Ridder in de Oranje-Nassau-Orde en Officier de l'Académie des Beaux-Arts.

H. DE VRIES

JOHAN WAGENAAR is geboren den 1 Nov. 1862 te Utrecht. Hij is componist, organist en dirigent en was leerling van Richard Hol, Samuel de Lange en Heinrich von Herzogenberg (Berlijn). Van 1887—1919 was hij leeraar in theorie en compositie aan de Muziekschool van „Toonkunst” te Utrecht; van 1888—1919 organist van de Domkerk te Utrecht; van 1904—1919 directeur van de Muziekschool voornoemd; van af 1904 tot op heden directeur van de zangvereeniging der Mij. t. Bev. der Toonkunst te Utrecht. Sedert Sept. 1919 is Dr. Wagenaar directeur van het Kon. Conservatorium te 's-Gravenhage. Ook is hij eenigen tijd directeur der Toonkunst-afdeelingen te Arnhem en Leiden geweest.

As organist is hij bekend als Bach-vertolker; als dirigent voerde hij de voornaamste oudere en nieuwere koorwerken uit. Verscheidene componisten der jongere generatie zijn door Dr. Wagenaar gevormd, o.a. Peter v. Anrooy, Leo Ruygrok, Bern. Wagenaar, Willem Pijper, Henri D. van Goudoever, Emile Enthoven, D. Appeldoorn. Hij schreef twee Opera's, vele orkestwerken en kleinere koorwerken. Het meest bekend geworden zijn de Opera's „De Doge van Venetië”, „De Cid”; de ouvertures „Cyrano de Bergerac”, „Saul en David”, „De Getemde Feeks” en de humoristische koorwerken „De Schipbreuk” en „Ode aan de Vriendschap”.

Wagenaar is lid van verdienste der Mij. tot Bev. der Toonkunst en door den Senaat der Utr. Universiteit tot Doctor honoris causa benoemd.

JOHAN WAGENAAR

J. P. J. WIERTS werd geboren 9 April 1866 te Gennep, en ontving zijn muzikale opleiding — piano, orgel, compositie — van Prof. N. A. Janssen, den bekenden eersten hervormer van het Gregoriaansch in ons land. Wierts was eerst muziekleeraar aan het Gymnasium te Katwijk a. d. Rijn, later organist en koor-directeur te Gorinchem en daarna te Delft. Sinds 1911 is hij gevestigd te 's-Gravenhage, waar hij zich uitsluitend wijdt aan de compositie.

Hij is redacteur-oprichter van het vakblad „Zingende Stemmen”, orgaan gewijd aan Koorzang, Volkszang en Kinderzang.

Van zijn composities noemen wij: Lieder en van René de Clercq — 5 reeksen — 45ste druk, 3 bundels Gezelle-Lieder en — Binnenwierts, Adama v. Scheltema, v. Meurs, Couperus, enz. Z.-Afrikaansche Volkswijsjes, Communie- en Kerstliederen, Kerst-Cantate en een Hollandsche Mis. Verder vele Mannenkoren en Gemengde Koren. Dan de Dietsche Gezangen voor Gemengd koor a Cappella op Z.-Afrik. tekst, de eerste die in Zuid-Afrika verschenen zijn. Vele bundels Kinderliederen (waarvan vele zeer populair). Sprookjes met muziek en lichtbeelden. Zijn laatste opus is „In 't Plantsoentje”, een kindercantate.

Als theoretisch werk gaf hij uit „Ons Holl. Lied en de Muzikale Declamatie”.

Wierts is als jurylid opgetreden bij talrijke Zangwedstrijden. Hij is lid van het Genootschap van Ned. Componisten en Bestuurslid van het Alg. Ned. Verbond. De catalogus van Wierts werken bevat uitsluitend vocaal-werken op Nederl. tekst, daar hij warm voorstander is van ons eigen nationaal lied.

J. P. J. WIERTS

C. L. W. WIRTZ werd den 1sten Sept. 1841 te 's-Gravenhage geboren uit het huwelijk van Fried. X. Wirtz, den eersten leeraar in pianospel a. d. Kon. Muziekschool, en Carolina J. van Hove, dochter van den beroemden schilder B. J. v. Hove.

Nadat hij eerst van zijn vader, daarna van Lübeck, van der Does en Nicolaï onderwijs had ontvangen, werkte hij reeds vroeg mede in Kamermuziekuitvoeringen en componeerde eenige kleinigheden.

In 1854 speelde hij het G-moll piano-concert van Mendelssohn in een concert van de orkest-vereëning „Aurora”.

Toen zijn vader ziek werd in 1858, nam hij diens lessen waar in de Kon. Muziekschool tot 1861.

In 1874 volgde hij Van der Does op als leeraar voor de hoogste pianoklasse in de Kon. Muziekschool, en bleef aldaar werkzaam tot einde 1916.

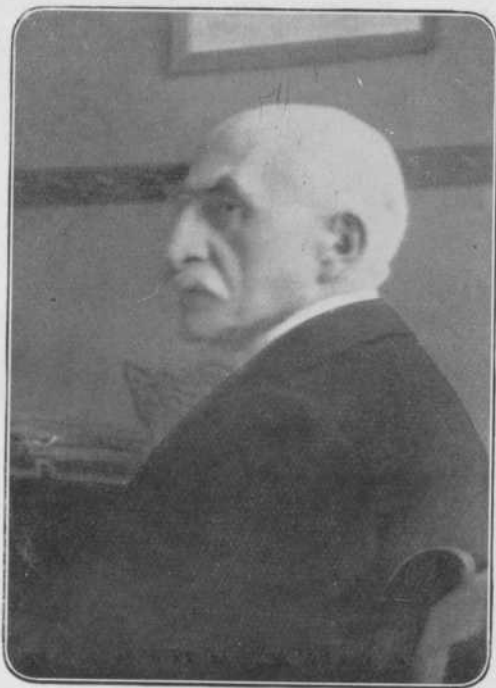
Tevens was hij van 1891—1895 verbonden aan de Muziekschool van de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst te Utrecht, en maakte hij een kunstreis in ons land met den Violist Timmer.

Ofschoon hij dikwerf als Solist optrad, trok de paedagogiek hem veel meer aan.

In 1857 was hij als organist in de St. Jacobuskerk in Den Haag. Eenige jaren later werd hem de directie van het zangkoor dier kerk opgedragen, waaraan hij tot 1875 gevolg gaf.

Van 1886—1891 hernam hij die directie, hoofdzakelijk met het doel, de werken van Palestrina e.d. meer bekend te doen worden.

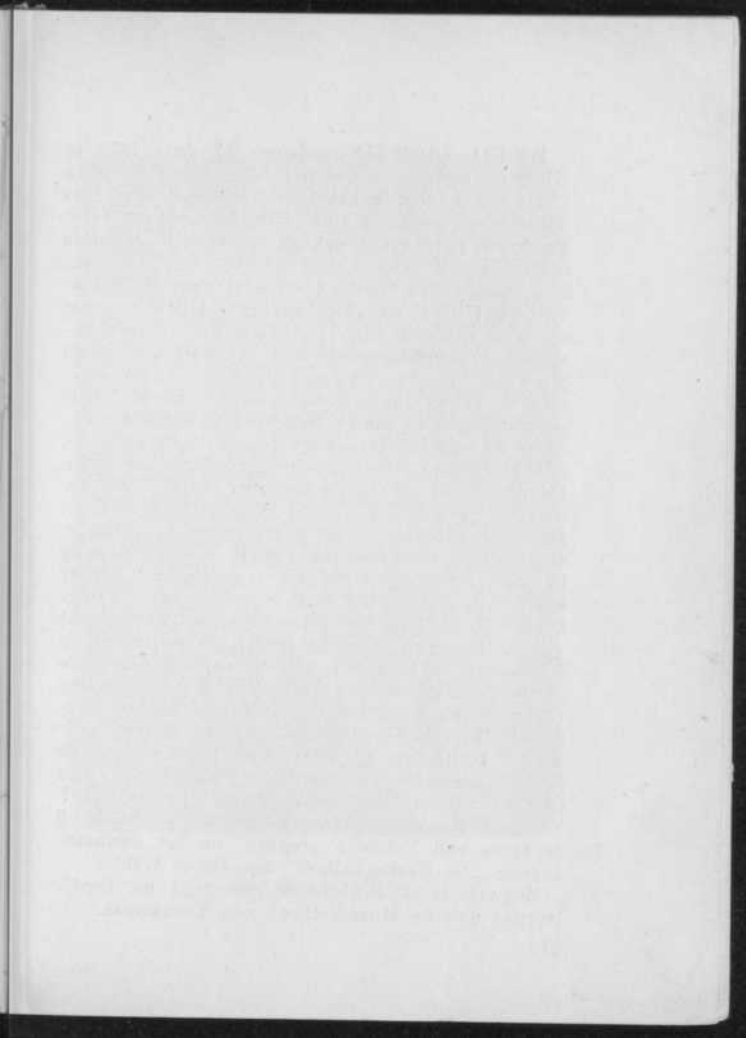
Hij liet zich tal van keeren hooren aan het Hof

C. L. W. WIRTZ

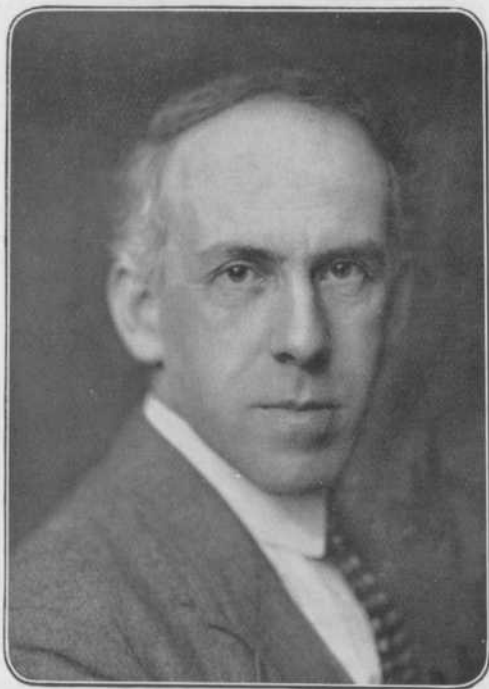
o.a. voor Koningin Anna Paulowna, Koningin Sophie, Prinses Marie en Prins Hendrik, broeder van Willem III. Zijne compositiën bestaan uit koor-orkest en klavierwerken, benevens verscheidene kerkelijke composities, bijv. een Mis, een Te Deum, enz.

Wirtz is ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

HENRI ZAGWIJN, geboren 17 Juli 1878 te Nieuwer-Amstel, is voornamelijk autodidact. In 1904 reeds voerde het Concertgebouw-Orkest te Amsterdam onder leiding van Mengelberg, zijn Fantasie voor groot orkest op, terwijl ditzelfde ensemble ook later herhaaldelijk Zagwijn's werken ten gehore bracht (de voorspelen „Wijdingsnacht" (1918) en „Opstanding" (1919). Nadat op 't muziekfeest van Toonkunst in 1912 een kamermuziekwerk gespeeld was, betrad Zagwijn ook dit gebied en daarna heeft hij een reeks kamermuziekwerken geschreven, (Suite voor blaasinstrumenten en piano, Nocturne voor blaasinstr., harp en celesta, Trio voor piano, viool en cello, Strijkkwartet). Verder schreef Zagwijn een aantal pianowerken, die tot de geprononceerd moderne richting behooren: Suite „Van de Daggetijden", Drie Klankschetsen, Sylphes, Suite fantastique, (Sonnetten van Jacques Perk), Kleenliedjes op ballade „Der Zauberlehrling" van Goethe. Verder schreef Z. een aantal belangrijke liederencycli, w.o. Dichterleven, Dichtewijding, Zangen der Nacht (Sonnetten van Jacques Perk), Kleenliedjes op Kleendichtjes (Gezelle), e.d. Verder de geestelijke cycli Vom Geisteslicht, Weihe-Nacht, Auferstehung (teksten van Rudolf Steiner, Morgenstern en Novalis). Dan nog een aantal liederen op Hollandschen, Duitschen en Franschen tekst. Onder de laatste vermelden we nog de „Galgenlieder" van Christ. Morgenstern, een satyrische cyclus van 7 liederen. Noemen wij ten slotte nog de muziek bij de reien van Vondel's „Jephta" en het declamatorium „De Kerkerballade" van Oscar Wilde.

Zagwijn is in Rotterdam gevestigd en hoofd-leeraar aan de Muziekschool van Toonkunst.

HENRI ZAGWIJN

CORNELIE VAN ZANTEN werd 2 Aug. 1855 te Dordrecht geboren. Zij ontving daar haar eerste muzikale opleiding van Henri Geul en zong reeds vroeg de soli in verschillende Oratoria. Aan het Conservatorium te Keulen waren Carl Schneider, Gust. Jensen en Hompesch haar paedagogen. Na aldaar het einddiploma verworven te hebben, ging zij naar Italië en studeerde twee jaar onder Francesco Lamperti (Padre), waarna zij te Turijn debuteerde. Te Breslau, Cassel en Hamburg meerdere jaren opgetreden, maakte zij een tournee door Amerika en Californië, onder leiding van Theodor Thomas. Teruggekeerd uit Amerika, verbond zij zich bij de Ned. Opera, onder C. v. d. Linden, doch trok zich spoedig van het Operaleven terug. Naar Duitschland teruggekeerd, werd zij voor een tournee door Rusland geëngageerd, daarna werkte Cornelia van Zanten nog met Prof. Stockhausen en wijdde zich alleen aan concertzang en paedagogiek. Acht jaren was zij werkzaam aan het Conservatorium te Amsterdam. In 1903 richtte zij te Berlijn een „Privat-Gesangschule" op; werd Vorstan'ds-mitglied des Musikpaedagogischen Verbandes en medewerkster der „Mus. Paed. Blätter".

Van haar werd uitgegeven: Hoogere techniek van den Zang, Leitfaden zum Kunstgesang en Bel-Canto des Wortes. In 1914 verlegde zij haar werkzaamheden naar Den Haag, leidde daar eerst de Operaklasse aan het Kon. Conservatorium en daarna aan haar eigen school. In 1920 verleende H. M. de Koningin haar de huisorde van Oranje. Dit jaar heeft zij met succes de „Eerste Kinematografische opname van adem-, spreek- en zangtechniek" gedemonstreerd.

CORNELIE VAN ZANTEN

LOUIS ZIMMERMANN, geboren te Groningen, 19 Juli 1873, genoot de eerste opleiding van zijn vader en volgde op 13-jarigen leeftijd de lessen van Poortman (viool) en Constant Muller (theorie). In 1890 vertrok hij naar Leipzig om zich daar onder leiding te stellen van Hans Sitt (viool) en Carl Reinecke (compositie). Gevolg gevende aan zijn grootsten wensch om eenigen tijd met Isaye te studeeren, ging hij daarna naar Brussel.

In 1896 werd hij benoemd tot 1sten concertmeester aan de Hof-Opera te Darmstadt. In 1899 werd hij concertmeester bij het Concertgebouw-Orkest te Amsterdam, naast Spoor, speelde er o.a. de viool-solo in „Ein Heldenleben" van Richard Strauss bij de eerste uitvoering van dit werk. Sir H. Wood, de bekende Engelsche dirigent, hoorde hem dezen solo spelen en engageerde hem voor twee concerten te Londen, waar hij in Queens Hall, onder leiding van Richard Strauss den solo wederom speelde. Naar aanleiding van dit optreden werd hij in 1904 benoemd tot professor aan de Royal Academy te Londen. 7 jaar bleef hij aan de Royal Academy verbonden.

1 Sept. 1911 aanvaardde Zimmermann de 1ste Concertmeester-plaats in het Concertgebouw te Amsterdam en tevens het hoofdleeraarsambt voor viool aan het Conservatorium. Sedert 1920 is Zimmermann ook adjunct-muziekdirecteur van de Maatschappij Caecilia.

Te Londen trad Zimmermann op voor Koningin Victoria en Koningin Alexandra in het Buckingham-Palace en speelde verder te Parijs, Brussel, Hamburg, Berlijn etc.

Buitendien is hij eereid van de Royal Academy

LOUIS ZIMMERMANN

of Music, Ridder in de Orde van Oranje-Nassau en Officier de l'Instruction Publique. Onder zijn composities behooren een strijkkwartet, een concert voor viool of orkest, kleinere werkjes voor viool of piano en drie Cadensen voor het Viool-Concert van Beethoven en een Cadens voor het Viool-Concert van Brahms.

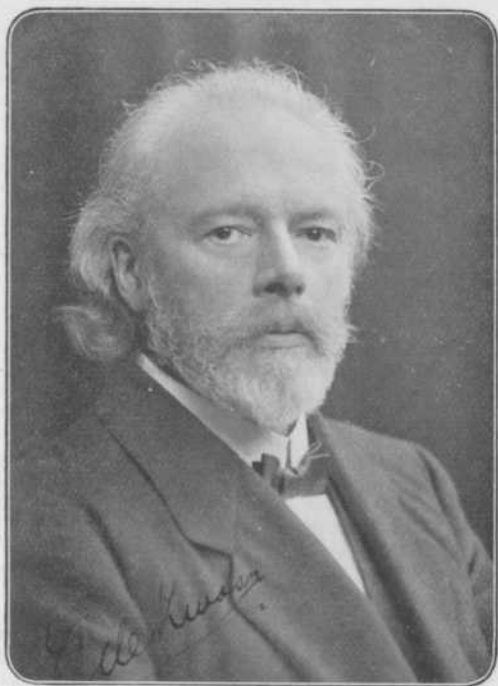
J. A. DE ZWAAN is geboren 16 April 1861 te 's-Gravenhage en ontving zijn muzikale opleiding aldaar aan de Kon. Muziekschool. Hij was van 1878 tot 1912 organist aan de Kloosterkerk. In 1912 nam hij de benoeming tot organist van de Groote of St. Jacobskerk aan. Hij is sedert 1896 hoofdleeraar voor de orgelklasse aan het Kon. Conservatorium voor Muziek te 's-Gravenhage. Ook is hij Muzikaal-adviseur van den Bond van Christelijke Zangvereenigingen in Nederland.

Als begeleider en als solist trad hij in talrijke concerten op, terwijl hij door zijn wekelijksche orgelbespelingen in de Groote Kerk te s-Gravenhage van Juni tot November des Dinsdagsavonds, weigeslaagde pogingen doet ter bevordering van het klassieke orgelspel.

Zijn pogingen tot verbetering van het Protestantsch Kerkgezag bleven niet zonder resultaat.

Hij componeerde liederen, koorwerken en orgelstukken.

Vele zijner leerlingen bekleeden met eere een organistplaats, zoowel in R.-K. als in Protestant-sche kerken.

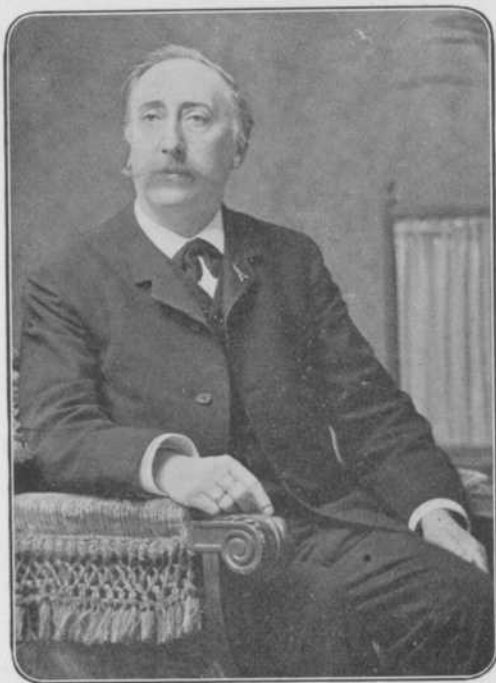

J. A. DE ZWAAN

BERNARD ZWEERS werd geboren den 18den Mei 1854 te Amsterdam. Reeds op jeugdigen leeftijd gaf hij blijken van een meer dan gewonen aanleg voor componeeren, doch zijn vader, die muziekhandelaar was, had er principieele bezwaren tegen, dat zijn zoon als musicus zou worden opgeleid. Dit belette den jongen Bernard evenwel grenszins, zijn drang tot componeeren den vrijen teugel te vieren en zoo had hij al een vrij groot aantal kleinere en ook eenige grootere werken geschreven, toen zijn vader, op bevriend aandringen, zijn verzet tegen de vervulling van den harte-wensch van zijn zoon opgaf.

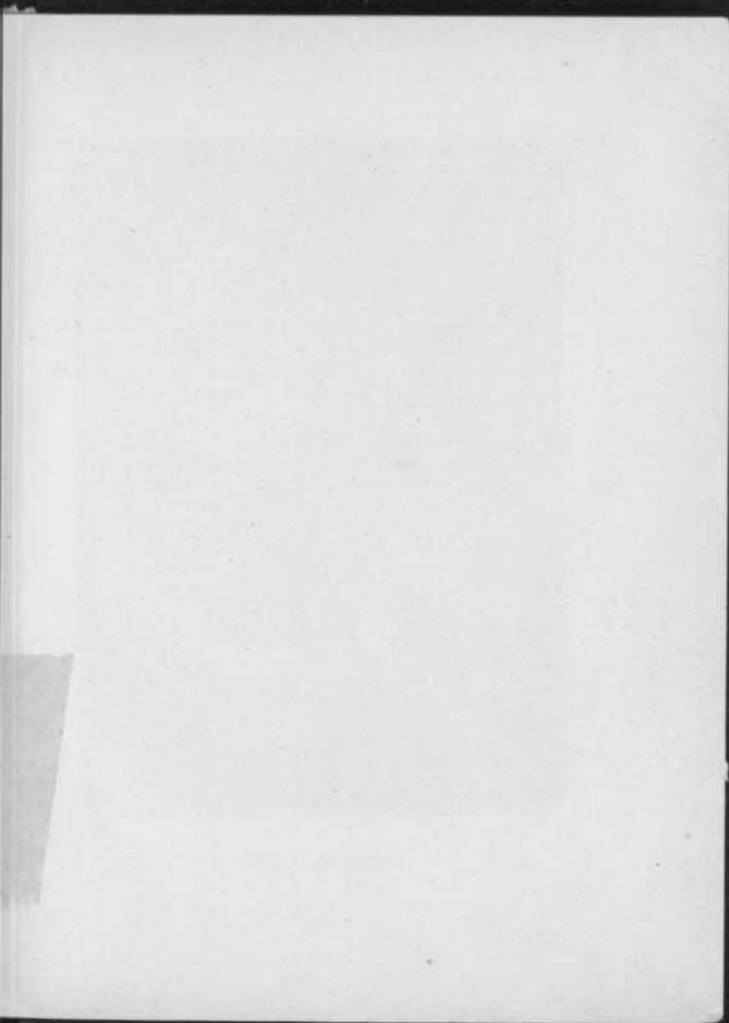
Zweers ging naar Leipzig om onder leiding van Jadassohn uitsluitend technische studies te maken; binnen het jaar keerde hij weer naar Amsterdam terug, waar hij o.m. leider werd van „Amstel's Mannenkoor” en het koor der Mozes en Aäronskerk. Toen het Conservatorium der afdeling Amsterdam van de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst werd opgericht, kreeg hij de benoeming tot hoofdleeraar voor compositie aan die instelling; deze functie heeft hij tot in 1922 onafgebroken vervuld. Nadat hij de leiding van bovengenoemde koren aan anderen had overgedragen, heeft hij zich uitsluitend aan de paedagogiek gewijd; de meeste Nederlandsche toonkunstenaars van naam hebben hun theoretische en aesthetische vorming aan hem te danken. Ook leidt hij sinds tal van jaren een analyse-cursus, waarin de belangrijkste werken der muziekliteratuur worden verklaard.

Van zijn werken noemen wij hier: drie symphonieën, kerkelijke en wereldlijke koorwerken met

BERNARD ZWEERS

en zonder begeleiding, twee kroningscantates, een Leo-cantate, muziek bij Vondels „Gijsbreght van Aemstel“ (reien en voor- en tusschenspel), een concert-ouverture voor orkest „Saskia“, „Ode aan de Schoonheid“, (soli, koor en orkest), liederen met begeleiding van piano en van een blazerskwintet, alle op Nederlandsche teksten.

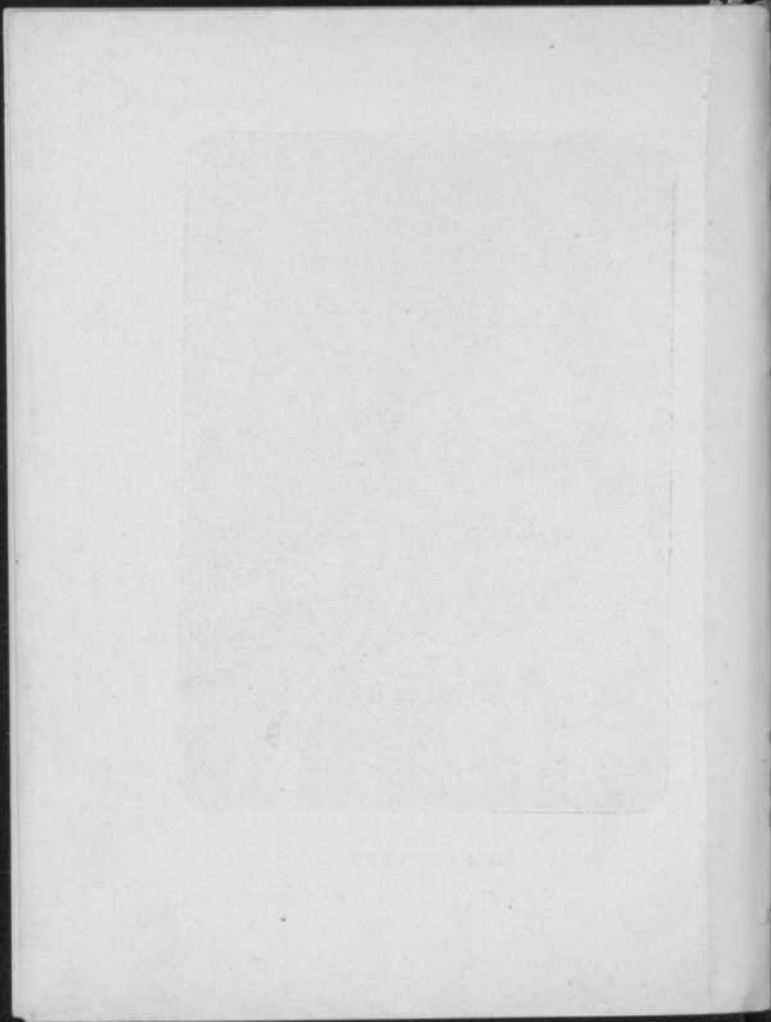

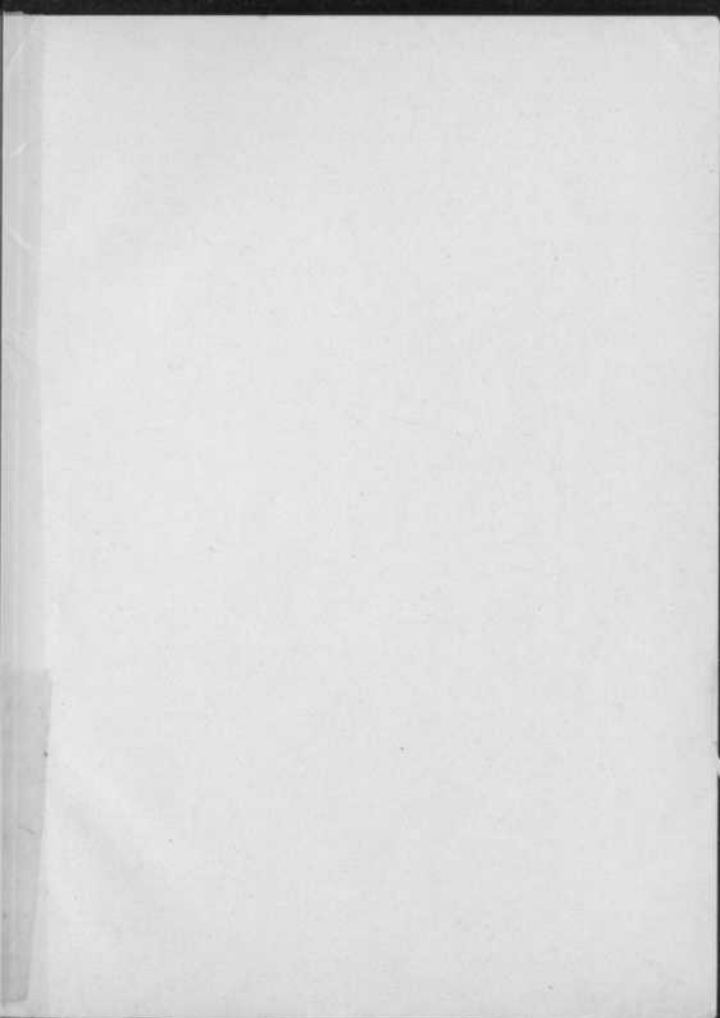
DORA ZWEERS—DE LOUW, geboren 1879 te Delft, studeerde eerst zang aan het Conservatorium te s-Gravenhage, kwam daarna onder leiding van den Franschen tenor Samaty, en werkte later nog aan het Conservatorium te Amsterdam onder leiding van Cornelia van Zanten en verder bij Mevr. A. Noordewier—Reddingius. In 1899 huwde zij met Bernard Zweers.

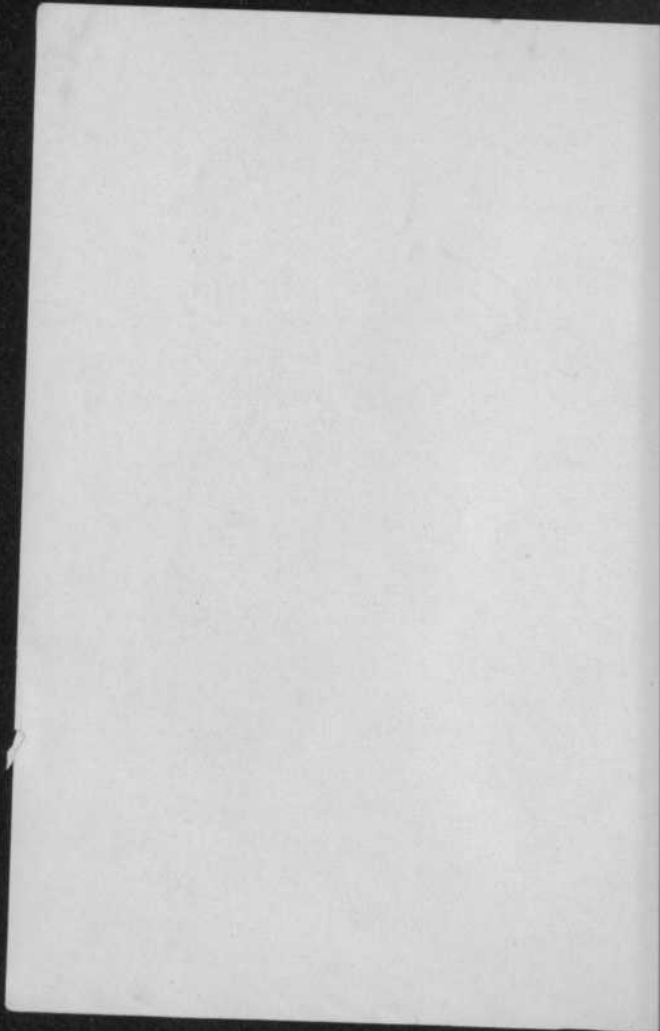
Zij liet zich op tal van concerten (o.a. met het Concertgebouw-Orkest), kooruitvoeringen, enz. hooren en geeft ook liederavonden. Daarnaast heeft zij een zeer uitgebreide lespraktijk.

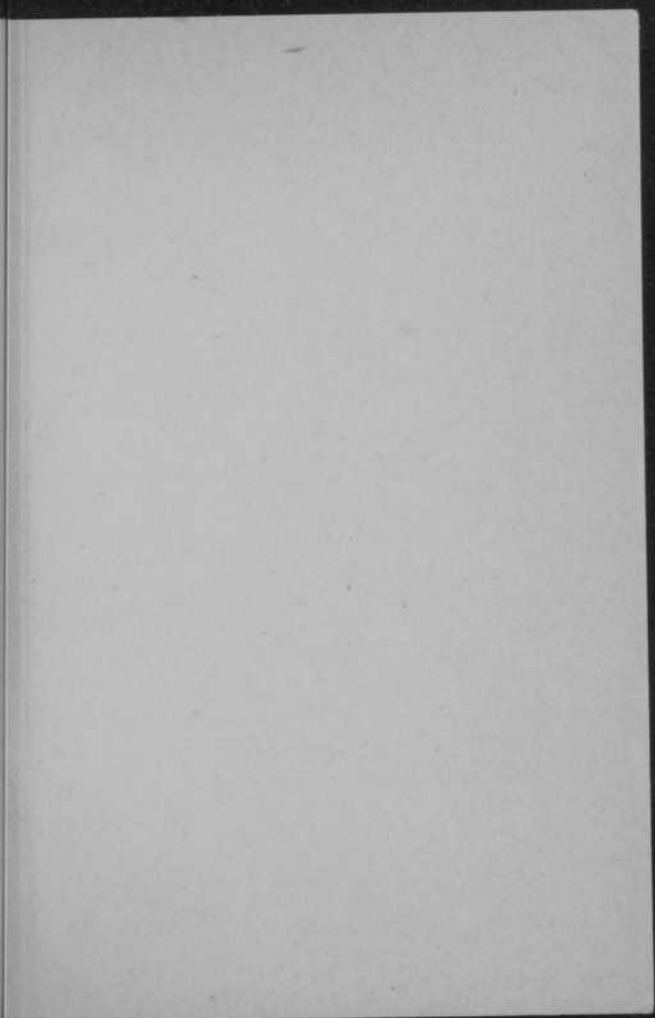

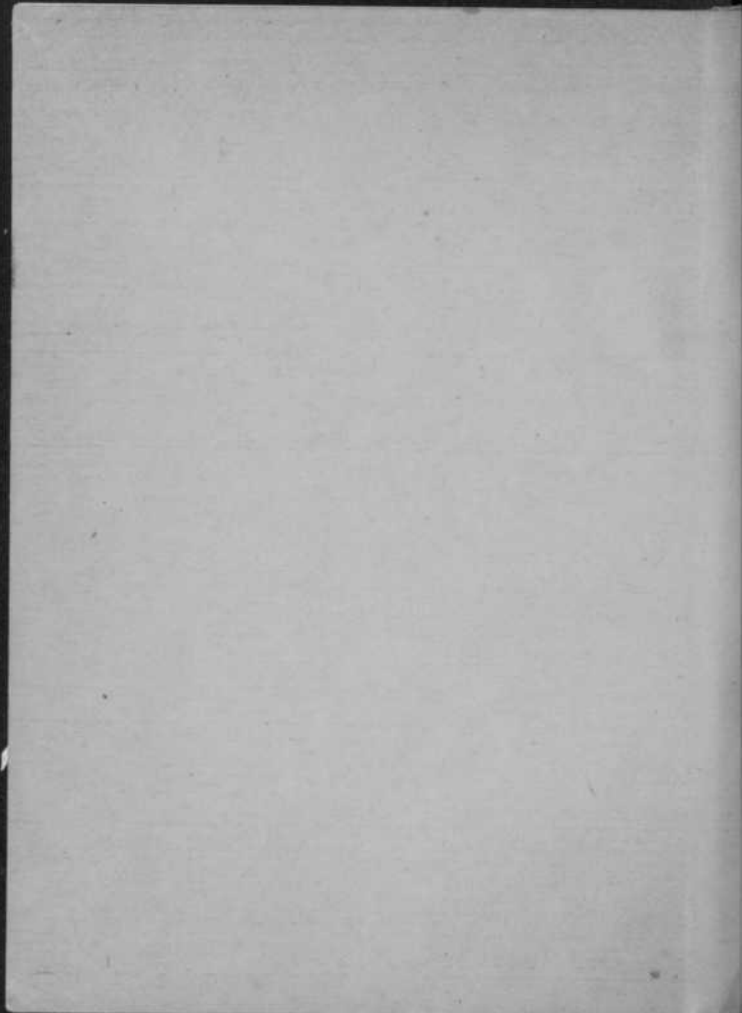
DORA ZWEERS

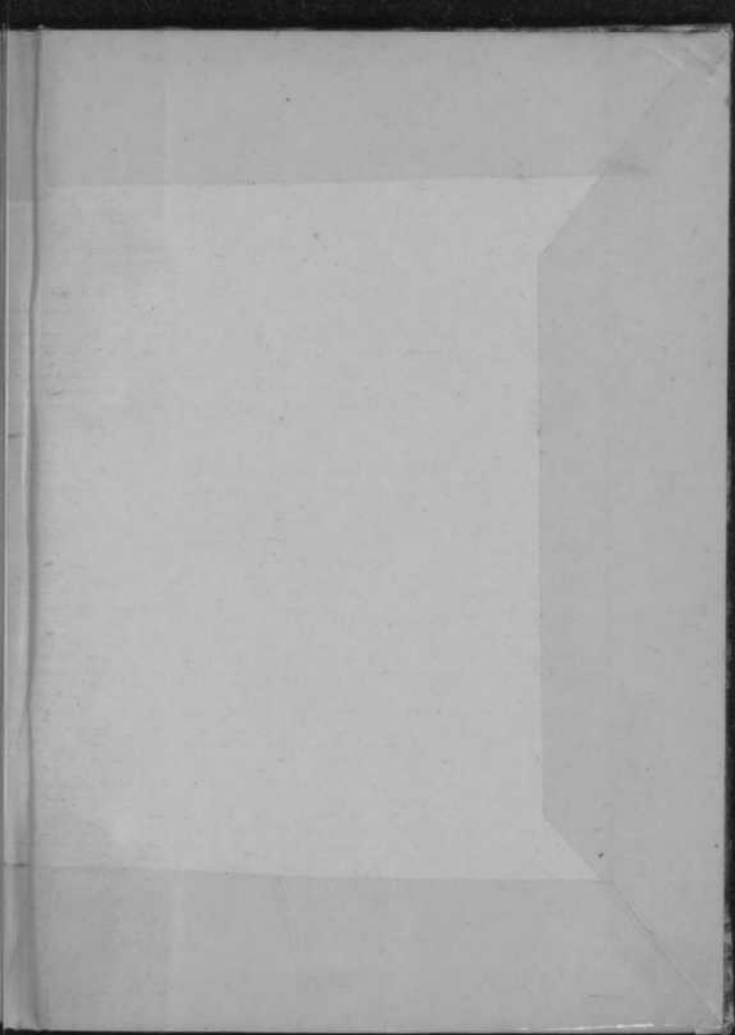

BRINKMAN PROD. NR. 8

60 11 503

DEPOT. MED. PUBL.

2 131 801